

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา
 ผู้วิจัย นางปราณี เชนบุญ ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว)
 อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต (2) รองศาสตราจารย์สมร ทองดี
 (3) อาจารย์พันธณี วิหคโต ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (2) เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และ (3) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 30 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน 12 กิจกรรม แบบทดสอบและแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน และแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง กลุ่มละ 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยมีแบบแผนการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง วัดก่อน และ หลัง การทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมีความรู้และพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความรู้และพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ความรับผิดชอบด้านการเรียน

Thesis title: THE EFFECTS OF GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE ON LEARNING RESPONSIBILITY OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS OF BUNLUAWITTAYANUSORN SCHOOL IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Researcher: Mrs. Pranee Dachbun; **Degree:** Master of Education (Guidance); **Thesis advisors:** (1) Dr. Preecha Wihokto, Associate Professor; (2) Smorn Tongdee, Associate Professor; (3) Mrs. Pantanee Wihokto; **Academic year:** 2003

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) compare learning responsibility of students before and after being taught by using the guidance activities package; (2) compare learning responsibility of the experimental group and the control group; and (3) survey the students' opinions toward the guidance activities package.

The sample of this study consisted of 30 Mathayom Suksa II students in the academic year 2003 at Bunluawittayanusorn School consisting of randomly assigned fifteen students in the experimental group and fifteen students in the control group. The experimental group was taught by using the guidance activities package and the control group was taught by using the conventional approach. The research instruments were a learning responsibility test, the guidance activities package, a behavior observation form and a questionnaire to assess students' opinions toward the guidance activities package. The experiment took twelve periods each of which lasted 50 minutes. The research design was the Pretest – Posttest Design. The statistical procedures for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The findings of the study indicated that: (1) the learning responsibility scores and responsibility behaviors of students after being taught by using the guidance activities package were significantly higher than those before being taught by using the guidance activities package at the .05 level; (2) the learning responsibility scores and responsibility behavior of students taught by using the guidance activities package were significantly higher than those of students taught by using the conventional approach at the .05 level; and (3) the students' opinions toward the guidance activities package was at the very high level.

Keywords: Guidance activities package, Mathayom Suksa II students, Learning responsibility

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะการให้คำปรึกษา การแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์สมร ทองดี และอาจารย์พันธณี วิหคโต ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ แขนงการแนะนำ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดร.ธีรพนธ์ คงนาวัง ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยค้ออนพิทยาคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา ศรีรามพัคตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลยา กาญจนภรณ์ สถาบันราชภัฏนครปฐม และ อาจารย์อรุณี ชาญด้วยกิจ โรงเรียนสตรี วัดอัมพรสวรรค์ ที่ให้ความกรุณาพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูอาจารย์โรงเรียนบุญเหลือ วิทยานุสรณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ อภินิธิ จันทน์หอม ที่กรุณาให้คำแนะนำเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บิดามารดาซึ่งเป็น ที่เคารพอย่างยิ่งและคณาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนวางรากฐานทางการศึกษาและประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้แก่ผู้วิจัย

ปราณี เชนบุญ

กันยายน 2546

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	11
ความหมายของความรับผิดชอบ.....	11
ประเภทของความรับผิดชอบ.....	12
ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	13
ความสำคัญของความรับผิดชอบ.....	15
การปลูกฝังความรับผิดชอบ.....	17
ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	19
ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว.....	19
ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว.....	20
องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว.....	20
ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนว.....	21
เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว.....	23
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว.....	24
กรอบแนวคิด ทฤษฎี ของแบนดูรา.....	26
โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนา ความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	72
ตอนที่ 4 ข้อเสนอที่ได้จากการค้นพบที่ได้จากการวิจัย.....	73
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	89
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	90
ข ชุดกิจกรรมแนะแนวใช้ในกลุ่มทดลอง.....	93
ค แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวใช้ในกลุ่มควบคุม.....	186
ง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน.....	209
จ แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว.....	214
ฉ แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	216
ประวัติผู้วิจัย.....	224

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับ ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	64
ตารางที่ 4.2	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับ ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย.....	65
ตารางที่ 4.3	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรับผิดชอบ ด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่วัดก่อนกับหลัง ได้รับการใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวในแต่ละกิจกรรม.....	66
ตารางที่ 4.4	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความรับผิดชอบ ด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่วัดก่อนกับหลังได้รับการบรรยาย ในแต่ละกิจกรรม.....	67
ตารางที่ 4.5	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความแตกต่างความรับผิดชอบด้านการเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการบรรยาย.....	68
ตารางที่ 4.6	แสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จากแบบบันทึกการสังเกต.....	69
ตารางที่ 4.7	แสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน 5 ด้าน ของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเข้าร่วมกิจกรรม.....	70
ตารางที่ 4.8	แสดงความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	72

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรม..... 71

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาของการวิจัยครั้งนี้คือ ทำอย่างไรจึงจะทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาความรับผิดชอบด้านการเรียน สภาพที่พึงประสงค์สภาพปัจจุบัน ผลเสียของการขาดความรับผิดชอบ และแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน มีดังนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียน

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ยุคปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพของเยาวชน ซึ่งถือเป็นรากฐานกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต โดยเยาวชน ต้องได้รับการฝึกฝนให้เป็นคนมีคุณภาพดี มีความรับผิดชอบ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือเป็นคนดี มีปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2545: 3) ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว จะเกิดได้ ก็ต่อเมื่อเยาวชนมีพื้นฐานสำคัญ คือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ หรือนักเรียนจะต้อง รับผิดชอบในด้านการเรียน ของตนเอง

ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้ตนเองมีผลการเรียนดีขึ้น โดยการแสดงพฤติกรรมการเรียนในทางที่พึงประสงค์อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา การตั้งใจฟังครูสอน การติดตามบทเรียนที่ครูสอน การจดบันทึกเนื้อหาที่ครูสอน การถามในสิ่งที่สงสัย การศึกษาทบทวนบทเรียนที่ครูสอนไปแล้ว การเตรียมศึกษาบทเรียนล่วงหน้า การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ครบตามที่ครูสั่ง การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างกระตือรือร้น เมื่อนักเรียนได้แสดงพฤติกรรมเหล่านี้อย่างครบถ้วน จึงถือว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน(นิรมิต ชาวระนอง 2531) ซึ่งลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนนั้นแสดงออกได้ดังที่ บุญส่ง ทันตานนท์ (2533: 13 – 14) ได้สรุปพฤติกรรมความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนที่ได้จาก

การสัมมนาครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาว่า ครูผู้สอน ครูแนะแนว และผู้บริหารโรงเรียน ต้องช่วยกันส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนคือให้นักเรียนเตรียม บทเรียนล่วงหน้า จัดหาวัสดุอุปกรณ์ครบ ส่งงานทันตามกำหนด เข้าห้องเรียนทันเวลา ใช้ความคิด คิดตามบทเรียน ชักถามเมื่อสงสัย อ่านบทเรียน เมื่อมีเวลาว่าง ทำการบ้านด้วยตนเอง ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว ตรวจสอบงานและจัดทำงานต่าง ๆ ให้ทันกำหนดส่ง

ความรับผิดชอบด้านการเรียนมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน ดังเช่น บุญส่ง ทันทานนท์ (2535: 19-21) ได้ทำวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของครู แนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 พบผลที่น่าสนใจว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุดคือ พฤติกรรมความรับผิดชอบในการศึกษา เล่าเรียน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า พฤติกรรมการเรียนที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ระหว่างนักเรียนที่เรียนเก่งกับนักเรียนที่เรียนอ่อนคือ พฤติกรรมความ รับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน และจากผลการวิจัยของ ฟลาเฮอร์ตี้และรูทเซล (Flaherty and Reutzel, 1965: 409 - 411) ทำการศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนต่ำพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ

จากความหมายและความสำคัญดังกล่าวแล้วข้างต้น หากนักเรียนได้รับการพัฒนา ให้เกิดความตระหนักในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองด้านการเรียนแล้ว ย่อมส่งผลต่อผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และยังทำให้เกิด ความรับผิดชอบต่อด้านอื่น ๆ ตามมาด้วย เช่นความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติในอนาคตต่อไป

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของความรับผิดชอบด้านการเรียน

สภาพที่พึงประสงค์ของความรับผิดชอบที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนนั้น ชาวลิท ข่านาญ (2532: 6 – 8) ได้จำแนกพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็น 3 หมวดคือ พฤติกรรมก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน และพฤติกรรมหลังเรียน ดังนี้ 1) พฤติกรรมก่อนเรียน คือบุคคลที่เตรียมบทเรียนล่วงหน้า มีอุปกรณ์การเรียนครบ มีการทบทวนตรวจสอบผลงานที่ถึง กำหนดส่งครู มาทันกำหนดเวลาของโรงเรียน ตั้งใจฟังการ อบรมสั่งสอนหน้าเสาธงอย่างสงบ 2) พฤติกรรมขณะเรียน คือการเข้าห้องเรียนตรงเวลาทุกคาบเรียน ตั้งใจฟังการสอนของครู คิดติดตามบทเรียนตลอดเวลา ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย จดบันทึกสาระของบทเรียน สนใจทำ กิจกรรมต่าง ๆ และ 3) พฤติกรรมหลังเรียน คือการใช้เวลาว่างอ่านทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียน ไปแล้ว มีการทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านด้วยตัวเองให้เสร็จก่อนกำหนดส่งครู ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก

หนังสืออื่น ๆ ในห้องสมุด จัดทำรายงานหรือผลงานให้เสร็จก่อนกำหนดส่งครู และนำความรู้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ ดังนี้ ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง พฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน ใน 5 ด้านของนักเรียน ได้แก่

1.2.1 การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจ เช่น การนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ ไม่คุยกันขณะที่ครูสอน ไม่หยอกหรือเล่นกันขณะที่ครูสอน ไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่าน ขณะที่ครูสอน ไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน

1.2.2 การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด เช่น ส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น ส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด ให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2.3 ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน เช่น ให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน ได้อ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งก่อนลงมือทำ ได้ตรวจทานงานก่อนส่งครู

1.2.4 การตรงต่อเวลา เช่น มาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด เข้าห้องเรียนตรงเวลา ไม่หนีเรียน มีเวลาเรียนครบ ร้อยละ 80 ตามที่กำหนด เป็นคนรักษาเวลา

1.2.5 การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เช่น แก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง ปรับปรุงการทำงานดีขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง

1.3 สภาพปัจจุบันของความรับผิดชอบด้านการเรียน

สภาพปัจจุบันของความรับผิดชอบด้านการเรียน จะมีนักเรียนจำนวนมากที่มีความรับผิดชอบในระดับสูง แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังมีความรับผิดชอบในระดับต่ำ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสภาพปัจจุบันของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน โดยนำแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียนไปทดสอบกับ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 228 คน พบว่ามีนักเรียนที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 57 คน

1.4 ผลเสียของการขาดความรับผิดชอบ

จากสถิติแสดงผลการเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของงานวัดผลโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ (2545: 1) มีนักเรียนได้รับผลการเรียน 0 (นักเรียนสอบไม่ผ่าน) ร. (นักเรียนส่งงานไม่ครบ) และ มส. (นักเรียนมีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในแต่ละวิชาจึงไม่มีสิทธิ์สอบ) รวมทั้งหมด จำนวนร้อยละ 4.43 และเมื่อโรงเรียนเปิดโอกาสให้

นักเรียนไปสอบแก้ตัวถึง 2 ครั้ง ปรากฏว่ามีนักเรียนร้อยละ 30 ของนักเรียนที่มีปัญหาสอบไม่ผ่านเกณฑ์ และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆถึงสาเหตุของการได้ระดับผลการเรียน 0, ร, มส. จนถึงการสอบแก้ตัวไม่ผ่านเกณฑ์ของนักเรียน และจากการสังเกตของผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนและได้สัมภาษณ์นักเรียนในฐานะที่เป็นอาจารย์แนะแนว พบว่าสาเหตุสำคัญเป็นเพราะตัวนักเรียนขาดความรับผิดชอบด้านการเรียน คือไม่ตั้งใจเรียน ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ทำงานไม่เสร็จ ส่งงานไม่ทันเวลาตามที่กำหนด ขาดเรียนบ่อย เข้าห้องเรียนสาย หรือบางคนไม่ไปติดต่อกับอาจารย์ประจำวิชา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ขาดความรับผิดชอบ อีกทั้งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หากปล่อยไว้ไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น นักเรียนเหล่านี้จะไม่จบหลักสูตร ข่อมส่งผลเสียต่ออนาคตของตัวเอง สร้างปัญหาให้กับครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติจะขาดทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

1.5 แนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบ

จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และผลเสียของการขาดความรับผิดชอบดังกล่าว ทำให้ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันหาทางป้องกัน และแก้ไขมิให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบ และหาทางพัฒนาให้นักเรียนเกิดความตระหนักในความรับผิดชอบมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2544: 28) กำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ให้สถานศึกษาทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น วัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดหลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างสิ่งถูกและผิด และเน้นการพัฒนาคุณธรรมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ และความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากทุกฝ่ายร่วมมือกันพยายาม ปลุกฝังความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ปัญหาต่าง ๆ ข่อมลดลง ดังพระบรมราโชวาทสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ กล่าวว่า ความจริงเยาวชนมิได้ต้องการที่จะทำตัวให้ยุ่งยากแต่อย่างใด แต่โดยเหตุที่ไม่ได้รับความเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร และขาดที่พึ่งขาดผู้ที่จะให้ความรู้ ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง เหมาะสม เขาจึงกลายเป็นบุคคลที่มีปัญหาของสังคม แต่หากเขาได้รับการปลุกฝังความรู้ ได้รับการแนะนำ อบรมด้วยเหตุผล และด้วยความจริงใจนำพาไปสู่ความถูกต้องที่เจริญ เยาวชนก็จะเกิดความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะทำความดีเพื่อจักได้มีอนาคตที่มั่นคงแจ่มใสในวันข้างหน้า (กระทรวงศึกษาธิการ 2545: 1) ซึ่งนั่นหมายถึงความสำเร็จด้านการเรียนย่อมเกิดขึ้นด้วย แต่ถ้านักเรียนเหล่านี้ไม่ได้รับการดูแลแก้ไขอย่างจริงจัง ปัญหาและผลเสียย่อมเกิดขึ้นตามมาอีกมากมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องหาวิธีพัฒนาแก้ไขพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนด้วยการให้เขารู้ว่าปัญหาของ

เขาคืออะไร แล้วจึงร่วมกันวางเป้าหมายในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น โดยใช้เทคนิควิธีการและขั้นตอนที่เหมาะสม หลากหลาย เพื่อให้เขาแก้ไขพฤติกรรมของตนเองได้

การพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้การปรึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดจากทฤษฎีต่างๆ เพื่อนช่วยเพื่อน การใช้เทคนิคแม่แบบ การใช้กิจกรรมกลุ่ม การใช้ชุดการสอน เป็นต้น แต่ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์แนะแนวสนใจและคิดว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่จะแก้ปัญหานี้ได้คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมาพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน เพราะพบว่ายังไม่มีการนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนโดยตรง ส่วนใหญ่ที่ใช้มักจะเป็นชุดการสอน และจากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของแผนพัฒนางานแนะแนวของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 (พ.ศ.2540 - 2544) ที่ผ่านมาโดยคณะกรรมการการประสานงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ (2544: 10 - 33) พบว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนระยะที่ 2 ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะพบปัญหาในการจัดกิจกรรมแนะแนวหลายประการ เช่น บุคลากรมีไม่เพียงพอและขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมแนะแนว และที่สำคัญคือเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวยังมีไม่เพียงพอ และขาดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

ฉะนั้น ชุดกิจกรรมแนะแนวนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาคาดเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวได้ และจากการศึกษาผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวหรือชุดการแนะแนว เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ดังผลการวิจัยของ วารี ศิริเจริญ (2536: 91-92) ที่ทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนระยองวิทยาคม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมความรับผิดชอบสูงขึ้นในทุกด้าน และผลการวิจัยของ วลัยลักษณ์ ภัคดิพล (2533: 36) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของ ยุพดี ปัดตะคุ (2537: 45) ที่ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ทดลองกับนักเรียนจำนวน 16 คน พบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรสูงกว่ากลุ่มที่ใช้การสอนแบบปกติ

ดังนั้น จากปัญหาการวิจัยที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้นนั้น และหลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว ทำให้สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว จะทำให้ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้นหรือไม่

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2.2.3 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยมีดังนี้

3.1 นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยมีดังนี้

4.1 ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา รวมทั้งสิ้น 57 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2546 ที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน

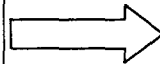
4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามของการวิจัยมีดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ชุดกิจกรรมแนะแนว 12 กิจกรรม ได้แก่

1. รวมดวงใจ
2. ใฝ่ปฏิบัติดี
3. นี้อือนักเรียนตัวอย่าง
4. จากรายงานเป็นบทเรียน
5. ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”
6. ขอให้รอบคอบ
7. ทำข้อสอบต้องตรวจทาน
8. ทำงานต้องตรงเวลา
9. เสียทำเพราะผิคนัด
10. พัฒนาจากบันทึกกลับ
11. ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย
12. สหายต้องจากลา

ตัวแปรตาม

ความรับผิดชอบด้านการเรียน ได้แก่

1. ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน
2. พฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน
3. ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

5. นวัตกรรมเฉพาะ

นวัตกรรมการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้เป็นดังนี้

5.1 ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง พฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน ใน 5 ด้านต่อไปนี้

5.1.1 การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ ได้แก่

- 1) นำอุปกรณ์การเรียนมาครบ
- 2) ไม่คุยกันขณะที่ครูสอน
- 3) ไม่หยอกหรือเล่นกันขณะที่ครูสอน
- 4) ไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน
- 5) ไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน

5.1.2 การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด ได้แก่

- 1) ส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น
- 2) ส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด
- 3) ให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย

5.1.3 ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ได้แก่

- 1) ให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน
- 2) ได้อ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งก่อนลงมือทำ
- 3) ได้ตรวจทานงานก่อนส่งครู

5.1.4 การตรงต่อเวลา ได้แก่

- 1) มาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด
- 2) เข้าห้องเรียนตรงเวลา
- 3) ไม่หนีเรียน
- 4) มีเวลาเรียนครบ ร้อยละ 80 ตามที่กำหนด
- 5) เป็นคนรักษาเวลา

5.1.5 การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ได้แก่

- 1) แก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง
- 2) ปรับปรุงการทำงานดีขึ้น
- 3) ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ความรับผิดชอบด้านการเรียนวัดได้จาก แบบทดสอบ ความรับผิดชอบด้านการเรียน และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

5.2 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว 12 กิจกรรม ได้แก่ รวมดวงใจ ใฝ่ปฏิบัติดี นี่คือนักเรียนตัวอย่าง จากรายงาน เป็นบทเรียน ขาดความเพียรจึงได้ “ร” ขอให้รอบคอบ ข้อสอบต้องตรวจทาน ทำงานต้องตรงเวลา เสียท่าเพราะผิคนัด พัฒนาจากบันทึกกลับ ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย สหายต้องจากล่านำกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรม มาจัดเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว

5.3 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ และขั้นติดตามประเมินผล โดยใช้กระบวนการต่างๆ ได้แก่การทำงานกลุ่ม การศึกษาจากชุดภาพ การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปราย และคู่มือทัศน ด้วยการทำตัวแบบหรือใช้เทคนิคตามทฤษฎีปัญญาสังคมของแบนดูรา คือ

ขั้นที่ 1 การให้คู่มือที่ละขั้นตอน และชี้แนะการกระทำ

ขั้นที่ 2 การให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบ และการนำไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร

ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

5.3.1 คู่มือครู ประกอบด้วยคำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้และเครื่องมือวัด ประเมินผลได้แก่แบบทดสอบ Pretest - Posttest ในกิจกรรมย่อยของแต่ละกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนและแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

5.3.2 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว เรื่องความรับผิดชอบด้านการเรียน ซึ่งประกอบด้วย หัวข้อ ชื่อกิจกรรม ระยะเวลา วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ เทคนิคที่ใช้ อุปกรณ์ และการดำเนินกิจกรรม

5.4 การจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้บรรยาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีดังนี้

6.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน 12 กิจกรรม

6.2 ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนด้วยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

6.3 ผลการวิจัยครั้งนี้ ช่วยให้ครูแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แนวทางในการนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนในระดับอื่นต่อไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสาร
สำนักบรรณสารสนเทศ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. ความรับผิดชอบด้านการเรียน
 - 1.1 ความหมายของความรับผิดชอบ
 - 1.2 ประเภทของความรับผิดชอบ
 - 1.3 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน
 - 1.4 ความสำคัญของความรับผิดชอบ
 - 1.5 การปลูกฝังความรับผิดชอบ
2. ชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.6 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว
 - 2.7 กรอบ แนวคิด ทฤษฎี ของเบนดูรา
3. โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

รายละเอียดแต่ละเรื่องมีดังนี้

1. ความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

มีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบสอดคล้องกันหลายท่าน คือ เฉลิม คำแก้ว (2530: 38) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วย

ความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิ์และหน้าที่ของตน ขอมรับผลการกระทำของตน ทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสียและพยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และ อรุณา สุคมี (2533: 7) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวกับการทำงาน การศึกษาเล่าเรียน การใช้จ่าย การปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งแสดงออกใน ลักษณะการปฏิบัติด้วยความละเอียดรอบคอบ มีความตั้งใจ เอาใจใส่ และขยันหมั่นเพียรปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา ขอมรับในสิ่งที่ตนกระทำ ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย นอกจากนี้ยังมี พรรัตน์ แก่นทอง (2529: 24) พิจิตรา พงษ์จินดากร (2525: 16) วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ (2527: 5) ที่ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบสอดคล้องกันว่า หมายถึง ความขยันขันแข็ง ความซื่อสัตย์ มีหิริโอตตัปปะ พยายามทำงานของตนให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ขอมรับการกระทำของตนเองไม่ว่าผลการกระทำนั้นจะเป็น อย่างไร ส่วน นิรมิต ชวระนง (2531: 6-10) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ของนักเรียนว่า หมายถึง ความเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้ตนเองมีผลการเรียนดีขึ้น โดยการแสดงพฤติกรรมการเรียนในทางที่พึงประสงค์อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ เช่น การเข้าเรียน ตรงเวลา การตั้งใจฟังครูสอน การติดตามบทเรียนที่ครูสอน การจดบันทึกเนื้อหาที่ครูสอน การถามในสิ่งที่สงสัย การศึกษาทบทวนบทเรียนที่ครูสอนไปแล้ว การเตรียมศึกษาบทเรียน ล่วงหน้า การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ครบตามที่ครูสั่ง การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนอย่าง กระตือรือร้น เมื่อนักเรียนได้แสดงพฤติกรรมเหล่านี้อย่างครบถ้วน จึงถือว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ในการศึกษาเล่าเรียน

จากความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียน ดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนของนักเรียนด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและทันเวลาที่กำหนด มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ตรงต่อเวลา ขอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปและพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ประเภทของความรับผิดชอบ

มีผู้แบ่งประเภทของความรับผิดชอบไว้ดังนี้

คู่มือปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรับผิดชอบ (คู่มือการ ปลูกฝังจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็ก 2522: 12) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบของนักเรียนว่า ควรประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบในการเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจน ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน และส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงตามกำหนดเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ไม่ทะเลาะวิวาทกันในโรงเรียน รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนอย่างเต็มที่

3. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง ตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตนเอง รู้จักแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติตนเพื่อความสุขและชื่อเสียงของครอบครัว

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสังคมบำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนอย่างเต็มที่ ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน

พิจิตรา พงษ์จินดากร (2525: 16) แบ่งความรับผิดชอบเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย จัดเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับตนเอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบด้านการงานที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จ และยอมรับผลการกระทำของตนเอง

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน มีความรับผิดชอบต่อบิดามารดาและครอบครัว เชื่อฟัง ช่วยเหลือ รักษาชื่อเสียง ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว รับผิดชอบต่อโรงเรียนคือตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไม่หนีโรงเรียน เชื่อฟังครู ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของทางโรงเรียน ไม่ทำลายทรัพย์สินบัติของโรงเรียน และรับผิดชอบต่อเพื่อนคือช่วยเหลือ แนะนำ คัดเตือน ไม่ทะเลาะ ไม่เอาเปรียบเพื่อน รู้จักให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด

จากประเภทของความรับผิดชอบดังกล่าว สรุปว่า ความรับผิดชอบแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบต่อตนเองที่เน้นให้นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง ด้วยความขยันหมั่นเพียร และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด

1.3 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้น ชาวลิท ซำนาญ (2532: 6-8) ได้แบ่งเป็น 3 หมวดคือ พฤติกรรมก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน และพฤติกรรมหลังเรียน ดังนี้

พฤติกรรมก่อนเรียน คือบุคคลที่เตรียมบทเรียนล่วงหน้า มีอุปกรณ์การเรียนครบ มีการทบทวนตรวจสอบผลงานที่ถึงกำหนดส่งครู มาทันกำหนดเวลาของโรงเรียน ตั้งใจฟังการอบรมสั่งสอนหน้าเสาธงอย่างสงบ

พฤติกรรมขณะเรียน คือการเข้าห้องเรียนตรงเวลาทุกคาบเรียน ตั้งใจฟังการสอนของครู คิดติดตามบทเรียนตลอดเวลา ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย จดบันทึกสาระของบทเรียน สนใจทำกิจกรรมต่างๆ

พฤติกรรมหลังเรียน คือการใช้เวลาว่างอ่านทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว มีการทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านด้วยตัวเองให้เสร็จก่อนกำหนดส่งครู ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออื่น ๆ ในห้องสมุด จัดทำรายงานหรือผลงานให้เสร็จก่อนกำหนดส่งครู และนำความรู้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับที่ บุญส่ง ทันตานนท์ (2533: 13 – 14) ได้สรุปพฤติกรรมความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนที่ได้จากการสัมมนาครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาว่า ครูผู้สอน ครูแนะแนว และผู้บริหารโรงเรียน ต้องช่วยกันส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนคือให้นักเรียนเตรียมบทเรียนล่วงหน้า จัดหาวัสดุอุปกรณ์ครบ ส่งงานทันตามกำหนด เข้าห้องเรียนทันเวลา ใช้ความคิดติดตามบทเรียน ชักถามเมื่อสงสัย อ่านบทเรียน เมื่อมีเวลาว่าง ทำการบ้านด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว ตรวจสอบงานและจัดทำงานต่างๆให้ทันกำหนดส่ง และใกล้เคียงกับที่ กรมศาสนา (2526: 42 – 43) กล่าวว่าบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ต้องมีคุณสมบัติ คือ ตรงต่อหน้าที่ สำเนียงรู้สึกรับผิดชอบต่อภาวะและฐานะของตน รู้จักวางแผนและดำเนินงานอย่างมีระเบียบ มุ่งมั่นตั้งใจใช้วิชาความรู้และความสามารถปฏิบัติหน้าที่การงานทุกประการ ยอมรับผลสำเร็จและความล้มเหลวแห่งการกระทำในการปฏิบัติงานทุกอย่าง พยายามปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติหน้าที่การงานที่บกพร่องให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้น ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จ รวดเร็ว เรียบร้อย ด้วยความเต็มใจและจริงใจเสมอ เคารพในสิทธิเสรีภาพ ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งหากบุคคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย พยายามส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบ อยู่เสมอ ผลสัมฤทธิ์ด้านอื่นๆของนักเรียนก็จะดีตามมาด้วย ดังที่ โสภิตา ลิ้มวัฒนาพันธ์ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคควบคุมโดยใช้ ABF Control Group Design ตามลำดับ ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชั้นปีที่ 1 พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ที่ใช้เทคนิคการควบคุมตนเองและกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบียร์ธรรมดา มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายในระยะทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะเสถียรฐาน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย สูงกว่านักศึกษาควบคุมทั้งในระยะทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือจากผลการวิจัยของ ฟลาเฮอร์ตี้และรูทเซล (ประภัสสร ชัยชนะใหญ่ 2529: 38; Flaherty and Reutzell, 1965; 409 – 411) ได้ศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูงและนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนต่ำ โดยใช้แบบทดสอบ ซีพีไอ (CPI หรือ California Psychological Inventory) พบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบดังกล่าว สรุปได้ว่าพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในทางที่พึงประสงค์ คือนักเรียนสามารถปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามจำนวนและส่งทันตามเวลาที่กำหนด มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา ยอมรับผลงานที่ตนกระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ดังนั้นบุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนให้เกิดขึ้นกับทุกคน เพื่อให้เยาวชนเกิดการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด คุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อตนเองและส่วนรวม เพราะสังคมมีสมาชิกที่มีคุณภาพจะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้าได้รวดเร็วขึ้น

1.4 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของบุคคล ที่มีส่วนผลักดันให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง และหากบุคคลในสังคมมีความรับผิดชอบมากขึ้นเท่าใด ก็จะช่วยลดปัญหาของสังคมมากขึ้นเท่านั้น และหากสังคมใด มีคนขาดความรับผิดชอบอยู่ร่วมกันมาก ๆ สังคมนั้นจะเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย จึงถือว่าความรับผิดชอบเป็นเรื่องสำคัญดังที่ ชมภูมิกานต์ (2525: 133) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณธรรมอันยิ่งใหญ่ จะต้องปลูกฝังให้เกิดเป็นคุณธรรมประจำใจของมนุษย์ทุกคน หากทุกคนมีความรับผิดชอบในใจของตนเองแล้ว ปัญหาต่าง ๆ ของสังคมก็จะลดน้อยลงไปมาก การทุจริตคอร์รัปชันต่างๆจะหมดไป กิจการทั้งหลายของบ้านเมืองก็จะเจริญรุ่งเรืองไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 118) ได้กล่าวไว้ในทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมว่า พฤติกรรมของพลเมืองดี หมายถึง พฤติกรรมการทำตามกฎหมาย พฤติกรรมซื่อสัตย์ พฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ส่วน วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ (2527: 4) กล่าวว่า ค่านิยมเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ มีความสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้แก่บุคคลทุกชนชั้นและทุกองค์กร เพราะความ

รับผิดชอบเปรียบเสมือนรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้กิจการต่างๆ สำเร็จไปด้วยดี นอกจากนี้ยังมี ไชยรัตน์ ปรานี (2531: 56) กล่าวว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบ จะส่งผลให้บุคคลนั้น ทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย ทุ่มเวลา ได้รับการนับถือยกย่องสรรเสริญ เป็นคุณประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม และเป็นสิ่งเกื้อกูลให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของ สังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น ไม่ทำให้เป็นต้นเหตุแห่งความเสื่อมและความเสียหายแก่ ส่วนรวม กลับทำให้เกิดความก้าวหน้าสงบสุขเรียบร้อยแก่สังคม

บุญส่ง ทันทานนท์ (2535: 19-21) ได้ทำวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของครู เนาะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 พบผลที่น่าสนใจว่า พฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุดคือ พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อ การศึกษาเล่าเรียน และได้ทำการศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า พฤติกรรมการเรียน ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ระหว่างนักเรียนที่เรียนเก่งกับนักเรียนที่เรียนอ่อนคือ พฤติกรรม ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน และผลการวิจัยของ พรชัย รอดสมจิตร (2527: 67-68) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ กับที่อยู่ในครอบครัวปกติพบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัว ปกติในกรุงเทพฯ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคมสูงกว่าเด็กใน สถานสงเคราะห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่าเด็กจะมีความสำนึกในความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมสูงขึ้นตามระดับอายุ แต่จะพัฒนาขึ้นมากในช่วงอายุ 6 - 7 ปี นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของ วิวัฒน์ รักษาเคน (2531: 79 - 81) ที่ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความ รับผิดชอบต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบผลว่า นักเรียนหญิงมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อรวมทุกด้านสูงกว่าเด็กนักเรียนชาย เด็กนักเรียนชายในเมือง มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อทุกด้านสูงกว่าเด็กนักเรียนนอกเมือง และเด็กนักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อรวมทุกด้าน สูงกว่าเด็กนักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีการศึกษาน้อย และยังพบอีกว่าความสำนึกในความรับผิดชอบต่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง ใกล้เคียงกับที่ ฟลาเฮอร์ตี้และเรุตเซล (Flaherty and Reutzell, 1965: 409 - 411) ทำการศึกษา เพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบ ผลสำเร็จในการเรียนต่ำ จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนน บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากแนวคิดและข้อค้นพบดังกล่าว สรุปได้ว่าพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อ มีความ สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งด้านความรู้ ความคิด คุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็น

เหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการพัฒนาความรับผิดชอบให้กับนักเรียนมากขึ้น เพราะคิดว่า หากทุกคนมองเห็นและตระหนักในความรับผิดชอบแล้ว ปัญหาต่างๆของสังคมจะลดลง

1.5 การปลูกฝังความรับผิดชอบ

การปลูกฝังความรับผิดชอบ ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม ที่ชัดเจน เพราะบุคคลในสังคมไทยยังขาดความรับผิดชอบอยู่มาก โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ต้องได้รับการปลูกฝังความรับผิดชอบ จนเกิดความ เคยชินและติดเป็นนิสัย ดังความคิดเห็นของ เรวดี วงศ์พรหมเมฆ (2521: 33) กล่าวว่า ความรับ รับผิดชอบไม่ได้มีมาแต่กำเนิด หากแต่เกิดจากการฝึกฝนอบรม นอกจากนี้กรมศาสนา กระทรวง ศึกษาธิการ (2521: 21 – 22) ได้เสนอแนะวิธีปลูกฝังความรับผิดชอบไว้ 3 ประการคือ

1. หัด ไม่ให้ไปดความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนให้ไปตกแก่ผู้อื่น
2. ฝึกหัดให้เกิดนิสัยรับผิดชอบตั้งแต่เด็กทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน
3. ชี้แจงให้กำหนดขอบเขต หน้าที่การงานของตนว่ามีอะไรบ้าง เมื่อรู้จักหน้าที่ ของตนแล้ว จะไม่ไปก้าวล่วงหน้าที่ของผู้อื่น

ความคิดเห็นของ ประภัศสร ชัยชนะใหญ่ (2529: 37) กล่าวว่า การปลูกฝัง ความรับผิดชอบให้แก่เด็ก ควรให้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ฉะนั้นการสอนในโรงเรียน นอกจากจะสอนเนื้อหาหรือการบอกกล่าวแล้ว การปลูกฝังความรับผิดชอบแก่เด็ก โดยการนำเข้าไป ในกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนด้วยจึงจะเกิดผลดี ซึ่งใกล้เคียงกับ วิภาภรณ์ เรือนทิพย์ (2530: 3) ที่กล่าวว่า การปลูกฝังให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบตั้งแต่วัยเด็กจะช่วยให้ประเทศชาติได้พลเมืองที่ดี ไม่สร้างปัญหาความวุ่นวายในสังคม เป็นคนที่มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพในการทำงานหรือ การประกอบอาชีพ เด็กวัย 6 – 13 ปี เป็นวัยที่รักสนุก สนใจทำกิจกรรมกลุ่มและสามารถ เสริมสร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ดวงจันทร์ หนูทอง (2533: 85) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้แม่แบบหนังสือกับการสอนแบบปกติที่มีต่อการ ให้เหตุผลเชิง จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลอง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือที่ ฮอฟแมน (ปีชนันท์ สีสม 2536: 37; Hoffman, 1970: 29) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู กับลักษณะ จริยธรรม 4 ประการคือ การมีความรู้สึกรับผิดชอบ การยอมรับและการสารภาพผิด การยึด หลักแห่งตน การต้านทานสิ่งชั่วๆ พบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรักในช่วงอายุ

4-13 ปี มีลักษณะทางจริยธรรม 4 ประการ สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การให้เหตุผลในการอบรมสั่งสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะทางจริยธรรมของเด็กโดยเฉพาะเด็กที่มีอายุ 5 ปี ส่วน โจนส์ (วิวัฒน์ รักษาเคน 2531: 18; Jones, 1960: 42 - 48) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของเด็กตามระดับอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ขวบ มีความรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบแตกต่างกันมาก เด็กอายุ 11-13 ขวบ มีความรับผิดชอบสูงขึ้นเล็กน้อย แต่ช่วงความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงอายุ 16-17 ปี จะคงที่อีกครั้ง นอกจากนี้ ชูนิค (วิวัฒน์ รักษาเคน 2531: 21; Zunich, 1963: 497 - 499) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำและฐานะทางสังคมปานกลาง เพื่อต้องการทราบว่า การรับรู้ทางสังคมของเด็กในด้านความรับผิดชอบนั้น แปรไปตามระดับชั้นทางสังคมหรือไม่ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการความรับผิดชอบสำหรับเด็ก (A Children Responsibility Inventory) เป็นเครื่องมือวัดซึ่งประกอบด้วย คำถาม 25 ข้อ ใช้เด็กจำนวน 500 คนในอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีฐานะทางสังคมระดับปานกลาง มีการรับรู้ความรับผิดชอบได้เร็วกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำ

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การปลูกฝังความรับผิดชอบต่อถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นกับทุกคน โดยเฉพาะเยาวชนควรต้องฝึกตั้งแต่อายุน้อย เพื่อให้เกิดความเคยชินและคิดเป็นนิสัย ครูมีบทบาทสำคัญต้องเข้าใจและรู้วิธีการปลูกฝังที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างในด้านต่างๆ เช่น เพศ อายุ สภาพทางสังคม การศึกษาของบิดามารดา เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้วิจัยคิดว่า วิธีการหนึ่งที่สามารถทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ คือการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบ แนวคิด ทฤษฎีปัญญา สังคมของแบนดูรา ที่ใช้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ จากชุดภาพ บทบาทสมมติ สถานการณ์ต่างๆ หรือวีดิทัศน์ ซึ่งตัวแบบดังกล่าว มีเทคนิค 3 ขั้นตอน คือ การดูตัวแบบและชี้แนะการกระทำ การเลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ และการให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร โดยเชื่อว่า ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ดังกล่าว จะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบต่อให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้

2. ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

มีผู้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวไว้หลายท่านได้แก่ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 11) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นมวลประสพการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคน แต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติหรือมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2545: 6) ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี และรายงานการประชุม เค้าโครงการปริญญาโท (2531: 2) ได้ให้ความหมายของชุดการแนะแนว หมายถึงเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอน ประกอบด้วย คู่มือครูโดยมีรายละเอียดคือ คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้ เครื่องมือวัด และโปรแกรมการสอน โดยใช้ชุดการแนะแนวประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์และการประเมิน บางท่านให้ความหมายของชุดแนะแนวหรือกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นชุดการสอน ถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งเข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วน ปิยนันท์ สีสม (2536: 19) แสดงความคิดเห็นว่า ชุดการสอนนั้นภาษาอังกฤษมีหลายคำที่ต่างก็หมายถึงชุดการสอน เช่น ชุดการเรียนรู้ (Learning Package) ชุดการสอน (Instruction Package) หรือชุดการศึกษา (Instructional Kits) แคลเฟอร์และแคลเฟอร์ (วิลลาวัลย์ บุญวัฒน์ 2532: 33; Kapfer and Kapfer, 1971; 3 – 10) ให้ความหมายว่าเป็นรูปแบบของสื่อความหมายระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย คำแนะนำให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียน เพื่อให้บรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมาย การรวบรวมเนื้อหาที่จะนำมาสร้างนั้น ได้มาจากขอบข่ายความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเนื้อหาจะต้องถูกต้องชัดเจนที่จะสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมาย ส่วน ยุพดี ปิตตะคุ (2537: 8) กล่าวว่า ชุดการแนะแนวเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอนนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม ซึ่งประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การรายงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง เป็นต้น และมีการใช้สื่อประสม เช่น แผนภูมิ แผ่นภาพ วิดีทัศน์ แผ่นโปรงใส เป็นต้น

นอกจากนี้ คณาจารย์และนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต แขนงการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2545 ได้ร่วมกันกำหนดและให้ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมแนะแนวหลายๆกิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบ ตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว

จากความหมายของชุดการสอนและกิจกรรมแนะแนวที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า หมายถึง มวลประสบการณ์หรือเครื่องมือหลายๆอย่าง นำมารวมกันอย่างเป็นระบบ จัดให้ผู้รับบริการแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม ได้ปฏิบัติและค้นพบศักยภาพของตนเองจนบรรลุเป้าหมายตามขอบข่ายของงานแนะแนว

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา สร้างเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับทุกกลุ่มคนทั้งวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ในขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยมีรูปแบบและเทคนิคที่หลากหลาย อาจเป็นกิจกรรมแนะแนวโดยตรงหรือผสมผสานในการเรียนการสอน การฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม ดังที่ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 8 - 10) กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมแนะแนวหากกระทำได้เหมาะสม จะส่งผลดีต่อผู้รับบริการในการแก้ปัญหา เช่น การทะเลาะวิวาท พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหาสุขภาพจิต การขาดความมีระเบียบวินัย ขาดคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบ ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม โดยใช้กระบวนการทางการแนะแนวก็น่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่แก้ปัญหาคได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้เกี่ยวข้อง ชุมชน สังคม และนอกจากช่วยให้ผู้รับบริการได้พัฒนาตนเองแล้ว ยังสามารถสร้างคุณประโยชน์แก่สังคมได้ ช่วยให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สังคมปัจจุบันปรารถนาให้เกิดขึ้น ดังนั้นกิจกรรมแนะแนวจึงมีความสำคัญทั้งต่อผู้ให้และผู้รับบริการ

2.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว

มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกันไป เช่น มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ครั้งที่ 5/2531 ประจำภาคต้นปีการศึกษา 2531 (วลัยลักษณ์ ภักดีผล 2533: 9) ให้ข้อสรุปว่า “ชุดการแนะแนว” ควรต้องมีรายละเอียด 2 อย่างคือ

2.3.1 **คู่มือครู** ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้ เครื่องมือวัด เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบทดสอบ

2.3.2 **โปรแกรมกิจกรรม หัวข้อเรื่อง** ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน

ความคิดเห็นของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 90) กล่าวว่า ชุดการแนะแนวควรประกอบด้วยคู่มือการใช้สื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ และมีการมอบหมายงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้นส่วน ชม ภูมิภาค (2524: 102) กล่าวว่า ควรประกอบด้วย หัวเรื่อง คู่มือการใช้ วัสดุประกอบการเรียน บัตรงาน กิจกรรมสำรองหรือศูนย์สำรอง (ใช้สอนแบบกลุ่ม) และขนาดรูปแบบของชุดกิจกรรม เช่นเดียวกับ ควน (ปิยนันท์ สีสม 2538: 23; Duane, 1973; 169 – 174) กล่าวว่า ควรประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐาน 7 ส่วน คือ หลักการและเหตุผล รายละเอียดของเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การค้นหาทางเลือกหรือกิจกรรมในการแสดงออก (เลือกกิจกรรม) เครื่องมือในการประเมินผลเบื้องต้น (การประเมินผลตนเอง และการประเมินผลภายหลัง) และคู่มือการใช้ นอกจากนี้ยังมีข้อสรุปจากการเข้าร่วมสัมมนาเข้มของคณาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2545 (22 กันยายน 2545) ได้กำหนดว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย 1) คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการของผู้ให้บริการแนะแนว แผนการจัดกิจกรรมต่างๆ 2) กิจกรรมของผู้รับบริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ และแบบทดสอบก่อน- หลัง 3) สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

สรุป จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปองค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย เอกสารสำคัญคือ 1) คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการของผู้ให้บริการ แผนการจัดกิจกรรมต่างๆ และ 2) กิจกรรมของผู้รับบริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบก่อน- หลัง และสื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

2.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนว

ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนว เดิมมักใช้วิธีเล่า สอน บรรยาย อธิบาย ซักถาม โดยครูเป็นผู้นำ แต่ปัจจุบันเน้นที่ตัวนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เด็ก ได้ตั้งประสบการณ์ของคนออกมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ให้โอกาสนักเรียนได้ทำงานและ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน. สามารถเลือกตัดสินใจโดยเสรี พิจารณาผลที่เกิดจากทางเลือก เห็นคุณค่าในสิ่งที่เลือก ขอมรับ ชื่นชม ยินดี ในสิ่งที่เลือก ปฏิบัติตามสิ่งที่ตนได้เลือก โดยแสดง พฤติกรรมหรือกระทำตามสิ่งที่เลือกจนเป็นลักษณะประจำตัว ตลอดจนสรุปข้อคิดที่ได้จากแต่ละ กิจกรรม หลังจากจัดกิจกรรมแล้วครูจึงช่วยเหลือ พัฒนา ส่งเสริม หรือแก่นักเรียนตามความ เหมาะสมของแต่ละบุคคล (กรมวิชาการ ม.ป.ป.: บทนำ) นอกจากนี้ อารี ตันท์เจริญรัตน์ (2533: 9) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ตลอดจนเป็นการปลูกฝังและฝึกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม อันจะนำไปสู่ความเป็นพลเมืองดีมี

ประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆในการเร้าความสนใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งควรจัดให้เหมาะกับวัยและขนาดของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งใกล้เคียงกับที่ สติต วงศ์สุวรรณ (2533: 378) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมแนะแนวคือ ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและสมาชิกไม่ควรเกิน 35 คน ส่วน วลัยลักษณ์ ภัคศิผล (2533: 9) เสนอแนะการจัดกิจกรรมแนะแนวว่า ควรมีการบรรยายเนื้อหาและสาระสำคัญต่างๆตามหัวข้อที่เรียนในแต่ละครั้ง มีการใช้เกมการละเล่นต่างๆ การอภิปรายและโต้วาที การแสดงบทบาทสมมติ ให้ชมภาพยนตร์ การเลียนแบบของจริง การรายงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ตลอดจนการใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่มต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และมีความคิดที่กว้างไกลขึ้น นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2537: 6) ยังกล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวว่าควรมีลักษณะดังนี้

2.4.1 ไม่นั่นเนื้อหาวิชาและกระบวนการวัดผลการเรียน เหมือนการเรียนการสอนวิชาทั่วไป

2.4.2 เป็นการรวมกลุ่มของนักเรียนเพื่อทำกิจกรรม อันจะช่วยให้ นักเรียนเกิดพัฒนาการในด้านต่างๆและสามารถแก้ปัญหาได้

2.4.3 ไม่มีหน่วยการเรียน

2.4.4 ไม่มีการประเมินผล “ได้” หรือ “ตก” เหมือนรายวิชาทั่วไป

2.4.5 เป็นกิจกรรมแก้ปัญหา พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4.6 เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตน

2.4.7 เป็นกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้รับรู้ข่าวสารด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อวางแผนการศึกษาและเลือกอาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

2.4.8 เป็นกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัว รู้จักตนเอง สิ่งแวดล้อม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4.9 เป็นกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีนิสัยรับผิดชอบ

2.4.10 เป็นกิจกรรมเพื่อสร้างให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในวิชาการต่างๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนได้

นอกจากนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ 2545: 6) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม มีการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรม โดยเน้นให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนสามารถค้นพบ พัฒนา เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะการจัดกิจกรรมแนะแนวมีการปรับปรุงพัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับ ซึ่งในระยะแรก จะเป็นการจัดโดยเน้นที่ครู แต่ปัจจุบัน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ซึ่งกิจกรรมแนะแนวที่จัดนี้ ต้องคำนึงถึงปรัชญาของการแนะแนวคือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนค้นพบ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ นอกจากนี้ผู้ดำเนินกิจกรรมต้องกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่าย วัตถุประสงค์อื่นของผู้รับบริการให้ สอดคล้องกัน นั่นคือ จะต้องกระง่าว่า จะทำอะไร ทำให้ใคร ทำอย่างไร จะทำที่ใด เวลาใด จึงจะเหมาะสม เพื่อการจัดกิจกรรมแนะแนวจะได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2.5 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนวควรมีเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนดึงความคิดเห็นของจำเนียร ช่วงโชติ (2527: 118 – 120) ได้เสนอแนะเทคนิคในการจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ว่า ควรจัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกอิสระ สบายใจในการแสดงออก มีการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูด ความรู้สึกที่ต้องการระบายออก เปิดโอกาสกระตุ้นและช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้แก้ปัญหา และปฏิบัติงานร่วมกันให้ได้มากที่สุด มีการมอบหมายความรับผิดชอบให้นักเรียนทำงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ ครูไม่ควรสอนโดยการพูดคนเดียว และให้นักเรียนจด ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน มีการช่วยเหลือพยายามเข้าใจกัน ให้ความร่วมมือเห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการนำเอาเทคนิคกระบวนการกลุ่ม รวมถึงการนำเกมทางจิตวิทยาเข้ามาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุก เรียนรู้เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนปลูกฝังนิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจริยธรรมเข้าไปด้วย พร้อมทั้งนี้ ครูแนะแนวควรมีการบันทึกรายละเอียดต่างๆของการสอนไว้ทุกครั้ง และครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วย เช่นเดียวกับที่กรมวิชาการ (ม.ป.ป.: บทนำ) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละครั้ง ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นก่อน

แล้วจึงแสดงความคิดเห็นตามหรือแสดงความคิดเห็นในกรณีไม่เห็นด้วยพร้อมเหตุผลประกอบ และไม่คว้นตัดสินคำตอบหรือทัศนคติของนักเรียนว่าถูกหรือผิด แต่พยายามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผลของเขา เพราะคำตอบหรือทัศนคติของนักเรียนแต่ละคนย่อมถูกสำหรับเขา เขาย่อมมีเหตุผลในคำตอบ ครูต้องแสดงท่าทางด้วยการยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรทั้งคำพูด น้ำเสียง และท่าทาง ต้องใช้อารมณ์ขันเป็น มีการสังเกตและบันทึกการสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในกลุ่มขณะจัดกิจกรรมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกและความรู้สึก ฟัง สะท้อนความรู้สึก (ความคิด) ของคำตอบนักเรียน มีการใช้คำพูดกระตุ้นให้เด็กคิด เพื่อแก้ปัญหาและหาคำตอบด้วยตนเอง อย่างมีเหตุผล กล่าวชื่นชมเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มร่วมกัน เน้นบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย ใช้เหตุผล สะท้อนค่านิยมของนักเรียนจากคำตอบที่เป็นเหตุผล หากนักเรียนค้นหาคำตอบไม่ได้ หรือแก้ปัญหาบางอย่างไม่ได้ ครูอาจยกตัวอย่างคำตอบของตนนำทางได้ และควรเตรียมอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนจัดกิจกรรม นอกจากนี้ควรให้นักเรียนทุกคนได้รับทราบข้อตกลงเบื้องต้นในการร่วมกิจกรรม

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ช่วยให้ผู้วิจัยมีแนวทาง กระบวนการ และเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมมากที่สุด ผู้จัดกิจกรรมเป็นเพียงผู้กระตุ้น จัดบรรยากาศ และเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมเท่านั้น

2.6 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว

การกำหนดขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนว มีการกำหนดขั้นตอนหลากหลายรูปแบบ ดังที่ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 48) กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นสรุป และขั้นประเมินผลกิจกรรม เพื่อมุ่งให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (participatory learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (experiential learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (group process learning) ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้ต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” (participant) ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” (spectator) และต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วม สนุกสนานมีชีวิตชีวา อาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าว กรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทาง ในการจัดกิจกรรมมีแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกมบทบาทสมมติ ทำงาน ทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง ฟัง/อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าคิด เล่าเรื่องแบ่ง ปั้นประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 นั้น หรือเขาตีความว่าสิ่งนั้นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้ หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับ การรับรู้จากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีก เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตนเองใจตนเองในการปฏิบัติตามแผน

ซึ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม จากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออก หรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอ สาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้สุดท้ายเป็นกิจกรรมให้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมเสมอ และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้น นำไปสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ต่อเนื่องต่อไปอีก

นอกจากนี้ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 51) ยังได้เสนอแนะการกำหนดขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวว่า ขึ้นอยู่กับผู้แนะแนวในการใช้วิธีการตามประสบการณ์ และดุลยพินิจที่เห็นว่าเหมาะสม คือผู้แนะแนวสามารถออกแบบและกำหนดขั้นตอนของกิจกรรมขึ้นเองแล้วทดลองใช้ประเมินกิจกรรม หากผลการประเมินพบว่า ได้ผลบ้างในระดับหนึ่งก็ปรับปรุงพัฒนาต่อไป และเมื่อพบว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจก็จัดทำคู่มือกิจกรรมและเผยแพร่เพื่อร่วมใช้กันต่อไป

จากขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว สรุปได้ว่าการกำหนดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ขึ้นอยู่กับผู้แนะแนวที่จะเลือกวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ และสำหรับการจัดกิจกรรมแนะแนวในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอนคือ

1.) ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2.) ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้ 3.) ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และ 4.)
ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

2.7 กรอบ แนวคิด ทฤษฎี แบนดูรา

การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ผู้วิจัยนำ
ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม โดยเลือกทฤษฎีปัญญาสังคมของแบนดูรา
(Bandura) มาเป็นกรอบ แนวคิดในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

2.7.1 ทฤษฎีปัญญาสังคมของแบนดูรา

แบนดูรา มีแนวคิดพื้นฐานว่ามนุษย์เรียนรู้จากการสังเกต (Observation Learning) ได้แก่ การเห็นตัวแบบ (Modeling) ผู้สังเกตจะดูว่า ตัวแบบทำอะไรแล้วได้รับผลจากการกระทำอะไรในวันข้างหน้า ผู้สังเกตจะระลึกแบบแผนพฤติกรรม และทำตามตัวแบบนั้น และได้อธิบายว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจาก มีสิ่งเร้ามากระตุ้นให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เรียกว่าเงื่อนไขสิ่งเร้า ตามแนวคิดของพาฟลอฟ และพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากผลของการกระทำ หากทำแล้วได้สิ่งที่พึงพอใจ มนุษย์จะทำสิ่งนั้นอีก ผลของการกระทำที่ควบคุมให้มนุษย์ต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้ เรียกว่า เงื่อนไขที่เกิดจากการกระทำ ตามแนวคิดของสกินเนอร์ แต่แบนดูรา อธิบายว่า มนุษย์มีความคิด ได้แก่ การสังเกต ความจำ จินตนาการ และมนุษย์มีความรู้สึก ได้แก่ ความกลัว ความชอบ ความโกรธ ซึ่งความคิดความรู้สึกของมนุษย์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย ดังนั้นความคิดหรือเรียกว่าปัญญา จึงเป็นปัจจัยสำคัญร่วมกับเงื่อนไขที่เกิดจากสังคม ดังนั้นจึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีปัญญาสังคม (ปรีชา วิหคโต 2545: 22)

การทดสอบแนวคิดของแบนดูรา

ปรีชา วิหคโต (2545: 22 – 23) ได้กล่าวถึงวิธีทดสอบของแบนดูรา คือ ได้ทดสอบแนวคิดด้วยการทดลองในห้องทดลองกับเด็กอนุบาล โดยในห้องทดลองมีอุปกรณ์และวิธีการทดลองดังนี้

วิธีทดลอง ให้เด็กอนุบาลหญิง 2 คน ภาพยนตร์ที่ผู้แสดงเป็นผู้ใหญ่เพศหญิง ซึ่งในภาพยนตร์ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยการชกต่อย ตบตีหุ่นรูปคน เมื่อได้ดูภาพยนตร์จบแล้ว จึงปล่อยให้เด็กเข้าไปในห้องที่มีหุ่นรูปคนเช่นเดียวกับในภาพยนตร์ พบว่าเด็กเข้าไปชกต่อยหุ่นเช่นเดียวกับที่เห็นผู้ใหญ่ทำในภาพยนตร์ มีทั้งการยกขึ้นโยน ทบตีด้วยก้อน แบนดูรา อธิบายว่า การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบนั้นเกิดขึ้นทั่วไปในสังคม ทุกเพศทุกวัย เช่น เด็กวัยรุ่นเลียนแบบการแต่งกายจากตัวแบบ จากคาราที่ตนเองชื่นชอบ นักศึกษาแพทย์เลียนแบบการผ่าตัดจากการสังเกตอาจารย์ นักศึกษาฝึกหัดครูสอนเขียนแบบครูของตนเอง ตัวแบบที่แบนดูรากล่าวถึง

อาจแบ่งเป็น 1.) ตัวแบบที่เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ 2) ตัวแบบที่เป็นตัวอักษร เช่น หนังสือ นวนิยาย 3) ตัวแบบที่เป็นภาพ เช่น ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ 4). คำบอกเล่า เช่น คำสอน นิทาน ตำนาน ตัวแบบดังกล่าวข้างต้น จะทำหน้าที่ให้ข้อมูล จูงใจให้แสดงพฤติกรรม และให้การเสริมแรง

นอกจากนี้ วารี ศิริเจริญ (2540: 19 – 22) กล่าวถึงแนวคิดของเบนคูรา ที่เน้นเกี่ยวกับการเสริมแรงว่า การเสริมแรงอาจมีประสิทธิภาพในการกำกับพฤติกรรมของบุคคลที่เคยเรียนรู้มาแล้ว แต่ก่อนข้างจะไม่มีประสิทธิภาพในการทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และเป็น การยากที่บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในธรรมชาติโดยไม่ให้ผู้อื่นแสดงพฤติกรรมมาก่อน ด้วยเหตุนี้ เบนคูราจึงมีความเชื่อว่า คนเราส่วนใหญ่จะต้องผ่านการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมจาก ผู้อื่นมาก่อนแทบทั้งสิ้น และการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้นเกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก เพราะนอกจาก จะสูญเสียเวลาแล้วยังอาจมีอันตรายในบางพฤติกรรมได้ ตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอด ทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และเนื่องจากคนเรานั้นใช้ชีวิตในแต่ละวันใน สภาพแวดล้อมที่แคบ ๆ ดังนั้นการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านมาจาก ประสบการณ์ของผู้อื่น โดยการได้ยินและได้เห็นโดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วน มากรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมโดยผ่านทางสื่อแทบทั้งสิ้น

จากแนวคิดดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า มนุษย์เรียนรู้จากการสังเกต ได้แก่ การถือ ตัวแบบ (Model) เขาจะสังเกตว่าตัวแบบทำอะไร แล้วได้รับจากการกระทำอะไรในวันข้างหน้า ผู้สังเกตจะระลึกแบบแผนพฤติกรรมตามตัวแบบ ทั้งการสังเกตจากสิ่งเร้า (ตัวแบบ) และเชื่อมโยง (คิดด้วยปัญญา ได้แก่สนใจตัวแบบ สามารถทำตามตัวแบบและมีสิ่งจูงใจที่จะทำ) ระหว่างการ กระทำของตัวแบบกับตนเองว่า ตนเองมีความสามารถทำตามตัวแบบได้หรือไม่และเมื่อทำแล้วจะ ได้รับผลอะไร

2.7.2 หน้าที่ของตัวแบบ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536: 51) ได้สรุปหน้าที่ของตัวแบบดังนี้

1) ทำหน้าที่สร้างพฤติกรรมใหม่ ในกรณีนี้เป็นกรณีของผู้สังเกตตัวแบบนั้น ยังไม่เคยได้เรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาก่อนเลยในอดีต เช่น พฤติกรรมการพูดของเด็ก หรือ พฤติกรรมเกี่ยวกับทักษะในการช่วยตนเอง เป็นต้น

2) ทำหน้าที่เสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เป็นกรณีของผู้สังเกตตัวแบบ เคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาบ้างแล้วในอดีต ตัวแบบก็จะทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่เคย เรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวพยายามพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เช่น การดูนักเทนนิสมือหนึ่งของโลกแข่งขัน

อาจเป็นแรงจูงใจให้อยากทำดีเหมือนกับนักเทนนิสมือหนึ่งของโลกบ้างจึงทำการจดจำวิธีการตีของนักเทนนิสนั้น แล้วนำมาพัฒนาทักษะการตีเทนนิสของตนให้ดียิ่งขึ้น

3) ทำหน้าที่ยับยั้งการเกิดของพฤติกรรม ในกรณีที่ผู้สังเกตมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือยังไม่เคยมีพฤติกรรมที่ไม่เคยพึงประสงค์มาก่อน ตัวแบบนั้นก็จะช่วยทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นลดลงหรือไม่เกิดขึ้น เช่น การเห็นคนข้ามถนนตรงบริเวณที่ไม่ใช่ทางม้าลายหรือสะพานลอยแล้วถูกรถชนตาย ก็จะทำให้เกิดการยับยั้งไม่ให้บุคคลที่สังเกตพฤติกรรมดังกล่าวทำตาม เป็นต้น

2.7.3 ประเภทของตัวแบบ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536: 51) ได้กล่าวถึงประเภทของตัวแบบว่ามี 2 ประเภทคือ 1) ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง (Live Model) คือตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง 2) ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เป็นตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยู โทรทัศน์ การ์ตูน นวนิยาย สถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น

ส่วนปรีชา วิหคโต (2545: 44) ได้จำแนกตัวแบบไว้ 3 ประเภทคือ 1) ตัวแบบที่เป็นพฤติกรรมของบุคคล 2) ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากภาพยนตร์ 3) ตัวแบบจากหนังสือนวนิยาย

2.7.4 วัตถุประสงค์และวิธีการให้ตัวแบบ

ปรีชา วิหคโต (2545: 44) กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการให้ตัวแบบ (Modeling) หมายถึง กระบวนการที่บุคคล สังเกต ฟัง หรืออ่านเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือสัญลักษณ์แทนบุคคล แล้วประมวลเป็นข้อมูลในการแสดงพฤติกรรมของตนต่อไป พร้อมกับได้เสนอวิธีการให้ตัวแบบควรมีลักษณะดังนี้

ขั้นที่ 1 การให้ดูตัวแบบทีละขั้นตอนและชี้แนะการกระทำ

ขั้นที่ 2 ให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบ และการนำไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ให้ข้อมูลย้อนกลับ ว่าทำถูก หรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร

ส่วน อาภา จันทรสกุล (2535: 236 – 240) กล่าวถึงวัตถุประสงค์และวิธีการให้ตัวแบบ ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม เทคนิคการเรียนรู้จากการมีตัวแบบ (Modeling Technique) เป็นพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1969 - 1977) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อการเรียนรู้ใหม่ที่พึงประสงค์ โดยการสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบสามารถช่วยให้ผู้รับบริการได้เรียนรู้ทักษะใหม่ที่จำเป็นต่อการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม 2) เพื่อการลดหรือเพิ่มพฤติกรรมที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้ว การเรียนรู้จากการสังเกตสามารถช่วยเพิ่มหรือ

ลดการแสดงออกของพฤติกรรมของผู้รับบริการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ 3). เพื่อส่งเสริมการตอบสนองต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมพึงประสงค์ จะมีผลให้ผู้รับบริการตอบสนองโดยการแสดงพฤติกรรมจากที่ได้เรียนรู้ด้วยความสมัครใจ

นอกจากนี้ สาลิน ปรงสิงห์ (2539: 19) ได้เสนอวิธีการให้ตัวแบบไว้ 3 อย่างคือ 1) การดูแบบอย่างเดียว 2) การดูแบบแล้วแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบทันที และ 3) การดูตัวแบบแล้วแสดงพฤติกรรมตามแบบโดยมีผู้คอยชี้แนะแก้ไข

การใช้ตัวแบบมีวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งผู้ใช้ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม เช่น ให้ดูแบบอย่างเดียว ให้ดูแบบแล้วแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบทันที หรือดูแบบแล้วแสดงพฤติกรรมตามแบบโดยมีผู้นำกิจกรรมคอยชี้แนะและแก้ไข

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสารและผลการวิจัย เรื่อง ชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 12 กิจกรรม และเครื่องมือเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีการให้ตัวแบบจากทฤษฎีปัญญาสังคม ของเบนคูรา ซึ่งเน้นตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น ชุดภาพ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ต่าง ๆ วัตถุประสงค์ การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น โดยกำหนดวิธีการให้ตัวแบบ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การดูตัวแบบที่ละขั้นตอนและชี้แนะการกระทำ

ขั้นที่ 2 การให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไป

ปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร

3. โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

จากการศึกษาวรรณกรรมเรื่อง ความรับผิดชอบด้านการเรียน และชุดกิจกรรมแนะแนว แล้ว ผู้วิจัยได้ออกแบบชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ด้วยกิจกรรม 5 ขั้นตอน ได้แก่ ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ชั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ และชั้นติดตามประเมินผล โดยใช้กระบวนการต่างๆ ได้แก่การทำงาน กลุ่ม การศึกษาจากชุดภาพ การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปราย และคู่มือทัศนคติ ด้วยการให้ตัวแบบหรือใช้เทคนิคตามทฤษฎีปัญญาสังคมของเบนดูรา คือ

ขั้นที่ 1 การให้ดูตัวแบบทีละขั้นตอน และชี้แนะการกระทำ

ขั้นที่ 2 การให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบ และการนำไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร

ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน มีทั้งหมด 12 กิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม
1	1	รวมดวงใจ
2	2	ฝึกปฏิบัติดี
3	3	นี่คือนักเรียนตัวอย่าง
4	4	จากรายงานเป็นบทเรียน
5	5	ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”
6	6	ขอให้รอบคอบ
7	7	ทำข้อสอบต้องตรวจทาน
8	8	ทำงานต้องตรงเวลา
9	9	เสียท่าเพราะผัดนัด
10	10	พัฒนาจากบันทึกกลับ
11	11	ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย
12	12	สหายต้องจากลา

แผนการจัด ทั้ง 12 กิจกรรม ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม และแนวคิดหลัก ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เป็นดังต่อไปนี้

3.1 โครงสร้างของชุดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 12 กิจกรรมที่ใช้พัฒนาความรับผิดชอบ
ด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
1. ปฐมนิเทศ	รวมดวงใจ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับสมาชิกในการร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ กฎระเบียบและบทบาทหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม	ขั้นที่ 1. ขั้นกิจกรรม -กล่าวต้อนรับสมาชิกและแนะนำตัวเอง -เล่นเกมหาคู่เพื่อสร้างความคุ้นเคย ขั้นที่ 2. ขั้นอภิปรายและวิเคราะห์ -ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 3. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้ -สรุปตามวัตถุประสงค์โดยเน้นให้ทุกคนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันและชี้แจงรายละเอียดข้อตกลงต่างๆในการร่วมกิจกรรม 4. แจกตารางเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไปและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	ถ้าทุกคนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ปฏิบัติตามกฎกติกาต่างๆของกลุ่มงาน ทุกอย่างย่อมสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2.	ใฝ่ปฏิบัติดี	- เพื่อให้นักเรียนบอกความหมาย ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้าน	ขั้นที่ 1. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ - กล่าวต้อนรับทักทายนักเรียน	ใช้วิธีการเรียนรู้จากตัวแบบ 3 ขั้นคือ 1. การดูจากตัวแบบ 2. อภิปรายการ

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
		การเรียนรู้ได้	<ul style="list-style-type: none"> -นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน -สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ -แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยและแนะนำทักษะในการร่วมกิจกรรม -ให้แต่ละกลุ่มศึกษาจากตัวแบบ -อภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นที่สำคัญ ขั้นที่2. ขั้นสะท้อนกลับ การรับรู้ -ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปลงในใบงาน -ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่ม -ร่วมกันอภิปรายและเพิ่มประเด็นสำคัญ ขั้นที่3. ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต -สรุปประเด็นสำคัญจากตัวแบบที่นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ขั้นที่4. ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ -ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้อง 	<p>กระทำของตัวแบบ</p> <p>3.ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p>

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
			ปฏิบัติตามหัวข้อและตาม วัตถุประสงค์ ขั้นที่5. ติดตามและ ประเมินผล -นักเรียนทำ posttest จาก แบบทดสอบชุดเดิม -ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกต พฤติกรรมนักเรียน - แจงผลคะแนนให้นัก เรียนทราบ	
3	นี่คือ นักเรียน ตัวอย่าง	1. เพื่อให้นักเรียนทราบ วิธีการทำงานด้วยความ ละเอียดรอบคอบ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียจากการทำงาน โดยขาดความละเอียด รอบคอบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เหมือนกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การ เรียนรู้จากตัวแบบ โดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ กิจกรรมที่ 2
4	จากรายงาน เป็น บทเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนบอก พฤติกรรมของการ ทำงานด้วยความละเอียด รอบคอบได้ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียจากการทำงาน โดยขาดความละเอียด รอบคอบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เหมือนกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การ เรียนรู้จากตัวแบบ โดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ กิจกรรมที่ 2

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
5.	ขาดความ เพียรจึงได้ “ ร ”	1. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของการ ทำงานที่ได้รับมอบ หมายเสร็จและส่งทัน ตามเวลาที่กำหนด 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียที่เกิดจากการ ส่งงานไม่ครบและส่ง ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การ เรียนรู้จากตัวแบบ โดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ กิจกรรมที่ 2
6	ขอให้ รอบคอบ	1. เพื่อให้นักเรียนทราบ วิธีการทำงานด้วยความ ละเอียดรอบคอบ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียจากการทำงาน โดยขาดความละเอียด รอบคอบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การ เรียนรู้จากตัวแบบ โดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ กิจกรรมที่ 2
7	ทำข้อสอบ ต้องตรวจ ทาน	1. เพื่อให้นักเรียนบอก พฤติกรรมของการ ทำงานด้วยความละเอียด รอบคอบได้ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียจากการทำงาน โดยขาดความละเอียด รอบคอบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การ เรียนรู้จากตัวแบบ โดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ กิจกรรมที่ 2

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
8.	งานต้องตรงเวลา	1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลาได้ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การเรียนรู้จากตัวแบบโดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 2
9	เสียทำเพราะผิคนัด	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการตรงต่อเวลา 2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การเรียนรู้จากตัวแบบโดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 2
10	พัฒนาจากบันทึกกลับ	1. เพื่อให้นักเรียนบอกผลดีของการปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองได้ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียจากการไม่ปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำของตนเองได้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การเรียนรู้จากตัวแบบโดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 2
11	ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย	1. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของการปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองได้ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียของการไม่ปรับ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเหมือนกับกิจกรรมที่ 2	แนวคิดหลักใช้การเรียนรู้จากตัวแบบโดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
12.	สหาคต้อง จากลา	<p>ปรับปรุงแก้ไขผลงานของ ตนเอง</p> <p>1. เพื่อให้สมาชิกได้ แสดงความรู้สึกและ แสดงความคิดเห็นต่อ การใช้ชุดกิจกรรม แนะแนวพัฒนาความ รับผิดชอบด้านการเรียน</p> <p>2. เพื่อกระตุ้นให้ สมาชิกรับไปพัฒนาความ รับผิดชอบด้านการเรียน</p>	<p>- ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เหมือนกับกิจกรรมที่ 2</p> <p>- ให้นักเรียนทำแบบ สำรวจความคิดเห็นเกี่ยว กับชุดกิจกรรมฯ</p> <p>กล่าวขบใจนักเรียนและ ปิดการร่วมกิจกรรม</p>	<p>แนวคิดหลักใช้การ เรียนรู้จากตัวแบบ โดยการเน้น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ กิจกรรมที่ 2</p>

3.2 โครงสร้างของชุดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 12 กิจกรรมที่ใช้พัฒนาความรับผิดชอบ
ด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
1. ปฐมนิเทศ	รวมดวงใจ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับสมาชิกภายในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ กฎระเบียบและบทบาทหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม	1. กล่าวต้อนรับสมาชิกและแนะนำตัวเอง 2. เล่นเกมหาคู่เพื่อสร้างความคุ้นเคย 3. ร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการร่วมกิจกรรม 4. ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดข้อตกลงต่าง ๆ ในการร่วมกิจกรรม 5. แจกตารางเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไปและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	ถ้าสมาชิกทุกคนมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่มงานทุกอย่างย่อมสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2	ฝึกปฏิบัติ	1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนได้	1. กล่าวทักทาย บอกวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม 2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน 3. สนทนาซักถามถึงภารกิจประจำวันที่นักเรียนต้องรับผิดชอบ 4. บรรยายเรื่องความรับผิดชอบต่อเรียนให้นักเรียนฟัง	ความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายก็มีความรับผิดชอบในการเรียนรับผิดชอบต่อสถานศึกษาต่อครอบครัวและรับผิดชอบต่อสังคม

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
3	นี่คือนักเรียนตัวอย่าง	นักเรียนบอกผลดีของการตั้งใจ เอาใจใส่ด้านการเรียนได้	<p>5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามหัวข้อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียน - การปฏิบัติตนของคนที่มีความรับผิดชอบในการเรียน - ความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียน - ผลเสียที่เกิดจากการขาดความรับผิดชอบด้านการเรียน <p>6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม</p> <p>1. กล่าวทักทาย บอกวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม</p> <p>2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>3. สนทนาถึงคุณลักษณะของเพื่อนในห้องที่มีความรับผิดชอบว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง</p> <p>4. บรรยายเรื่อง “นักเรียนตัวอย่าง” ให้นักเรียนฟัง</p>	<p>ภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่ที่สำคัญคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจเรียน โดยไม่คุยขณะครูสอน, ไม่เอางานอื่นมาทำขณะที่ครูสอน - ทบทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว - เมื่อไม่เข้าใจให้รีบถามทันที

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
4	จากรายงาน เป็น บทเรียน	1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอก ประโยชน์จากการ ทำงานที่ได้รับมอบ หมายเสร็จตามจำนวน และส่งทันตามเวลาที่ กำหนดได้ 2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอก ผลเสียจากการส่งงาน ไม่ครบตามจำนวนและ ส่งไม่ทันเวลาที่กำหนด ได้	5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตามหัวข้อ - สาเหตุที่กำธรได้รับ คัดเลือกให้เป็นนักเรียน ตัวอย่าง - เคล็ดลับที่ทำให้กำธร เรียนได้ผลดี - ประโยชน์ที่ได้จาก กิจกรรมนี้ 6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อเน้น การนำไปปรับใช้ในชีวิต จริง 7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม 1. กล่าวทักทาย บอก วัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรม 2. นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน 3. สนทนาชักถามถึงการ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรค หรือไม่อย่างไร ได้แก้ไข อย่างไรบ้าง 4. บรรยายเรื่อง “บทเรียน ราคาแพง” ให้นักเรียนฟัง	- อ่านบทเรียนมา ก่อนล่วงหน้า - รู้จักแบ่งเวลาให้ เหมาะสม งานที่ได้รับมอบ หมายให้ทำ ไม่ว่าจะ เป็นงานกลุ่มหรือ งานรายบุคคล นักเรียนต้องถือเป็น ภารกิจสำคัญที่ต้อง ทำให้เสร็จครบ ทุกชิ้นงานและ ส่งให้ทันตามเวลา ที่กำหนดเพราะไม่ เช่นนั้นจะทำให้ ตนเองและสมาชิก ในกลุ่มเดือดร้อน

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
5	ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งทันตามเวลาที่กำหนด 2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียที่เกิดจากการส่งงานไม่ครบและไม่ทันตามเวลาที่กำหนด	5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามหัวข้อ - เพราะเหตุใดกลุ่มของ สุมลจึงส่งงานไม่ทัน - ผลเสียจากการส่งงานไม่ครบและส่งงานไม่ทัน - ข้อคิดที่ได้เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิต 6. สรุปเพิ่มเติมถึงผลดีและประโยชน์ของการส่งงานครบและทันเวลา 7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม 1. กล่าวทักทาย บอก วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม 2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน 3. สนทนากับนักเรียนถึง ผลการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง 4. บรรยายสถานการณ์เรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ” ให้นักเรียนฟัง 5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	มีผลกระทบต่อ การเรียนจึงเป็น เรื่องสำคัญที่นักเรียนต้อง สร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้น การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและ ส่งตรงตามเวลาที่ กำหนดถือเป็น เรื่องสำคัญที่นักเรียน ทุกคนต้องรับผิดชอบ เพราะบางครั้ง ไม่มีโอกาสให้เรา ได้แก้ตัวใหม่จึงถือ เป็นเรื่องสำคัญที่ ทุกคนต้องตระหนัก และรับผิดชอบ ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
6	ขอให้ รอบคอบ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลดีและประโยชน์ของ การทำงานด้วยความ ละเอียดรอบคอบ</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียที่เกิดจากการ ทำงานโดยขาดความ ละเอียดรอบคอบ</p>	<p>กับนักเรียนจากเนื้อหาตาม สถานการณ์เพื่อให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์</p> <p>6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อเน้นการ นำไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม</p> <p>1. กล่าวทักทาย บอก วัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรม</p> <p>2. นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน</p> <p>3. สนทนากับนักเรียนถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ ทำงานด้วยความละเอียด รอบคอบ</p> <p>4. บรรยายเรื่อง ต้อง รอบคอบ ให้นักเรียนฟัง</p> <p>5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับนักเรียนจากเนื้อหาตาม หัวข้อ</p> <p>- ผลเสียที่เกิดจากการ กระทำของกลุ่มอิสระ</p> <p>- วิธีการแก้ไขการทำงาน โดยขาดการไตร่ตรองหรือ ขาดความรอบคอบ</p>	<p>คนที่มีความละเอียด รอบคอบในการ ทำงานต้องมีความ ตั้งใจ สนใจในสิ่งที่ ทำรู้จักการสังเกต มีความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบ จึงจะส่งผลให้ งานประสบผล สำเร็จ</p>

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
7	ทำข้อสอบ ต้องตรวจ ทาน	1. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของการ ทำงานด้วยความละเอียด รอบคอบ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียที่เกิดจากการ ทำงานโดยขาดความ ละเอียดรอบคอบ	- ผลดีที่เกิดจากการรู้จัก วางแผนการทำงานและ ทำงานด้วยความละเอียด รอบคอบ 6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อนเน้น การนำไปปรับใช้ใน ชีวิตจริง 7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม 1. กล่าวทักทาย บอก วัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรม 2. นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน 3. สนทนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการทำงาน การทำ ข้อสอบ ของนักเรียนที่ ผ่าน ๆ มา 4. บรรยาย เรื่อง “ทำ ข้อสอบต้องตรวจทาน” ให้นักเรียนฟัง 5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับนักเรียนจากเนื้อหาตาม หัวข้อ - ผลดีที่เกิดจากการทำงาน ด้วยความรอบคอบ	การจะทำสิ่งใดก็ ตามหากทำด้วย ความละเอียดรอบ คอบแล้ว โอกาสที่ จะผิดพลาดมีน้อย แต่ในทางตรงกัน ข้ามหากทำด้วย ความสะเพร่า เลินเล่อ ขาดความ รอบคอบย่อมเกิด ผลเสียตามมาดังนั้น จึงจำเป็นต้อง ตระหนักและสร้าง ความรับผิดชอบให้ เกิดขึ้น

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
8	งานต้องตรงเวลา	<p>1. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์และความสำคัญของการตรงต่อเวลาได้</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงเวลา</p>	<p>- ผลเสียที่เกิดจากการขาดความรอบคอบ</p> <p>- การนำประโยชน์ไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม</p> <p>1. กล่าวทักทาย บอกวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม</p> <p>2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>3. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อจำเป็นหรือไม่ที่เราต้องเป็นคนตรงต่อเวลา</p> <p>4. บรรยาย เรื่อง “หมดสิทธิ์” ให้นักเรียนฟัง</p> <p>5. อธิบาย ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามหัวข้อ</p> <p>- เห็นด้วยหรือไม่ที่ครูไม่อนุญาตให้นักเรียนที่มาสายเข้าห้องสอบพร้อมบอกเหตุผล</p> <p>- ประโยชน์ของการเป็นคนตรงต่อเวลา</p>	<p>การตรงต่อเวลาเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนต้องตระหนัก โดยเฉพาะนักเรียน ต้องมาให้ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนดและเข้าห้องเรียนตรงเวลาเพราะถ้าไม่เช่นนั้น นักเรียนมีเวลาเรียนไม่ครบ จะไม่มีสิทธิ์สอบหรือถ้าเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาจนติดเป็นนิสัยนอกจากส่งผลเสียต่อตนเองแล้วจะทำให้บุคคลอื่นขาดความเชื่อถือจึงจำเป็นต้องฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ</p>

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
9	เสียท่า เพราะ ผิคนัด	1. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของการตรง ต่อเวลา 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียจากการเป็นคน ไม่ตรงต่อเวลา	- ผลเสียที่เกิดจากการเป็น คนไม่ตรงต่อเวลา 6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อนำการ นำไปปรับใช้ในชีวิตจริง 7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม 1. กล่าวทักทาย บอก วัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรม 2. นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน 3. สนทนาและให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นเรื่องการไม่ ตรงต่อเวลา 4. บรรยาย เรื่อง “ไม่ทัน เวลา” ให้นักเรียนฟัง 5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับนักเรียนจากเนื้อหา ตามหัวข้อ - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ ที่สุธี ได้ผลการเรียน มห ลูกเสือ - ผลเสียที่เกิดจากการเป็น คนไม่ตรงเวลา - การนำประ โยชน์ไปปรับ ใช้ในชีวิตจริง	การตรงต่อเวลาเป็น เรื่องสำคัญที่ทุกคน ควรฝึกตนเองให้ติด เป็นนิสัย โดย เฉพาะยุคปัจจุบัน ทุกคนต้องทำงาน แข่งกับเวลาถ้า บุคคลใดเป็นคนไม่ ตรงต่อเวลาถือว่า บุคคลนั้นเป็นคน ขาดความรับผิดชอบ ชอบมักส่งผลเสีย ไปถึงเรื่องอื่นด้วย เช่น ทำงานขาด ประสิทธิภาพ ขาด ความเชื่อถือจาก บุคคลอื่นดังนั้นจึง จำเป็นที่ทุกคนต้อง ฝึกตนเองให้เป็นคน ตรงต่อเวลาเสมอ

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
10	พัฒนาจากบันทึกกลับ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเอง</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียจากการไม่ปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเอง</p>	<p>6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อเน้นการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม</p> <p>1. กล่าวทักทาย บอกวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม</p> <p>2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>3. สนทนาและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำที่ผ่านมาของตนเองว่ามีอะไรที่ผิดพลาดบ้าง และได้แก้ไขอย่างไร</p> <p>4. บรรยาย เรื่อง “บันทึกของฉัน” ให้นักเรียนฟัง</p> <p>5. อธิบาย ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนจากเนื้อหาตามหัวข้อ</p> <p>- เพราะเหตุใดสมมติจึงเขียนหนังสือดีขึ้นเรื่อยๆ</p> <p>- ผลเสียที่เกิดจากการไม่ยอมรับผลการกระทำและไม่ปรับปรุงแก้ไขตนเอง</p> <p>- การนำประโยชน์ไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p>	<p>การยอมรับผลการกระทำของตนไม่ว่าการกระทำนั้นจะดีหรือไม่ก็ตาม ถ้าเรายอมรับและนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดีขึ้น บุคคลนั้นจะเป็นคนพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ และโอกาสที่จะทำผิดซ้ำมีน้อย</p>

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
11	ปรับตัว ใหม่ยัง ไม่สาย	1. เพื่อให้นักเรียนบอก ความสำคัญของการ ปรับปรุงแก้ไขผลงาน ของตนเองได้ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ผลเสียของการไม่ปรับ ปรุงผลงานของตนเอง	6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อเน้นการ นำไปปรับใช้ในชีวิตจริง 7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม 1. กล่าวทักทาย บอก วัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรม 2. นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน 3. สนทนากับนักเรียนถึง ผลการกระทำของตนเอง ในอดีตว่ามีสิ่งใดบ้างที่ยัง ไม่พอใจและคิดว่าเราน่า จะทำได้ดีกว่านี้ 4. บรรยาย เรื่อง “ปรับตัว ใหม่ยังไม่สาย” ให้นักเรียน ฟัง 5. อธิบาย ชักถาม และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับนักเรียนจากเนื้อหาตาม หัวข้อ - จำเป็นหรือไม่ที่สมศักดิ์ ต้องปรับปรุงตนเอง เพราะอะไร - ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์จะ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร	การยอมรับผลการ กระทำของตนและ นำมาปรับปรุง พัฒนาแก้ไขให้ดีขึ้น ถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะทำให้เรา ได้ปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของ ตนเองและพัฒนา ส่วนที่ดีอยู่แล้วให้ดี ยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
12	สหಾಯต้องจากลา	<p>1. เพื่อให้สมาชิกได้แสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นต่อการร่วมกิจกรรม</p> <p>2. เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกนำประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน</p>	<p>- ผลเสียที่เกิดจากการไม่ปรับปรุงแก้ไขตนเอง</p> <p>- การนำประโยชน์ไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>6. สรุปเพิ่มเติมเพื่อเน้นการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p> <p>7. นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม</p> <p>1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน</p> <p>2. แจงจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ</p> <p>3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงความสำคัญ ความจำเป็น และประโยชน์ของกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนที่นักเรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางปรับใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>5. นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นหลังร่วมกิจกรรม</p>	<p>กิจกรรมทุกอย่างที่ดำเนินการมานี้จะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองมากที่สุด ทั้งการป้องกันปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข และพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป</p>

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินกิจกรรม	แนวคิดหลัก
			6. กล่าวเปิดการเข้าร่วม กิจกรรมและขอป นักเรียนทุกคน	

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบ ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2546 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ที่ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีคะแนนความรับผิดชอบ ด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 57 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการและขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 228 คน ทำแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.2.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงมาหาลำดับต่ำ แล้วคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 57 คน

1.2.3 ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 30 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาเอกสาร คู่มือ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ประเภทได้แก่

2.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

2.1.2 แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

2.1.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

2.1.4 แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือแต่ละประเภทมีวิธีดำเนินการสร้างดังนี้

2.2.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว
- 3) ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงสร้างของชุดกิจกรรม

แนะแนว และ ตามแนวทฤษฎีของเบนคูรา ดังนี้

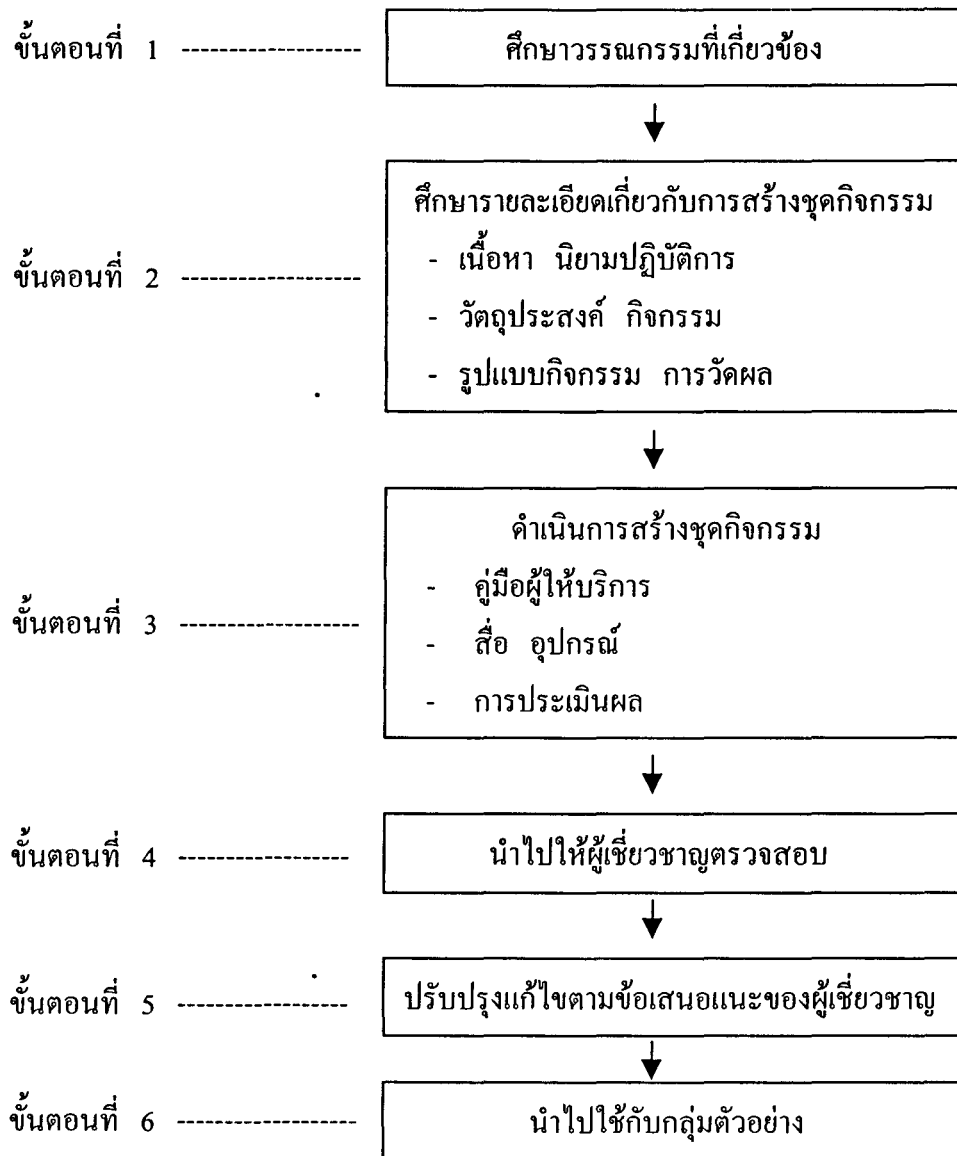
- (1) การดู หรือศึกษาตัวแบบ และชี้แนะการกระทำ
- (2) การให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบ
- (3) การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร

4) นำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เทคนิคการใช้ วิธีดำเนินการ เนื้อหา อุปกรณ์ และการประเมินผล

- 5) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 6) นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ชุดกิจกรรมแนะแนว ใช้ดำเนินการทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.20 - 16.10 น.

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

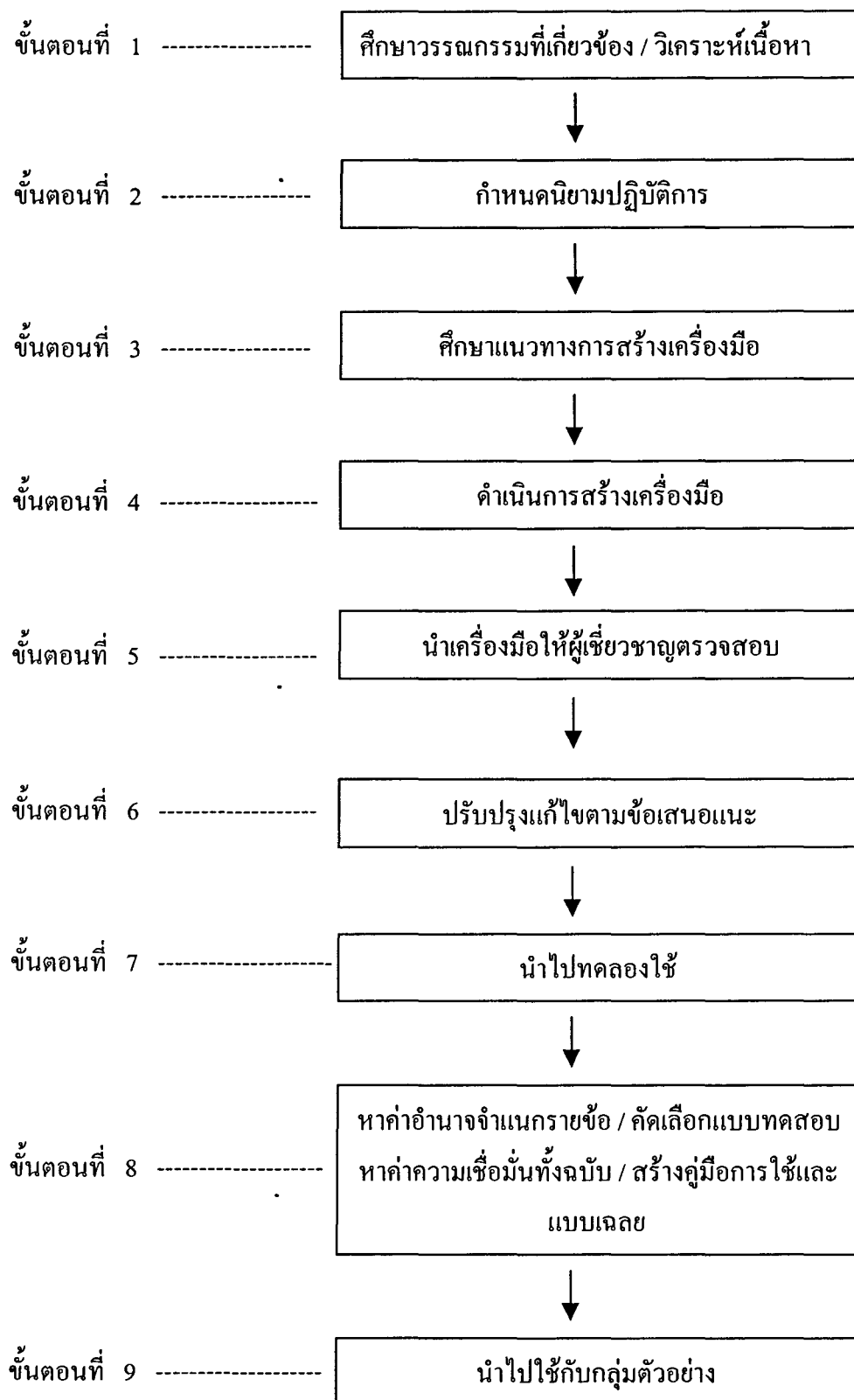
2.2.2 แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

ดำเนินการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร บทความ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดนิยามปฏิบัติการของความรับผิดชอบด้านการเรียน 5 ด้านคือ
 - (1) การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่

- (2) การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามจำนวนและเวลาที่กำหนด
 - (3) ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
 - (4) การตรงต่อเวลา
 - (5) การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- 3) ศึกษาแบบทดสอบจากงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน
- 4) สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 5) นำแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 6) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
 - 7) นำแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน
 - 8) นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้ว มาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุดแล้วหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย t - test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่า t ระหว่าง 1.84 – 6.37 จำนวน 30 ข้อ ไว้ใช้ในการทดลอง
 - 9) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามที่ระบุไว้ในข้อ 1.8 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.875

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

ตัวอย่างแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบทดสอบแต่ละข้อ แล้วพิจารณาเลือกคำตอบโดยกาเครื่องหมาย X (กากบาท) ลงในช่อง ก ข หรือ ค เพียงหนึ่งตัวเลือก และขอให้นักเรียนตอบทุกข้อ

ตัวอย่าง แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับการตั้งใจ เอาใจใส่การเรียน

ข้อใดแสดงออกถึงการตั้งใจเรียน

- ก. มาลีไม่คุยขณะที่ครูสอน
- ข. ดำนั่งลอกการบ้านเพื่อนขณะที่ครูสอน
- ค. แดงหนีเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน ลักษณะของแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน มีจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบ 3 ตัวเลือกโดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้

- ตัวเลือกที่แสดงว่ามีความรับผิดชอบในตนเองมาก ให้คะแนน 3 คะแนน
- ตัวเลือกที่แสดงว่ามีความรับผิดชอบในตนเองปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน
- ตัวเลือกที่แสดงว่ามีความรับผิดชอบในตนเองน้อย ให้คะแนน 1 คะแนน

โครงสร้างแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อที่	พฤติกรรม	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่	6	1 – 6
2	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามจำนวนและเวลาที่กำหนด	6	7 – 12
3	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	6	13 – 18
4	การตรงต่อเวลา	6	19 – 24
5	ยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	6	25 – 30

2.2.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนดำเนินการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ดังนี้

- 1) ศึกษาเนื้อหา

2) ดำเนินการสร้าง ตามนิยามปฏิบัติการของความรับผิดชอบด้านการเรียน 5

ด้านคือ

- (1) การปฏิบัติการกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่
- (2) การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามจำนวนและเวลาที่กำหนด
- (3) ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- (4) การตรงต่อเวลา
- (5) การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

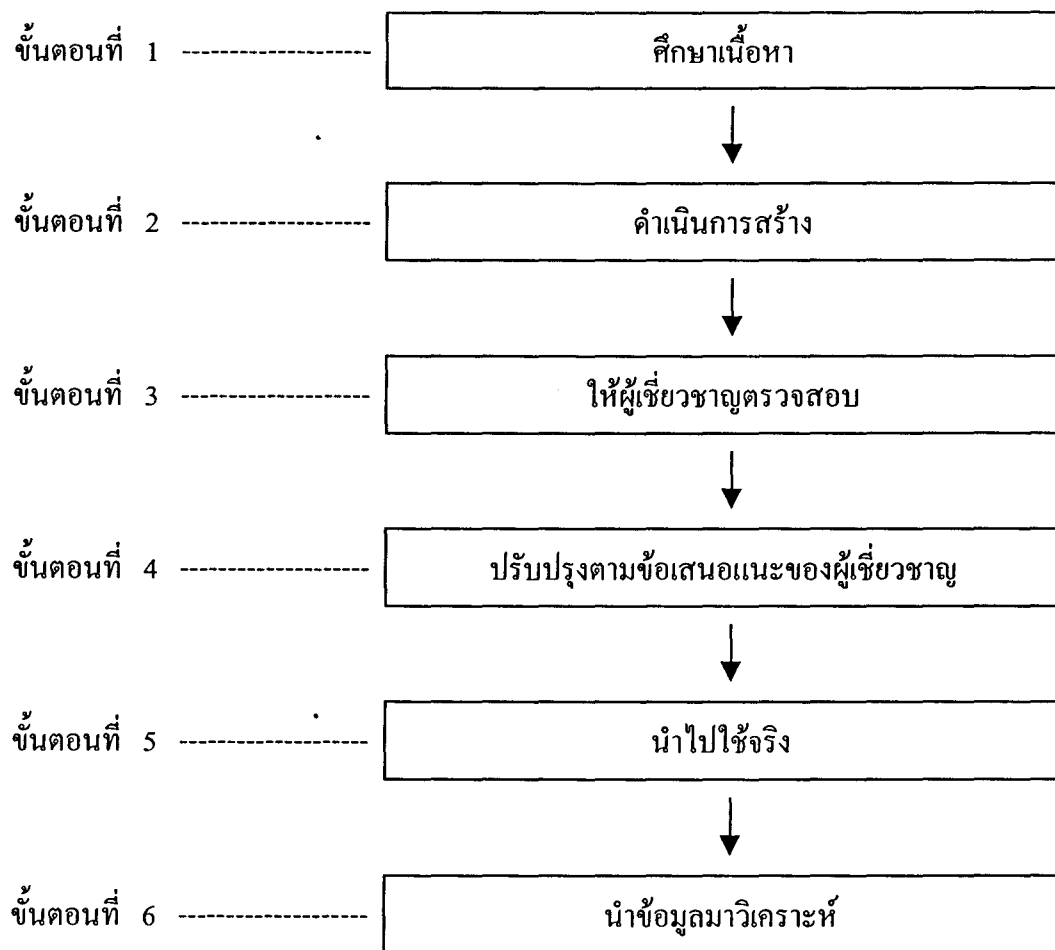
4) ปรับปรุงแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนตามข้อเสนอแนะของ

ผู้เชี่ยวชาญ

5) นำไปใช้จริง

6) นำข้อมูลมาวิเคราะห์

ขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

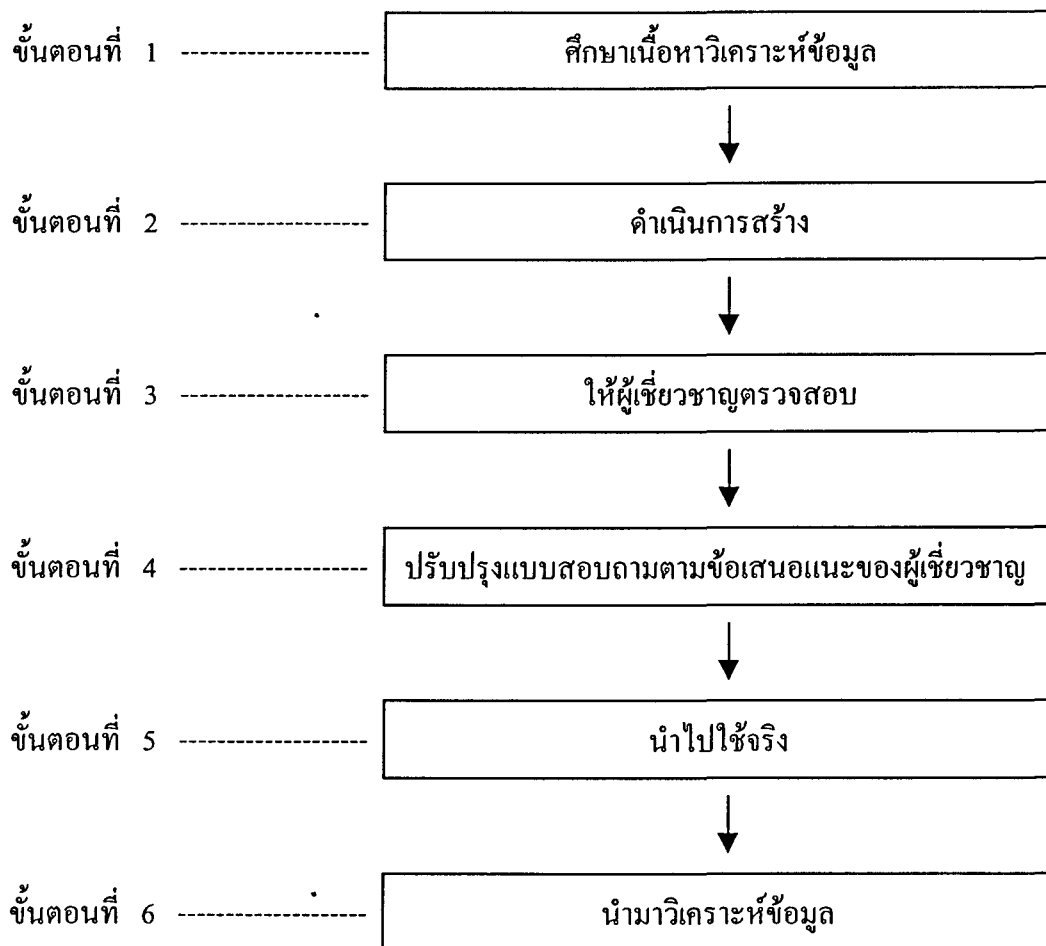

2.2.4 แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว ดำเนินการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาเนื้อหา
 - 2) ดำเนินการสร้างครอบคลุมด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้าน
- ผลลัพธ์
- 3) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 - 4) ปรับปรุงแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนวตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
 - 5) นำไปใช้จริง
 - 6) นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการสร้างแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงทดลอง แบบ Randomized Control Group
Pretest - posttest Design ดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	TE ₁	X	TE ₂
RC	TC ₁	~X	TC ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

RE	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง
RC	แทน	กลุ่มควบคุมที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง
TE ₁	แทน	ทดสอบก่อนของกลุ่มทดลอง
TE ₂	แทน	ทดสอบหลังของกลุ่มทดลอง
X	แทน	ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
~X	แทน	การจัดกิจกรรมแบบครูปกติ
TC ₁	แทน	ทดสอบก่อนของกลุ่มควบคุม
TC ₂	แทน	ทดสอบหลังของกลุ่มควบคุม

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน และเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ดังนี้

3.1.1 ขั้นก่อนการทดลอง ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน ก่อนเรียน

3.1.2 ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มตามโปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและโปรแกรมการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติที่ใช้การบรรยาย ดังนี้

1) กลุ่มทดลอง ใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา 3 ขั้นตอนคือ การดูหรือศึกษาตัวแบบและชี้แนะการกระทำ การให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ และการให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใดแก้ไขอย่างไร โดยทำการทดลองตามโปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว 12 ครั้ง ทุกวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.20 - 16.10 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที ตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ถึงวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2546 โดยดำเนินกิจกรรม 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ และชั้นติดตามประเมินผล ขณะดำเนินการทดลองผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลทุกครั้ง

2) กลุ่มควบคุม ทดลองตามโปรแกรมการจัดกิจกรรมแบบปกติที่ใช้ครูบรรยายทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.20 - 16.10 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที ตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2546 โดยดำเนินการจัดกิจกรรม 8 ขั้นตอน คือ กล่าวต้อนรับนักเรียน ให้นักเรียนทำแบบ

ทดสอบก่อนเรียน บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม สนทนาเกี่ยวกับสาระสำคัญของเนื้อหา บรรยายสถานการณ์ให้นักเรียนฟัง ชักถาม อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปเพิ่มเติมเพื่อนำประโยชน์ไปประยุกต์ใช้และประเมินผล

3) ชั้นหลังการทดลอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบ ความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังเรียน

3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรม แนะแนว

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>กลุ่มทดลองใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามทฤษฎี ปัญหาสังคมของเบนคูรา โดยนำมาจัดกิจกรรม 5 ชั้น ดังนี้</p> <p>ชั้นที่ 1 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์</p> <p>1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน</p> <p>1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนในแต่ละกิจกรรม</p> <p>1.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม</p> <p>1.4 นักเรียนศึกษาตัวแบบ</p> <p>1.5 ร่วมกันอภิปรายการกระทำจากตัวแบบ</p> <p>ชั้นที่ 2 ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้</p> <p>ชั้นที่ 3 ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต</p> <p>ชั้นที่ 4 ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ</p> <p>ชั้นที่ 5 ชั้นติดตามและประเมินผล</p>	<p>กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการดำเนินกิจกรรม 8 ขั้นตอน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กล่าวต้อนรับนักเรียน 2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนในแต่ละกิจกรรม 3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม 4. สนทนาเกี่ยวกับสาระสำคัญของเนื้อหา 5. บรรยายสถานการณ์ให้นักเรียนฟัง 6. ชักถาม อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 7. สรุปเพิ่มเติมเพื่อนำประโยชน์ไปประยุกต์ใช้ 8. ประเมินผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยดูคะแนนจากแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียนและแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ใช้สถิติ t - test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples)

4.2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับกลุ่มควบคุม ที่ใช้ครูบรรยาย ใช้ สถิติ t - test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples)

4.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น สถิติพื้นฐาน และสถิติสำหรับวิเคราะห์แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ

1) สถิติพื้นฐาน (ล้วน สายยศ 2544: 242- 244) ได้แก่

(1) ค่าเฉลี่ย (\bar{x})

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n = เป็นจำนวนคะแนน

(2) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S = คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง

2) สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

(1) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยใช้

t - test ดังสูตร (พิตร ทองชั้น 2544: 207)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

(2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยใช้

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ดังสูตร

(พิตร ทองชั้น 2544: 225)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

3) สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน

(1) เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t - test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples)

(2) เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ โดยใช้ t - test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples)

4) สถิติการประเมินประสิทธิผลชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้กับกลุ่มทดลอง โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างก่อนกับหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ใช้สถิติที่ แบบไม่อิสระ (t - test Dependent) โดยใช้สูตรดังนี้ (โกศล มีคุณ 2545: 319)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

เมื่อ D คือ ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D$ คือ ผลรวมความต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D^2$ คือ ผลรวมความต่างของคะแนนแต่ละคู่ที่ยกกำลังสองแล้ว

n คือ จำนวนคู่

df คือ n-1

5) สถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น ระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ระดับความคิดเห็น ระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก

ระดับความคิดเห็น ระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง

ระดับความคิดเห็น ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง น้อย

ระดับความคิดเห็น ระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ระยะเวลาก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว 2) เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม และ 3) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอเป็น 3 ตอน แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง กับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติในกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ตอนที่ 4 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
\bar{X}_{diff}	แทน	ผลต่างของคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S.D. _{diff}	แทน	ผลต่างของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นดังตารางที่ 4.1 ถึง 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	15	61.73	4.10	
หลังการทดลอง	15	79.60	2.21	12.49*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1

ตารางที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้เกี่ยวกับ
ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
แนะแนว

กลุ่มควบคุม	N	\bar{X}	S.D	t
ก่อนการทดลอง	15	60.37	4.42	
หลังการทดลอง	15	72.26	2.20	10.49*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่วัดก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละกิจกรรม

กิจกรรมที่	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ค่า t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
2	6.53	0.98	9.66	0.03	8.82 *
3	6.26	1.68	9.80	0.41	14.64*
4	6.53	0.51	9.80	0.41	13.68*
5	6.33	1.04	9.86	0.35	15.38*
6	6.46	1.06	9.40	0.63	14.23*
7	6.40	0.82	9.60	0.03	15.20*
8	6.40	0.98	9.60	0.02	8.67*
9	6.60	0.50	9.73	0.04	11.33*
10	6.20	0.86	9.26	0.04	11.85*
11	6.60	1.12	9.73	0.02	16.37*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง

ตารางที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความรับผิดชอบด้าน
การเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่วัดก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนว
แบบปกติ ในแต่ละกิจกรรม

กิจกรรมที่	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ค่า t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
2	6.40	0.73	7.73	0.45	10.63*
3	5.66	2.54	7.33	0.72	11.5*
4	6.60	0.61	7.33	0.06	16.00*
5	6.20	0.67	7.60	0.50	10.71*
6	6.26	0.70	7.46	0.60	8.29*
7	6.20	0.67	7.46	0.51	10.73*
8	6.33	0.61	7.60	0.50	8.29*
9	6.46	0.63	7.60	0.50	12.50*
10	5.93	0.79	7.40	0.63	11.00*
11	6.33	0.72	7.86	0.35	9.31*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนความรับผิดชอบด้าน
การเรียนรู้หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง กับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติในกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนจำแนกเป็น 1) เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่างความรับผิดชอบด้านการเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}_{diff}	S.D. _{diff}	t
กลุ่มทดลอง	15	17.87	1.89	7.839*
กลุ่มควบคุม	15	11.89	2.22	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ โดยการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

2.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน

ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นดังตารางที่ 4.6 4.7 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.6 แสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม 12 ครั้ง

กิจกรรมครั้งที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	3.80	3.80
2	4.00	4.27
3	4.40	4.47
4	2.06	2.20
5	2.07	2.53
6	2.86	3.30
7	3.00	3.60
8	4.20	4.40
9	4.26	4.73
10	2.73	2.80
11	2.80	3.00
12	4.86	5.00
	$\bar{X} = 3.419$	$\bar{X} = 3.675$

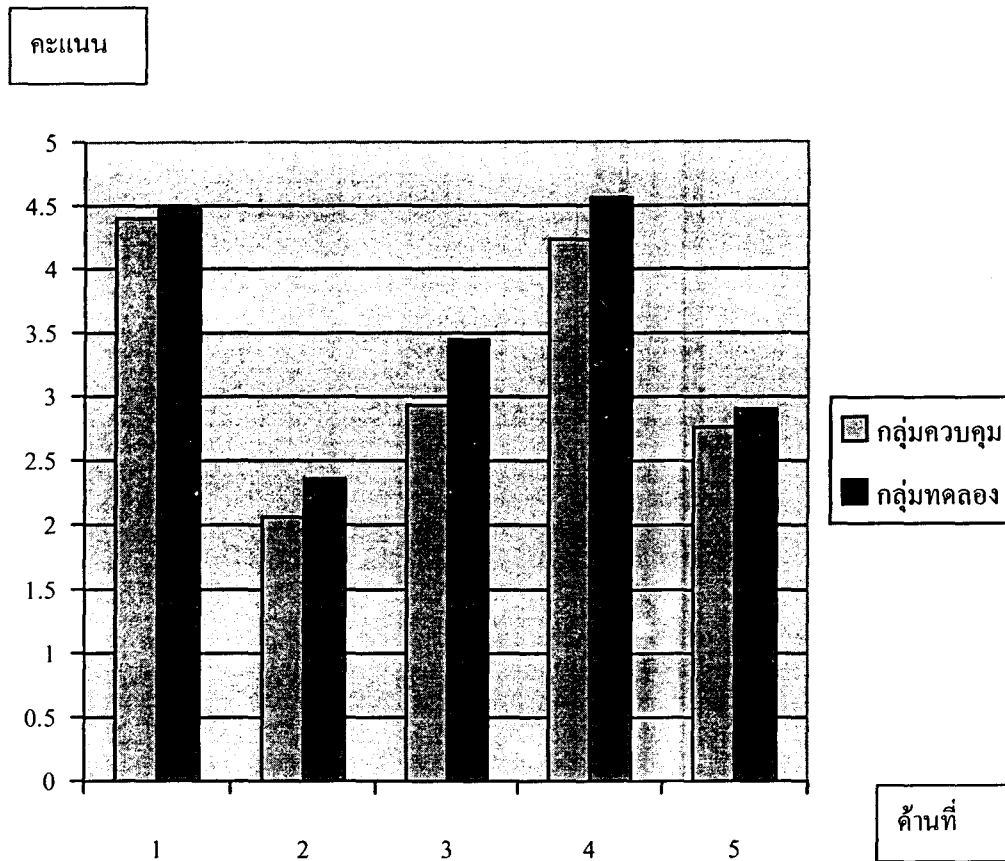
จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 4.7 แสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน 5 ด้าน ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ด้านที่	พฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน	พฤติกรรม	
		กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่	4.40	4.47
2	การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด	2.06	2.36
3	ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	2.93	3.45
4	การตรงต่อเวลา	4.23	4.56
5	การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	2.76	2.90

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 5 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยเรียงลำดับพฤติกรรม ดังนี้

1. การตรงต่อเวลา
2. การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่
3. ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
4. การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
5. การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเหตุการณ์การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

จากภาพที่ 4.1 พฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรม เรียงลำดับดังนี้

1. การตรงต่อเวลา
2. การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่
3. ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
4. การยอมรับผลงานที่กระทำลงไป
5. การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ หมาย
1	สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม	4.33	0.49	มาก
2	การจัดสถานที่ – เวลา มีความเหมาะสม	3.93	0.26	มาก
3	บรรยากาศของการจัดกิจกรรม	4.00	0.38	มาก
4	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.73	0.46	มากที่สุด
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.67	0.49	มากที่สุด
6	ความน่าสนใจของกิจกรรม	4.60	0.51	มากที่สุด
7	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม	4.87	0.35	มากที่สุด
8	หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วนักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้น	4.60	0.51	มากที่สุด
9	กิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	5.00	0.00	มากที่สุด
10	นักเรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป	4.67	0.49	มากที่สุด
		$\bar{X} =$	S.D. =	
		4.54	0.39	

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง มีความคิดเห็นต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 7 ข้อ ระดับมากจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความ
รับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 4.1 และนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เห็นได้จากผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ดังแสดงในตาราง 4.5 และชุดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 12 กิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
ด้านการเรียนสูงขึ้น ดังแสดงในตาราง 4.3 และ 4.4 นอกจากนี้ ความคิดเห็นของนักเรียนใน
กลุ่มทดลอง ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.54) ดังแสดง
ในตาราง 4.8

จากข้อค้นพบดังกล่าวสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีผลทำให้นักเรียนมีความ
รับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

1.1.3 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2546 ที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา รวมทั้งสิ้น 57 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2546 ที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 4 อย่าง ดังนี้

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน มีทั้งหมด 12 กิจกรรม
- 2) แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นแบบทดสอบมีจำนวน ทั้งหมด 30 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบ 3 ตัวเลือก โดยกำหนดการให้คะแนนเป็น 3, 2 และ 1 คะแนน
- 3) แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว มีทั้งหมด 10 ข้อ ใช้ถามนักเรียนในกลุ่มทดลอง
- 4) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ใช้เพื่อบันทึกพฤติกรรมนักเรียนแต่ละคน หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ.05

1.3.2 นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความรับผิดชอบด้านการเรียน สูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.3 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ คือกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม ความน่าสนใจของกิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป นอกจากนี้นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ คือ การจัดสถานที่ - เวลา มีความเหมาะสม สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม และบรรยากาศของการจัดกิจกรรม

2. อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏผลดังนี้

2.1 นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนว สามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นการนำวิธีการที่เป็นระบบ มีขั้นตอน มุ่งให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการให้ตัวแบบจากทฤษฎีปัญญาสังคมของแบนดูรา เน้นตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น ชุดภาพ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ต่างๆ การดูวีดิทัศน์ การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งวิธีการให้ตัวแบบใช้ 3 ขั้นตอน คือ การดูตัวแบบทีละขั้นตอนและชี้แนะการกระทำ การให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ และการให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก่ไขอย่างไร ซึ่งเทคนิคและวิธีการเหล่านี้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แล้วประมวลข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนยังไม่เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนจากตัวแบบ ด้วยเหตุนี้ จึงมีผลให้คะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนระยะหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง และจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียนยังไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และไม่กล้าซักถามพูดคุยมากนัก แต่เมื่อได้รับการกระตุ้นและมีความสนิทสนมคุ้นเคยกันมากขึ้น ในกิจกรรมต่อมา ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้น สนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรม ทำให้บรรยากาศสนุกสนาน นักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส ส่งผลให้การจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัยลักษณ์ ภักดีพล (2533: 37) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ทำให้นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ เพ็ชรนิภา นนทนาคร (2541: 44) ได้ศึกษาผล

ของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว มีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ นื่องนุช เพ็ชรดี (2542: 67) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคลองสวนฯ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว สามารถทำให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้นได้

2.2 นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนว ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการบรรยาย ทั้งนี้เป็นเพราะ ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นการนำวิธีการที่มีระบบ มีเทคนิคและขั้นตอนที่หลากหลาย มุ่งให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ผ่านการใช้วิธีการต่างๆ เช่น การทำงานกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ต่างๆ การคู่วิทัศน์ การศึกษาจากชุดภาพ เป็นต้น โดยใช้วิธีการให้ตัวแบบจากทฤษฎีปัญญาสังคมของเบนดูรา เน้นตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น ชุดภาพ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งวิธีการให้ตัวแบบใช้ 3 ขั้นตอน คือ การดูตัวแบบที่ละขั้นตอนและชี้แนะการกระทำ การให้เลียนแบบ หรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ และการให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก่ใจอย่างไร ซึ่งเทคนิคและวิธีการที่กล่าวนี้ จะเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ประกอบกับนักเรียนในระดับนี้ อยู่ในช่วงระยะของการเป็นวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องอยู่กับกลุ่มเพื่อน มักชอบแสดงออก ชอบทำกิจกรรมต่างๆ และสถานการณ์ในแต่ละกิจกรรมก็คล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จึงทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกและไม่เบื่อหน่ายต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการบรรยายในกลุ่มควบคุมนั้น เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม โดยมีเทคนิคขั้นตอน และวิธีการที่หลากหลายน้อยกว่ากลุ่มทดลอง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จึงพบว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากการสังเกตของผู้วิจัยที่ได้ทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง พบความแตกต่างของนักเรียนทั้งสองกลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการบรรยายนั้นจะมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนในระยะแรก พอระยะต่อมานักเรียนจะมีความกระตือรือร้นลดลง แม้จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งก็ตาม ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มทดลองที่นักเรียนได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า ในระยะแรกๆ นักเรียนบางคนไม่กล้าแสดงพฤติกรรมออกมา แต่เมื่อได้สร้างความเป็นกันเองและกระตุ้นนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น ทำให้เกิดบรรยากาศสนุกสนาน ทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาคะแนนจากแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน (ดังแสดงในตาราง 3) และความรับผิดชอบด้านการเรียนจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของครู (ดังแสดงในตาราง 4 และตาราง 5) ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมทุกด้าน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพดี ปัดตะคุ (2537: 46) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรวรรณ มีแก้ว (2539: 54) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวในการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดบางคู จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนวิถีชีวิตประชาธิปไตย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามโปรแกรมการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลองทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการบรรยาย

2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด จำนวน 7 ข้อ คือกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม ความน่าสนใจของกิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความ

เหมาะสม หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วนักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป นอกจากนี้นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ คือ การจัดสถานที่ - เวลา มีความเหมาะสม สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม และบรรยากาศของการจัดกิจกรรม

สรุปความคิดเห็นของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนในกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 4.54 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นมีคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนข้อที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นคะแนนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสถานที่ - เวลา ยังไม่เหมาะสม เพราะบางครั้งการจัดกิจกรรมในคาบเรียนสุดท้าย ถ้ากิจกรรมยังไม่แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด จำเป็นต้องต่อเวลา ทำให้นักเรียนกังวลเรื่องการกลับบ้านช้า

จากผลการทดลอง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ดังกล่าว พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และชุดกิจกรรมแนะแนวมีค่าที่จากการคำนวณสูงกว่าค่าที่ในตาราง มีผลทำให้ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยไปใช้ได้ดังนี้

3.1.1 การที่ครูแนะแนวหรือครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนไปใช้นั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ควรศึกษาและทำความเข้าใจคู่มือการใช้และรายละเอียดของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจเสียก่อน

3.1.2 การวิจัยครั้งนี้พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ จึงควรมีการส่งเสริมให้ครูได้นำชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ไปใช้ในการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อไป

3.1.3 การนำชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนไปใช้นั้น อาจยืดหยุ่นในเรื่องเวลา และประยุกต์ ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับ ประโยชน์สูงสุด

3.1.4 ควรมีการติดตามผล ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน หลังจาก เสร็จสิ้นการทดลองไปแล้วในระยะเวลา 3 เดือน และ 6 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรม ความรับผิดชอบ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของ นักเรียนในระดับอื่นๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การมีระเบียบวินัย เจตคติในการอ่าน เป็นต้น

3.2.3 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับทฤษฎีอื่น ๆ นอกเหนือจาก ทฤษฎีปัญญาสังคม ของแบนดูรา เช่น ทฤษฎีของโรเจอร์ ทฤษฎีของสกินเนอร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศาสนา กองศาสนศึกษา *แนะแนวการปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการและปฏิบัติตาม
ค่านิยม 5 ประการ* ม.ป.ท. 2526
- กรมการศาสนา *ศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย* กรุงเทพมหานคร ม.ป.ป.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน* โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์ กรุงเทพมหานคร 2544
- กรมวิชาการ *คู่มือครูการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*
งานแนะแนวโรงเรียนบุญวัฒนา พิมพ์เผยแพร่ ม.ป.ป.
- กรมวิชาการ *คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว* โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
กรุงเทพมหานคร 2544
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ *แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)* โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2545
- กระทรวงศึกษาธิการ *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544* โรงพิมพ์องค์การรับส่ง
สินค้าและครุภัณฑ์ กรุงเทพมหานคร 2545
- กระทรวงศึกษาธิการ *หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521* (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 2534 (อัดสำเนา)
- กรมสามัญศึกษา *คู่มือการปลูกฝังจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็ก* 2522 (อัดสำเนา)
- กรรมการณ์ ดวงแจ่มกาญจน์ “การเปรียบเทียบผลของการให้การปรึกษารายบุคคลและ
เป็นกลุ่ม ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อตนเอง ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร” ปรินญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2541
- โกศล มีคุณ “หน่วยที่ 14 การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การพัฒนาเครื่องมือ และกิจกรรมแนะแนว* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช 2545
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล *ทฤษฎีการให้คำปรึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2530
- งานวัดผล โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ *สถิติแสดงผลการเรียนรู้ 2545* (อัดสำเนา)

- จันทร์ฉวี ขี้ริ้วศิริ “ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนานธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี”
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2536 (อัคราณา)
- จิรวรรณ มีแก้ว “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวในการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดบางคู จังหวัดนครศรีธรรมราช”
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539 (อัคราณา)
- จำเนียร ช่างโชติ *การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา* กรุงเทพมหานคร
รุ่งศิลป์การพิมพ์ 2527 (อัคราณา)
- เฉลิม คำแก้ว “ผลการให้คำปรึกษากลุ่ม ที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยก้างราษฎรสามัคคี อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย”
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2530
(อัคราณา)
- ชม ภูมิภาค *เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
กรุงเทพมหานคร 2524
- ชัยรงค์ พรหมวงศ์ *แนวคิดในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กปฐมวัย* ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
รุ่งศิลป์การพิมพ์ 2526
- ชาวลิต ชำนาญ *พฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์* เอกสารประกอบการฝึกอบรมครู เรื่อง
การเขียนบทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี
2532 (อัคราณา)
- ไชยรัตน์ ปราณี “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความรับผิดชอบ
ต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนสังคมศึกษาโดยการสอนแบบ
ชั้นดีเทียบกับการสอนตามคู่มือครู” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2531 (อัคราณา)
- ดวงจันทร์ หนูทอง “ผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
รับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมณีเจริญมิตรภาพที่ 227
จังหวัดนครศรีธรรมราช” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2533 (อัคราณา)

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน *ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนาบุคคล* กรุงเทพมหานคร
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2538 (อัครา)
- ธีระ ชัยยุทธขรรค์ “ผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมีวิทยา จังหวัดลพบุรี” *ปริญญาณิพนธ์*
การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2533 (อัครา)
- ธีระ มุสิกยะ “ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์ส ที่มีต่อการพัฒนาอัตมโนคติด้านการปรับตัว
ทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดมหาสารคาม”
ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2530 (อัครา)
- นีองุช เพียรดี “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคลองสวน ฯ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา”
ปริญญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2542 (อัครา)
- นิรมิต ชวระนอง *รายงานสรุปผลการฝึกอบรมครู เรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อ
ส่งเสริมการเรียนรู้ สดุดีและความคิดสร้างสรรค์* 2534 (อัครา)
- บุญส่ง ทันทานนท์ *การศึกษาลักษณะนิสัย และเจตคติในการเรียนของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ม.ป.ท. 2535*
- ประภัสสร ไชยชนะใหญ่ “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการใช้ชุดการสอน
มินิคอร์สกับคู่มือของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา” *ปริญญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2529 (อัครา)*
- ปรีชา วิหคโต “หน่วยที่ 9 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2545
- ปิยนันท์ สีสม “ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาที่ 1 โรงเรียนชนแดนวิทยาคม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์”
ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร 2536 (อัครา)
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร ทบวงมหาวิทยาลัย 2530
(อัครา)

- พรรณี ทองทับ “ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ เขตบางนา กรุงเทพมหานคร”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2545
(อัครสำเนา)
- พรชัย รอดสมจิตร “ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ของเด็กนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และครอบครัวที่อยู่ปกติในกรุงเทพมหานคร”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2527 (อัครสำเนา)
- พรรัตน์ แก่นทอง “การใช้บทบาทสมมติพัฒนาความรับผิดชอบต่อชุมชนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร” ปริญญาานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529 (อัครสำเนา)
- พจิตรรา พงษ์จินดากร “การทดลองสอนความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญา
ต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529 (อัครสำเนา)
- พิตร ทองชั้น “หน่วยที่ 3 การวิจัยทางการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยทางการ
แนะแนว* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- เพ็ชรนิภา นนทนาคร “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2541
(อัครสำเนา)
- ยุพดี ปิตตะคุ “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ เขตบางนา กรุงเทพมหานคร”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2537
(อัครสำเนา)
- รายงานการประชุม *พิจารณาข้อเรื่องเค้าโครงปริญญาานิพนธ์* ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2531 (อัครสำเนา)
- เรวดี วงษ์พรหมเมฆ *กระบวนการกลุ่ม* กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์ไชยวัฒน์
2521

- ลักขณา โสภกา “ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิฑูยาการ) สังกัดกรุงเทพมหานคร” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2537 (อัครสำเนา)
- ล้วน สายยศ “หน่วยที่ 4 การวิจัยทางการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยทางการแนะแนว* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- วลัยลักษณ์ ภักดีผล “ผลของการใช้ชุดการแนะแนว ที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2533 (อัครสำเนา)
- วัชร ทรัพย์มี *ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การพิมพ์ 2533
- วัชร ทรัพย์มี “หน่วยที่ 9 หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลัก การและแนวคิดทางการแนะแนว* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ “การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527 คอัครสำเนา(
- วาริ ศิริเจริญ “แนวการใช้ชุดการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” งานแนะแนว โรงเรียนระยองวิทยาคม 2540
- วิวัฒน์ รักษาเคน “ความสำนึกในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหา ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2531 (อัครสำเนา)
- วิภาภรณ์ เรือนทิพย์ “ผลการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สไลด์เทปเป็นเทคนิค แม่แบบ ที่มีต่อความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2530 (อัครสำเนา)
- วิลาวลัย บุญวัฒน์ “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรารมณัฏ จังหวัดศรีสะเกษ” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2532 (อัครสำเนา)

- สมร ทองดี และ ปราณี รามสูต “หน่วยที่ 9 การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว นนทบุรี
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2545
- สถิต วงศ์สุวรรณค์ *จิตวิทยาการแนะแนว* กรุงเทพมหานคร บำรุงสาส์น 2523
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ *การพัฒนาคุณภาพประชากรไทย* กรุงเทพมหานคร แพร์พิทยา 2524
- สาลิน ปรุณสิงห์ “การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความ
 รับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียน
 เทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) กรุงเทพมหานคร” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2539 (อัคราณา)
- สมโภชน์ เขียมสุภายิต *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร 2536 (อัคราณา)
- โสภิตา ลิ้มวัฒนาพันธ์ “การเปรียบเทียบผลการปรับพฤติกรรมโดยใช้การควบคุมตนเองกับการ
 เสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกร ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมความ
 รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ชั้นปีที่ 1”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2538 (อัคราณา)
- อารี ตันท์เจริญรัตน์ *การแนะแนวอาชีพ* ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2533 (อัคราณา)
- อาภา จันทรสกุล *ทฤษฎีและวิธีการให้การปรึกษา* ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2535 (อัคราณา)
- อรุดา สุคมี “การอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ และความ
 รับผิดชอบของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ตอนต้น” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2533 (อัคราณา)
- Cattel, Raymond B. *Manual for Junior - Senior Higt School Personality Questionnaire*
 “HSP” Form A. Illinois: The Institute for Personality and Ability Testing,
 1963.
- Flaherty, Rita M. and Reutzell Eileen. “Personality Traits of High and Low Achievers in
 College,” *The journal of Educational Research.* (May - June, 1965.): 409-44.

Flippo, Edwin B. *Management: A Behavioral Approach*. New York: Allyn and Bacon, 1966.

Spann, Milton. "Reality Counselling: and Approach to Disciplined Caring," *in Development and Remedial Education*. (1982): 6-9

Zunick, Michael. "Developmental Personality Perception or Lower and Middle Class Children," *The Journal of Educational Research*.: 9

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ทม 1307/พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

3 มกราคม 2546

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ
เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน จำนวน 1 ชุด
3. แบบประเมินเครื่องมือ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางปราณี เชนบุญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือ
วิทยานุสรณ์

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้
เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวการศึกษา
ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-3566

โทรสาร 0-2503-3567

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
วุฒิการศึกษา กศ.บ., กศ.ม , กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือของนักศึกษาระดับ
ปริญญาโท
2. ดร. ชีรพนธ์ คงนาวัง
สถานที่ทำงาน โรงเรียนห้วยต้อนพิทยาคม ตำบลห้วยต้อน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 36000
วุฒิการศึกษา ศศ.ม จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ค.ค.(บริหารการศึกษา)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือของนักศึกษาสถาบัน
ต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2539 - ปัจจุบัน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัลยา กาญจนภรณ์
สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้เชี่ยวชาญระดับ 8 ทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนว
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา ศรีรามพักตร์
สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้เชี่ยวชาญระดับ 8 ทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนว
5. อาจารย์อรุณี ชาญด้วยกิจ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10600
วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้างานแนะแนว, กรรมการศูนย์
พัฒนาคุณภาพงานแนะแนว กรมสามัญศึกษา, ประธานชมรมครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษา
ส่วนกลาง กรมสามัญศึกษา

ภาคผนวก ข
ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้กับกลุ่มทดลอง

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมแนะแนวเรื่องความรับผิดชอบด้านการเรียน

มีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ

1.คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสำหรับครู ประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม และเครื่องมือวัดประเมินผล

2.แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเรื่องความรับผิดชอบด้านการเรียน ประกอบด้วย หัวข้อ ชื่อกิจกรรม ระยะเวลา วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ เทคนิคที่ใช้ อุปกรณ์ และวิธีดำเนินกิจกรรม

คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสำหรับครู

คำชี้แจงทั่วไป

ชุดกิจกรรมแนะแนวเรื่องความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูใช้ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งเนื้อหาความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็น 5 ด้าน คือ

- การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่
- การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งทันตามเวลาที่กำหนด
- ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- การตรงต่อเวลา
- การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

เนื้อหาทั้ง 5 ด้านดังกล่าว ใช้วิธีการให้นักเรียน ได้เรียนรู้จากตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เป็นทฤษฎีปัญญาสังคมของเบนดูรา ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การดูตัวแบบที่ละขั้นตอน และชี้แนะการกระทำ

ขั้นที่ 2 ให้เลียนแบบหรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบเพื่อนำไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร

วิธีการใช้ตัวแบบมีหลายอย่างเช่น การศึกษาจากชุดภาพ การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง การดูวีดิทัศน์ การแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาจากสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น โดยจัดกิจกรรมทั้งหมด 12 ครั้งๆละ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน

วิธีการใช้

ก่อนดำเนินการ

1. ครูควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสำหรับครู และแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเรื่องความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยละเอียด เพื่อจะได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ การสรุปและประเมินผล
2. ควรจัดเตรียมเอกสาร สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในแต่ละเรื่องให้พร้อมและพอเพียงกับจำนวนนักเรียนก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรม

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนเอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม
2. ครูควรดำเนินการตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง
3. ครูมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียน
4. การใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมควรเป็นไปตามที่กำหนด แต่ครูอาจพิจารณาปรับเวลาได้ตามความเหมาะสม ในกรณีที่ต้องการเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมนั้นเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด

เครื่องมือวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนในแต่ละแผนกิจกรรม ใช้แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียนในแต่ละกิจกรรม เช่น การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ การตรงต่อเวลา เป็นต้น โดยใช้ทดสอบก่อน - หลัง (Pretest - Posttest) ในกิจกรรมย่อย สังเกตความสนใจในการร่วมทำงานกลุ่ม (จากใบงาน) และประเมินจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน

การจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 1

หัวข้อ ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม รวมดวงใจ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม และสมาชิก ด้วยกันในกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบวัตถุประสงค์ กฎระเบียบทั่วไป บทบาทและหน้าที่ ในการร่วมกิจกรรม

สาระสำคัญ

ถ้าทุกคนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ปฏิบัติตามกฎกติกาต่างๆของกลุ่ม งานทุกอย่าง ย่อมสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปหัวใจ
2. กระดาษสี่เหลี่ยม 5 X 8 นิ้ว และ ปากกา
2. ตารางการเข้าร่วมกิจกรรม

เทคนิคที่ใช้

ใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นกิจกรรม คือผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มและเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ
2. ขั้นอภิปรายและวิเคราะห์ ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้
3. ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้ เพื่อปรับปรุงพัฒนาตนเองให้เหมาะสม และเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
4. ขั้นประเมินผล

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นกิจกรรม

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับสมาชิกทุกคน
- 1.2 ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง

1.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลม

1.4 ผู้วิจัยอธิบายการดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนทราบ คือนักเรียนจะได้รับแจกกระดาษรูปหัวใจที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยแจกให้คนละ 1 ส่วน จากนั้นให้สมาชิกหาชิ้นส่วนที่เป็นชิ้นเดียวกัน ซึ่งมีรอยตัดเข้าด้วยกันได้ เมื่อพบคู่แล้วให้ถามชื่อ นามสกุล วิชาที่ชอบเรียน ฯลฯ ถามคำถามให้ได้มากที่สุดภายในเวลา 2 นาที เมื่อหมดเวลาให้ทุกคนนั่งติดกับคู่ของตัวเอง เป็นรูปร่างกลมเหมือนเดิม แล้วผลักดันแนะนำคู่ของตนให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

1.5 แจกกระดาษรูปหัวใจให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม และช่วยเหลือให้สมาชิกที่ยังหาคู่ของตนไม่พบได้พบคู่ของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นอภิปรายและวิเคราะห์

ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น สุ่มถามนักเรียน ประมาณ 6-7 คน โดยมีแนวคำถามดังนี้

- ในขณะที่ร่วมกิจกรรมนักเรียนมีปัญหาอะไรหรือไม่ และแก้ไขอย่างไร
- เล่นกิจกรรมนี้แล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง
- ได้ข้อคิดอะไรจากกิจกรรมนี้บ้าง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

3.1 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการร่วมกิจกรรมโดยให้คุยกับคู่ของตนเองก่อนแล้วจึงสุ่มถามโดยใช้แนวคำถามดังนี้

- จะนำข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมนี้ไปใช้ได้อย่างไรบ้าง
- ได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมนี้บ้าง
- จะปรับปรุงพัฒนาตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างไร

3.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและชี้แจงวัตถุประสงค์ว่ากิจกรรมนี้ต้องการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความคุ้นเคยกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3.3 ผู้วิจัยแจกตารางการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป และชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงวัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบทั่วไป และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกตลอดจนข้อตกลงต่างๆ และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามข้อสงสัย

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล

สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน โดยครูให้คะแนนลงในแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนนี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
ขณะร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศ

การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่
ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อที่	พฤติกรรม การสร้างสัมพันธ์ภาพ	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ บุคคลอื่น															
2	นักเรียนให้ความสนใจกับพฤติ กรรมการแสดงออกของผู้อื่น															
3	นักเรียนให้ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น															
4	นักเรียนทำกิจกรรมได้ถูกต้องตาม ขั้นตอน															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

การจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 2

หัวข้อ การกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน

ชื่อกิจกรรม ฝึกปฏิบัติดี

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกความหมายและความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้
2. นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนได้

สาระสำคัญ

การกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน ที่สำคัญคือ การตั้งใจเรียน อ่านบทเรียนมาก่อนล่วงหน้า ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด มีความรอบคอบในการทำงาน ตรงต่อเวลา และปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ชั้น คือ

1. การศึกษาจากตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากชุดภาพ ความรับผิดชอบด้านการเรียนและชี้แนะการ กระทำ (ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.5 – 1.6)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ข้อ 2.1 – 2.2 และ ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.5)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.5)

อุปกรณ์

ชุดภาพ “ ความรับผิดชอบด้านการเรียน ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้านความรับผิดชอบในการเรียนในชีวิตประจำวันทั้งขณะอยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน

- 1.4 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แนะนำทักษะในการร่วมกิจกรรมคือ บทบาท หน้าที่ ของสมาชิกในกลุ่ม
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากภาพชุด “ ความรับผิดชอบด้านการเรียน ”
- 1.6 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นที่สำคัญ โดยเขียนคำตอบ ลงในใบงานที่แจกให้
 - ความรับผิดชอบด้านการเรียนหมายถึงพฤติกรรมใดบ้าง
 - การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ ทำได้อย่างไรบ้าง
 - การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดมีความ สำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ทำได้อย่างไรบ้าง
 - พฤติกรรมใดบ้างของนักเรียนที่แสดงออกถึงการตรงต่อเวลา
 - การยอมรับผลการกระทำและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ทำได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายของกลุ่ม
- 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมในประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการ แสดงความรับผิดชอบด้านการเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าการเป็นผู้มีความรับผิดชอบด้านการเรียน มีความสำคัญต่อนักเรียน อย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนคิดว่าตนเองมีความรับผิดชอบด้านการเรียนมากน้อยเพียงใดและมีสิ่งใด บ้างที่ยังต้องปรับปรุงตนเอง
- 3.3 นักเรียนคิดว่าความรับผิดชอบด้านการเรียนสามารถทำได้อย่างไรบ้าง ทั้งขณะ อยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน
- 3.4 ถ้านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนแล้ว จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง
- 3.5 ถ้านักเรียนขาดความรับผิดชอบด้านการเรียน จะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับความ รับผิดชอบด้านการเรียน คือ

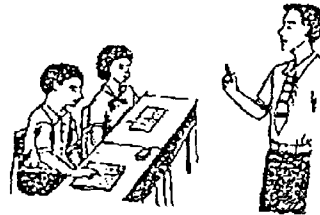
- 4.1 นักเรียนตั้งใจ และ เอาใจใส่การเรียน
 - 4.2 นักเรียนทำงานเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด
 - 4.3 นักเรียนทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ
 - 4.4 นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา
 - 4.5 นักเรียนยอมรับผลการกระทำและปรับปรุงแก้ไขดีขึ้น
- ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล
- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 - 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
 - 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบทุกสัปดาห์

1. นักเรียนปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่

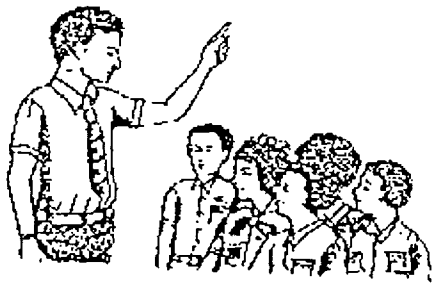
1.1. นักเรียนนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ

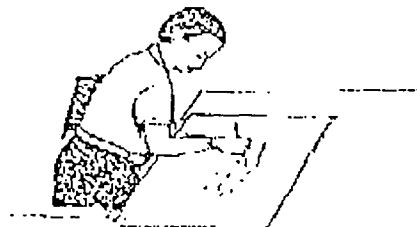
1.2. นักเรียนไม่คุยกันขณะที่ครูสอน

1.3. นักเรียนไม่หยอกหรือเล่นกันขณะที่ครูสอน

1.4. นักเรียนไม่นำเอาหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน

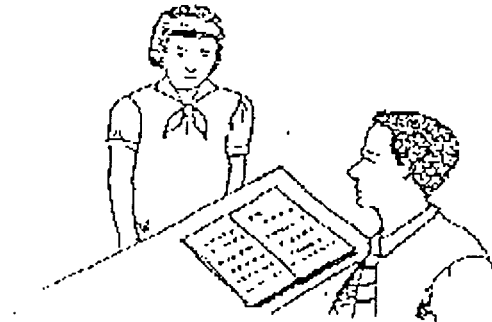
1.5. นักเรียนไม่นำเอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน

2. นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

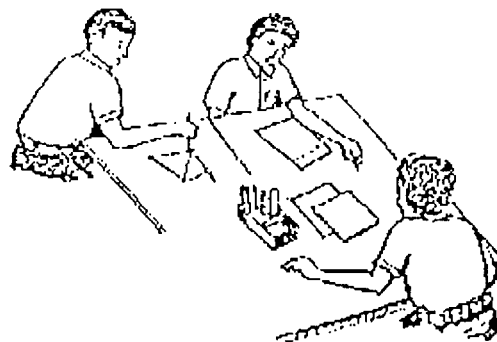
2.1. นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น

2.2. นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด

2.3. นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย

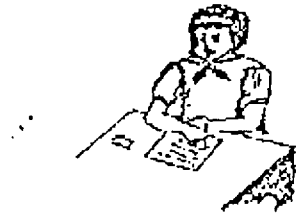

3. นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

3.1. นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน

3.2. นักเรียนอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งอย่างละเอียดก่อนลงมือทำ

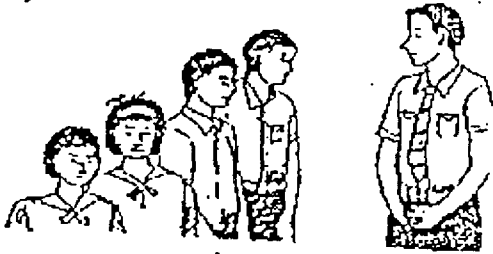

3.3. นักเรียนตรวจทานงานก่อนส่งครู

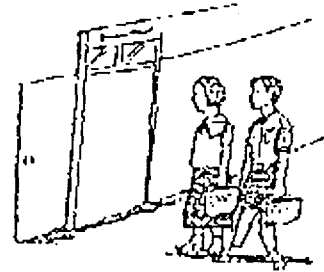

4. การตรงต่อเวลา

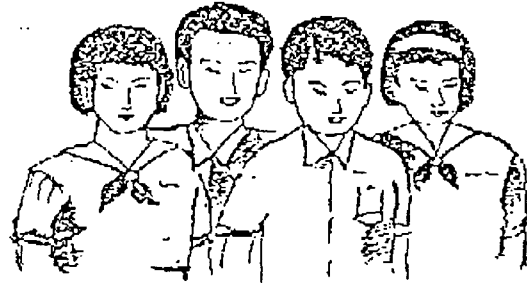
4.1. นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด

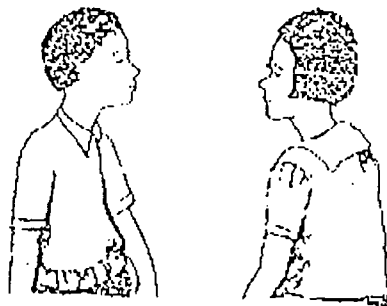
4.2. นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา

4.3. นักเรียนไม่หนีคาบเรียน

4.4. นักเรียนมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนตามที่กำหนด

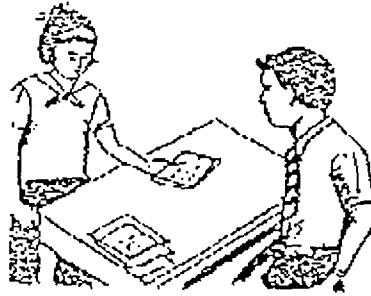
4.5. นักเรียนเป็นคนรักษาเวลา

5. นักเรียนยอมรับผลงานที่กระทำลงไป และปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

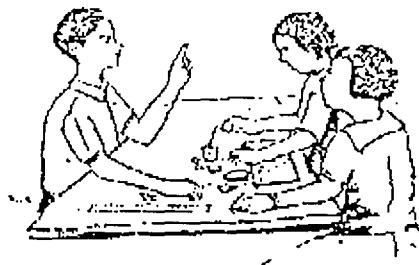
5.1. นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง

5.2. นักเรียนปรับปรุงการทำงานดีขึ้น

5.3. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบด้านการเรียนหมายถึงพฤติกรรมใดบ้าง
 - 1.1.....1.2.....
 - 1.3.....1.4.....
 - 1.5.....
2. การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ ทำได้อย่างไรบ้าง
 - 2.1.....2.2.....
 - 2.3.....2.4.....
 - 2.5.....
3. การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด มีความจำเป็นหรือไม่เพราะเหตุใด

ตอบ.....

.....
4. การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง
 - 4.1.....4.2.....
 - 4.3.....
5. พฤติกรรมใดบ้างของนักเรียน ที่แสดงออกถึงการตรงต่อเวลา
 - 5.1.....5.2.....
 - 5.3.....5.4.....
 - 1.5.....
6. การยอมรับผลการกระทำและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ทำได้อย่างไรบ้าง
 - 6.1.....6.2.....
 - 6.3.....

แบบทดสอบภารกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

- 1. คนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนต้องทำงานเสร็จและส่งทันเวลาที่กำหนด
- 2. ความรับผิดชอบด้านการเรียน คือการตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน
- 3. การมาโรงเรียนสาย ถือเป็นพฤติกรรมที่ขาดความรับผิดชอบ
- 4. การทำข้อสอบไม่จำเป็นต้องตรวจทานถึงแม้จะมีเวลาเหลือ
- 5. คนที่ตรงต่อเวลา คือบุคคลที่มีความรับผิดชอบ
- 6. การปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ไม่ถูกต้องของตนเองได้ จะทำให้บุคคลนั้นทำผิดซ้ำน้อยลง
- 7. นักเรียนไม่จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพราะความรู้มีอยู่ในหนังสือเรียนแล้ว
- 8. บุคคลที่มีความรับผิดชอบ จะทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ
- 9. นักเรียนไม่จำเป็นต้องเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมทุกวิชา เพราะมาขอยืมเพื่อนก็ได้
- 10. ความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จได้

เฉลยแบบทดสอบภารกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อ1./ ข้อ2/ ข้อ3./ ข้อ4.X ข้อ5./ ข้อ6./ ข้อ7.X ข้อ8./ ข้อ9.X ข้อ10./

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ภารกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน

ครั้งที่ 2

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมภารกิจความรับผิดชอบด้านการเรียนนี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง ภารกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน แล้ว การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมภารกิจความรับผิดชอบ ด้านการเรียน	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนตั้งใจ และเอาใจใส่การเรียน															
2	นักเรียนทำงานเสร็จและตรงตาม เวลาที่กำหนด															
3	นักเรียนทำงานด้วยความละเอียด รอบคอบ															
4	นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา															
5	นักเรียนยอมรับผลการกระทำของตน และมีการปรับปรุงแก้ไข															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 3

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่

ชื่อกิจกรรม นี่คือนักเรียนตัวอย่าง

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตั้งใจ และ เอาใจใส่การเรียนได้

สาระสำคัญ

การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ คือ นักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนมาครบ ไม่คุย ไม่หยอกหรือเล่นกัน ไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่าน และไม่เอางานอื่นมาทำในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนปฏิบัติได้อย่างนี้ จึงจะถือว่าปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนได้อย่างสมบูรณ์

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ขั้น คือ

1. การดูจากตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จาก “นักเรียนตัวอย่าง” และชี้แนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ข้อ 1.1 - 1.3 และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.5)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.6)

อุปกรณ์

ศึกษาเอกสารเรื่อง “นักเรียนตัวอย่าง “

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม

ของคนที่ตั้งใจเรียนกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนแตกต่างกันอย่างไร

- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากเรื่องนักเรียนตัวอย่าง
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
- เคล็ดลับในการปฏิบัติตนของกำรที่ทำให้เขามีผลการเรียนดี คืออะไรบ้าง
 - ถ้านักเรียนไม่คุย ไม่หยอก หรือไม่เล่นกันในขณะที่ครูสอน จะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง
 - พฤติกรรมใดบ้างของกำร ที่นักเรียนควรเอามาเป็นแบบอย่าง
 - ถ้านักเรียนเอางานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอน จะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
 - มีความจำเป็นหรือไม่ที่นักเรียนต้องมีอุปกรณ์การเรียนให้ครบ เพราะอะไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนด้านการเรียน ด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 จากเรื่อง นักเรียนตัวอย่าง การกระทำใดบ้างของ กำรที่ทำถูกและนักเรียนควรเอาเป็นตัวอย่าง เพราะอะไร
- 3.2 นักเรียนคิดว่าการตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน เป็นสิ่งจำเป็นต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.3 นักเรียนคิดว่าตนเองมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนมากน้อยเพียงใด
- 3.4 นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง ทั้งขณะอยู่ที่บ้านและโรงเรียน
- 3.5 ถ้านักเรียนปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่แล้ว จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง แต่ถ้าไม่ทำจะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
- 3.6 ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ของตนเองให้เพื่อนฟังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่มาคนละ 1 อย่าง

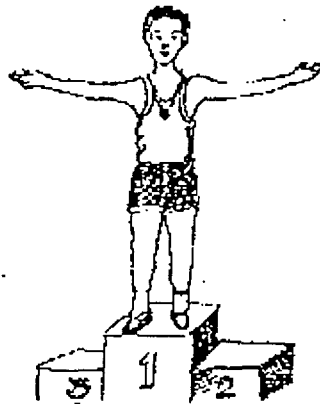
ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่คือ

- 4.1 นักเรียนนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ
 - 4.2 นักเรียนไม่คุยกันขณะที่ครูสอน
 - 4.3 นักเรียนไม่หยอกหรือเล่นกันขณะที่ครูสอน
 - 4.4 นักเรียนไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน
 - 4.5 นักเรียนไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน
- ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล
- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 - 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
 - 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

นักเรียนตัวอย่าง

กำธร เป็นนักเรียนชั้น ม.2 เขาเป็นนักเรียนที่เรียนดีมาก ครูและเพื่อนๆ ต่างก็แปลกใจ เพราะไม่เคยเห็นกำธรเคร่งเครียดกับการเรียนเลย

กำธรยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานร่าเริง เข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างกับเพื่อนๆ และทางโรงเรียน เป็นตัวแทนของโรงเรียนตอบปัญหาวิชาการ เป็นนักดนตรีสากลสมัครเล่นในวงดนตรีโรงเรียน เป็นนักกีฬาสีแดง เขาเล่นฟุตบอล บาสเกตบอล

กำธรมีความประพฤติดี มีน้ำใจกับเพื่อน กับครู ช่วยทบทวนวิชาต่างๆ ให้เพื่อนเสมอ ผลการเรียนไม่เคยต่ำกว่า 3.80 เขาได้รับเกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนยอดเยี่ยม และได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนตัวอย่างของโรงเรียน

ในวันรับรางวัลหน้าเสาธง ครูได้ให้คำชมเล่าถึงเคล็ดลับที่เรียนได้ผลดี คำชมบอกว่าเขาทำแบบนี้อย่างสม่ำเสมอ

- มีอุปกรณ์การเรียนครบ
- ไม่คุยขณะที่ครูสอน
- ไม่หยอกหรือเล่นขณะที่ครูสอน
- ไม่นำเอาหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน
- ไม่นำเอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน

๒๒๒๒๒๒๒๒

แบบทดสอบการปฏิบัติการกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-1. การไม่คุยกันในขณะที่ครูสอนถือเป็นพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียน
-2. คนที่เรียนเก่งไม่ควรเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพราะจะไม่มีเวลาอ่านหนังสือ
-3. การนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ เป็นการปฏิบัติการกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่
-4. การทบทวนบทเรียนทุกวันเป็นสิ่งไม่จำเป็นเพราะทำตอนใกล้จะสอบก็ได้
-5. นักเรียนไม่ควรนำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน
-6. ขณะที่ครูสอน นักเรียนไม่ควรหยอก หรือ เล่นกัน
-7. นักเรียนไม่ควรเอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน
-8. การทำโน้ตย่อเนื้อหาสำคัญ ควรทำตอนใกล้จะถึงเวลาสอบ
-9. การอ่านหนังสือการ์ตูนขณะที่ครูสอนถือเป็นการผ่อนคลายความเครียด
-10. คนที่เรียนดีจะตั้งใจและสนใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เฉลยแบบทดสอบการปฏิบัติการกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่

ข้อ1. / ข้อ2. X ข้อ3. / ข้อ4. X ข้อ5. / ข้อ6. / ข้อ7. . / ข้อ8. X ข้อ9. X ข้อ10. /

ใบงาน

หลังจากนักเรียนศึกษาเรื่อง นักเรียนตัวอย่างแล้ว ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อที่กำหนด และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. จากเรื่องที่อ่าน กำรปฏิบัติตัวอย่างไร จึงมีผลการเรียนดีและได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักเรียนตัวอย่างของโรงเรียน

ตอบ1.1

1.2

1.3

1.4

1.5

2. ถ้านักเรียนไม่คุย ไม่หยอก หรือไม่เล่นกันในขณะที่ครูสอน จะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

3. พฤติกรรมใดบ้างของกำรที่นักเรียนควรเอามาเป็นแบบอย่าง

ตอบ.....

.....

.....

4. ถ้านักเรียนเอางานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอน จะเกิดผลเสียตามมามีอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

5. มีความจำเป็นหรือไม่ที่นักเรียนต้องนำอุปกรณ์การเรียนมาให้ครบ เพราะอะไร

ตอบ.....

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่
ครั้งที่ 3

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใสนี้
เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะร่วมกิจกรรมเรื่อง นี้นักเรียนตัวอย่าง
การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่
ไม่ปฏิบัติให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการปฏิบัติภารกิจด้าน การเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ															
2	นักเรียนไม่คุยกันในขณะที่ครูสอน															
3	นักเรียนไม่หยอกหรือเล่นกันในขณะที่ครูสอน															
4	นักเรียนไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่าน ในขณะที่ครูสอน															
5	นักเรียนไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำใน ขณะที่ครูสอน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 4

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ชื่อกิจกรรม จาكرายงานเป็นบทเรียน

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตน เกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดได้

2. เพื่อให้นักเรียนบอกผลเสียจากการส่งงานไม่ครบและไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดได้

สาระสำคัญ

งานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ไม่ว่าจะเป็งานกลุ่มหรืองานรายบุคคล นักเรียนจะต้องถือเป็ภารกิจสำคัญที่ต้องทำให้เสร็จครบทุกชิ้นงาน ส่งทันตามเวลาที่กำหนด และให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และต้องรีบดำเนินการ ไม่ควรผัดวันประกันพรุ่ง เพราะไม่เช่นนั้น จะทำให้ทั้งตนเองและสมาชิกในกลุ่มเดือดร้อน มีปัญหาต่อกรเรียน จึงจำเป็นที่นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบในเรื่องนี้

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ขั้น คือ

- 1.การดูจากตัวแบบจากบทบาทสมมติเรื่อง “ บทเรียนราคาแพง ”และชี้แนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
- 2.อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และ ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.3)
- 3.การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.7)

อุปกรณ์

กรณีตัวอย่างเรื่อง “ บทเรียนราคาแพง ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของ คนที่มีความรับผิดชอบกับคนที่ขาดความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างไร
- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนสมาชิกที่มีการเตรียมความพร้อมมาก่อนล่วงหน้าแล้ว
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - กลุ่มของสุมลไม่สามารถส่งงานตามเวลาที่กำหนดได้เพราะเหตุใด
 - การส่งงานไม่ครบและไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดจะมีผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
 - ถ้าจะให้กลุ่มของสุมลส่งงานทันเวลาที่กำหนด สมาชิกในกลุ่มควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง
 - การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด จะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 จากเรื่อง บทเรียนราคาแพง การกระทำของใครถูกต้องและเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- 3.2 จากเรื่อง บทเรียนราคาแพง การกระทำใดบ้างไม่ถูกต้อง และควรแก้ไขอย่างไร
- 3.3 นักเรียนคิดว่าการทำงานเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด จะส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร
- 3.4 ปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้นักเรียนทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลาที่กำหนด มีอะไรบ้าง

- 3.5 ผลเสียจากการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนด มีอะไรบ้าง
- 3.6 นักเรียนคิดว่าถ้าจะปรับปรุงตนเองเรื่องการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนด จะทำได้อย่างไรบ้าง
- 3.7 ให้นักเรียนหาจุดบกพร่องของตนเองเรื่องการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนดมา 1 อย่างพร้อมกันหาวิธีปรับปรุงแก้ไขตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานเสร็จและส่งทันตามเวลาที่กำหนดคือ

- 4.1 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น
- 4.2 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด
- 4.3 นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล

- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
- 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
- 5.3 แจ้งผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

เอกสารเรื่อง “ บทเรียนราคาแพง ”

อาจารย์วิชาภาษาไทยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อ่านหนังสือนอกเวลาเรียน และทำรายงานส่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน กำหนดส่งก่อนสอบปลายภาค โดยเน้นให้ทุกกลุ่มส่งตรงเวลา ถ้าเลยจากเวลาที่กำหนดจะไม่รับรายงาน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีเวลาทำรายงานถึง 1 เดือนเต็มๆ ในตอนท้ายชั่วโมงอาจารย์ให้เข้ากลุ่มของตนเอง เพื่อวางแผนสำหรับทำรายงาน สมาชิกของกลุ่ม สุมลมีหทัย นที และสายใจ ทั้ง 4 คน ประวิงกันว่าจะต้องรีบทำรายงานชิ้นนี้ให้เสร็จโดยเร็ว เพราะยังมีรายงานอีกหลายวิชาที่ยังทำไม่เสร็จและก็ใกล้จะถึงเวลาสอบปลายภาคด้วย ในกลุ่มจึงนัดหมายกันว่าเย็นนี้จะไปซื้อหนังสือด้วยกัน และอีก 20 วัน ทุกคนจะต้องอ่านเนื้อเรื่องให้จบ และมาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตามหัวข้อที่อาจารย์กำหนด เพื่อนำไปพิมพ์และเข้าเล่มส่งอาจารย์ พอถึงตอนเย็นปรากฏว่า หทัย และนที ไม่ยอมไปซื้อหนังสือ เนื่องจากจะเล่นวอลเลย์บอลกับเพื่อน และจะไปซื้อหนังสือเองวันหลัง สุมลจึงไปกับสายใจ พอไปถึงร้านหนังสือ สายใจเปลี่ยนใจไม่ซื้อหนังสือที่อาจารย์สั่ง แต่กลับซื้อหนังสือนิตยสารสำหรับวัยรุ่นแทน สุมลจึงได้หนังสือมาอ่านคนเดียว และเริ่มอ่านตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา

หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ผ่านไป ตอนเย็นหลังเลิกเรียน นที ชวนเพื่อนในกลุ่มไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า สุมล ไม่เห็นด้วย บอกว่าอย่าไปช่วงนี้เลย ให้สอบเสร็จก่อน วันนี้ควรรีบกลับบ้าน เพราะมีเวลาน้อยเต็มทีถ้าเทียบกับงานที่ต้องทำ ไหนจะต้องช่วยงานบ้าน ทำการบ้าน อ่านหนังสือเตรียมสอบ และยังต้องอ่านหนังสือที่ต้องทำรายงานในวิชาภาษาไทยอีก ถ้าไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือตอนนี้ รายงานอาจทำไม่ทันก็ได้ แต่ทั้ง 3 คน ไม่เห็นด้วย นที บอกว่าไม่จำเป็นต้องรีบกลับบ้านหรอก เพราะทุกวันก็ทำการบ้านทัน ถ้าไม่ทันก็มาลอกเพื่อนตอนเช้าได้ ส่วนหทัย และสายใจว่าหนังสือเอาไว้อ่านตอนใกล้สอบ หนังสือนอกเวลาเล่มนี้คนเดียว อ่านไม่นานก็จบ ทั้ง 3 คนจึงไปห้างสรรพสินค้ากัน ส่วนสุมลก็รีบกลับบ้านทำหน้าที่ของตนเอง

เมื่อถึงวันกำหนดนัดหมายที่จะปรึกษาหัวข้อรายงานของกลุ่ม ปรากฏว่ามีสุมลเพียงคนเดียวที่พร้อมจะมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่วนอีก 3 คน ยังอ่านไม่จบ เพราะมีงานมากมายที่ต้องทำในช่วงนี้ ทั้ง 3 คนขอให้เลื่อนนัดไปอีก 7 วัน แล้วค่อยมาปรึกษากันใหม่ ขณะที่กลุ่มอื่นๆ เริ่มทยอยส่งรายงานกับอาจารย์แล้ว สุมลวิตกกังวลมาก กลัวว่าจะทำรายงานไม่ทัน จึงรับอาสากลุ่มคิกงานคนเดียว และให้ทั้ง 3 คนแบ่งงานกันไปพิมพ์แล้วเข้าเล่มส่งอาจารย์ เพื่อนๆ ในกลุ่มรับรองแข็งขันว่าจะพยายามทำให้ทันจนได้ ทุกคนหักโหมการทำงานอย่างหนักแต่ก็สุดวิสัยที่จะทำทัน เพราะมีงานอีกหลายๆ อย่างที่ประดังกันเข้ามา ในที่สุดกลุ่มของสุมลก็ไม่ได้ส่งงานตามกำหนด หลังจากสอบเสร็จอาจารย์ได้เรียกสมาชิกกลุ่มนี้ไปพบ ถามถึงเหตุผลที่ไม่ได้ส่งงาน

อาจารย์ทราบเรื่องก็เห็นใจสมลมาก เพราะสมลเป็นนักเรียนที่ตั้งใจเรียนมาตลอด มีความรับผิดชอบ และยังทำคะแนนสอบปลายภาคได้ดีอีกด้วย อาจารย์ได้ดำเนินสมาชิกทั้ง 3 คนในกลุ่ม แล้วให้ทั้ง 3 คน ช่วยกันคิดว่าสาเหตุของการทำรายงานไม่ทันกำหนดมาจากอะไร ทั้ง 3 คน ได้ทบทวนเรื่องราวทั้งหมด และสรุปได้ว่าเป็นเพราะพวกเขาประมาท ไม่ปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ ขาดความรับผิดชอบ อาจารย์จึงชี้ให้เห็นว่าการขาดความรับผิดชอบส่งผลเสียอย่างไรบ้าง เริ่มตั้งแต่ไม่มีความรู้จะมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ทำให้เพื่อนเดือดร้อน เป็นที่รังเกียจของเพื่อนฝูง รายงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นผลเสียต่อการเรียนและแจ้งให้ทราบว่า นักเรียนในกลุ่มนี้ จะได้ผลการเรียน “ ร ” เนื่องจากไม่ส่งรายงาน สมลเสียใจมาก ความหวังที่จะได้เกรด 4 พังทลาย เพื่อนๆในห้องพากันสงสารเห็นใจสมล และดำเนิน หทัย นที และสายใจ ทั้ง 3 คน สำนึกผิดมาขอโทษสมล แต่ทุกอย่างก็สายเกินแก้ไขแล้ว

บทบาทของตัวละคร

บทบาทของสมล

สมมติฉันชื่อสมล กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อาจารย์มอบหมายให้ทำรายงานใน วิชาภาษาไทย ฉันอยู่กลุ่มเดียวกับ หทัย นที และสายใจ อาจารย์กำหนดให้ส่งงานก่อนสอบปลายภาค ถ้าเลยจากนั้นอาจารย์จะไม่รับ และให้เวลาทำรายงาน 1 เดือน ฉันมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือนอกเวลา เริ่มจากรีบไปซื้อหนังสือมาอ่าน แบ่งเวลาให้กับการอ่าน และชักชวนเพื่อนในกลุ่มให้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ฉันพร้อมที่จะเข้ากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามกำหนดนัด แต่เพื่อนทั้ง 3 คน กลับใจเย็น ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ ฉันจึงรับอาสาคิดงานกลุ่มเพียงคนเดียวแล้วให้ทั้ง 3 คน แบ่งกันไปพิมพ์ และในที่สุดกลุ่มของฉันก็ทำงานส่งไม่ทันกำหนด อาจารย์ได้ดำเนินและชี้ให้เห็นผลเสียของการขาดความรับผิดชอบ พร้อมทั้งให้ผลการเรียน “ ร ” กับกลุ่มของฉัน ฉันเสียใจมากเพราะหวังว่าจะได้เกรด 4 วิชานี้ เพื่อนๆ 3 คน ในกลุ่ม มาขอโทษ แต่ก็แก้ไขอะไรไม่ได้เสียแล้ว

บทบาทของหทัย

หทัย เป็นเพื่อนของสมล นทีและสายใจ เมื่ออาจารย์ให้ทำรายงาน ฉันไม่กระตือรือร้นที่จะทำ แม้ว่าจะนัดกับเพื่อนไปซื้อหนังสือนอกเวลาเรียน แต่ฉันก็เปลี่ยนใจไปเล่นวอลเลย์บอลกับเพื่อนแทน ฉันไม่เชื่อคำเตือนของสมล จึงไปเที่ยวห้างสรรพสินค้ากับ นที และสายใจ ทั้งๆที่มีงานต้องทำมากมาย ฉันมีความคิดว่าหนังสือนอกเวลาเล่มเล็กอ่านไม่นานก็จบ แต่พอถึง

กำหนดนัดหมายปริกษงานของกลุ่ม ฉันยังอ่านไม่จบ จึงเสนอให้กลุ่มเลื่อนกำหนดนัดไปอีก 7 วัน สุมลเกรงว่างานจะเสร็จไม่ทัน จึงรับอาสาไปทำเองทั้งหมด แล้วให้พวกฉัน 3 คน ช่วยกันพิมพ์ฉันพยายามทำงานให้เสร็จ แต่ก็ไม่ทันตามกำหนดเวลา อาจารย์ได้ตำหนิฉันและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของคนที่ขาดความรับผิดชอบ พร้อมทั้งให้ผลการเรียน “ ร ” ทั้งกลุ่ม ฉันรู้ว่าเป็นเพราะการขาดความรับผิดชอบของฉัน ทำให้สุมลเสียใจ แต่ฉันก็ทำได้สมมติฉันชื่อเพียงขอโทษเขาเท่านั้น

บทบาทของนที

สมมติฉันชื่อ นที ฉันทำรายงานอยู่กลุ่มเดียวกับ สุมล หทัย และสายใจ ฉันไม่ได้อ่านหนังสือนอกเวลาตามที่อาจารย์สั่ง ฉันนัดกับเพื่อนไว้ว่าจะไปซื้อหนังสือ แต่แล้วฉันก็เปลี่ยนใจไปเล่นวอลเลย์บอลแทน ฉันชวนเพื่อนๆ ให้ไปห้างสรรพสินค้ากัน สุมลไม่เห็นด้วย ชี้แจงว่าช่วงนี้ใกล้สอบแล้วควรใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แต่ฉันคิดว่าถ้าเราทำการบ้านไม่ทัน ก็มาลอกเพื่อนในตอนเช้าได้ ฉันจึงไปห้างสรรพสินค้ากับ หทัย และ สายใจ เมื่อถึงวันที่กลุ่มนัดมาทำรายงานฉันยังไม่พร้อมเพราะอ่านหนังสือไม่จบจึงขอให้เลื่อนนัดไปอีก 7 วัน สุมลเกรงว่างานจะไม่เสร็จ จึงรับอาสาทำคนเดียว และให้ฉันกับเพื่อนอีก 2 คน ช่วยกันพิมพ์ แต่ก็ไม่ทันกำหนดส่ง ฉันถูกอาจารย์ตำหนิและให้ผลการเรียน “ ร ” ทั้งกลุ่ม ฉันสำนึกผิด และขอโทษสุมล

บทบาทของสายใจ

สมมติฉันชื่อ สายใจ ฉันทำรายงานอยู่กลุ่มเดียวกับ สุมล หทัย และนที เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ทำรายงาน กลุ่มฉันวางแผนกันว่าจะรีบทำให้เสร็จ เริ่มจากไปซื้อหนังสือนอกเวลา มาอ่าน ทุกคนอ่านให้เสร็จในเวลา 20 วัน และมาเข้ากลุ่มวิเคราะห์หัวข้อตามที่อาจารย์กำหนด แต่ทุกอย่างก็ไม่ได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ เพราะฉัน หทัย นที ได้ปล่อยเวลาให้ผ่านไป จนกระทั่งไม่สามารถทำงานส่งได้ทันกำหนด สุมล พยายามชักชวนเพื่อนๆ ในกลุ่มให้กระตือรือร้น ในการทำรายงานส่งแต่พวกฉันก็ไม่ทำตาม จนในที่สุด ได้ผลการเรียน “ ร ” ทั้งกลุ่ม อาจารย์ได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุที่แท้จริง และผลที่ได้รับจากการขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ฉันสำนึกผิดและขอโทษสุมล

แบบทดสอบการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

- 1. ถ้านักเรียนส่งงานไม่ครบตามที่ครูกำหนด นักเรียนอาจมีผลการเรียน “ ร ” ในรายวิชานั้น
- 2. การส่งงานช้าแต่งานเสร็จ จะไม่มีผลใดๆต่อการเรียนในวิชานั้น
- 3. การส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น ถือเป็นภารกิจสำคัญที่นักเรียนต้องกระทำ
- 4. ถ้าครูมอบหมายให้ทำงานหลายวิชา ควรทำตารางกำหนดการส่งงานเพื่อไว้เตือนความจำ
- 5. การไม่ทำงานส่งในรายวิชาที่ยากเป็นสิ่งที่เหมาะสม
- 6. นักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ต้องส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด
- 7. ถ้าสมาชิกคนเดียวในกลุ่มไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย จะส่งผลเสียถึงสมาชิกในกลุ่มคนอื่นๆด้วย
- 8. การขอลื่อนนัดส่งงานกับครู เป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีผลเสียใดๆกับการเรียน
- 9. นักเรียนต้องให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย
- 10. การทำงานกลุ่ม ควรให้สมาชิกที่เรียนเก่งเป็นคนทำ

เฉลยแบบทดสอบการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ข้อ1. / ข้อ2. X ข้อ3. / ข้อ4. / ข้อ5. X ข้อ6. / ข้อ7. / ข้อ8. X ข้อ9. / ข้อ10. X

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าห้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มของสุมลไม่สามารถส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดได้ เพราะเหตุใด

ตอบ.....
.....
.....

2. การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด จะทำให้เกิดผลดีอย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....

3. การทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....

4. ถ้าจะให้กลุ่มของสุมลทำงานเสร็จ และส่งตรงตามเวลาที่กำหนด สมาชิกในกลุ่มควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

ตอบ 4.1.....
4.2.....
4.3.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด
ครั้งที่ 4

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดนี้
เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง จากรายงานเป็นบทเรียน แล้ว
การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่
ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบ หมายเสร็จ และส่งตรงตามเวลาที่ กำหนด	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบ ทุกชั้น															
2	นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรงตาม เวลาที่กำหนด															
3	นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วน ร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับ มอบหมาย															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 5

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ชื่อกิจกรรม ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกผลเสียที่เกิดจากการส่งงานไม่ครบและไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดได้

สาระสำคัญ

การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ ส่งตรงตามเวลาที่กำหนด และให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ถือเป็นเรื่องสำคัญ ที่นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบ เพราะถ้าเราปล่อยปละละเลย ไม่ใส่ใจ ไม่สนใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย บางครั้งไม่มีโอกาสให้เราได้แก้ตัวใหม่ จะทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนคือ เรียนไม่จบ และมีผลกระทบต่อสิ่งอื่นตามมา เช่น ความไว้วางใจจากบุคคลรอบข้างดังนั้น จึงจำเป็นที่เราต้องตระหนักและเห็นความสำคัญนั้นคือ ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดให้ได้

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ชั้น คือ

1. การศึกษาตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากสถานการณ์เรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ” และชี้แนะการกระทำจากตัวแบบ (ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.3)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.7)

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยว

กับความสำคัญของการทำงานที่ครอบคลุม

1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบที่เป็นสถานการณ์ จากเรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”

1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ

- อาจารย์นารีไม่ให้โอกาสมาลีส่งงาน กลุ่มของนักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
- วิธีการทำงานให้เสร็จ และส่งตรงตามเวลาที่กำหนด ทำได้อย่างไรบ้าง
- การทำงานเสร็จและและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด มีผลดีต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
- นักเรียนคิดว่าการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนดจะส่งผลเสียอย่างไร
- ถ้า มาลี ได้มีโอกาสแก้ตัวใหม่ เขาควรทำอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 จากเรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ” การกระทำของใครถูกต้องและเหมาะสม เพราะเหตุใด
- 3.2 จากเรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ” การกระทำของใครไม่ถูกต้องและจะหาวิธีแก้ไขได้อย่างไรบ้าง
- 3.3 นักเรียนคิดว่าวิธีการทำงานให้เสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด ต้องทำอย่างไรบ้าง

- 3.4 พฤติกรรมใดบ้างของนักเรียนที่เป็นสาเหตุทำให้งานไม่เสร็จ และส่งไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด
- 3.5 นักเรียนคิดว่าการทำงานเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด มีความจำเป็นอย่างไร
- 3.6 นักเรียนคิดว่าถ้าจะปรับปรุงตนเองเรื่องการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จะทำได้อย่างไรบ้าง
- 3.7 ให้นักเรียนหาจุดบกพร่องของตนเองเรื่องการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนดมา 1 อย่างพร้อมกับหาวิธีปรับปรุงแก้ไขตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดคือ

- 4.1 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น
- 4.2 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด
- 4.3 นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล

- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
- 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
- 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

สถานการณ์เรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”

ยุพากำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขาเป็นนักเรียนที่มีความรับผิดชอบสูง ขณะอยู่ที่บ้าน ก็ช่วยงานบ้าน แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ตามแต่จะช่วยให้ เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ล้างจาน หุงข้าว เลี้ยงน้อง ขณะอยู่ที่โรงเรียนก็เป็นทีไว้วางใจของเพื่อนๆ จึงได้รับเลือกให้เป็นผู้นำกลุ่มเสมอ ซึ่งตรงกันข้ามกับมาลี แม้ว่าทั้ง 2 คน จะอยู่ห้องเดียวกัน และเป็นเพื่อนกัน แต่มาลีเป็นคนที่ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ขณะที่ครูสอนมักเอางานอื่นมาทำเสมอ หรือถ้าครูสั่งงานก็ไม่ค่อยใส่ใจ จนยุพาดำเนินคอยเตือนอยู่บ่อยครั้ง

ใกล้จะถึงวันหยุดยาว 3 วัน อาจารย์นารี ซึ่งสอนวิชา ประเทศของเรา มีโครงการจะพานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปทัศนศึกษาที่อำเภอพิมาย เพื่อดูพิพิธพันธ์และปราสาทหินพิมาย ซึ่งเป็นของเก่าแก่สมัยโบราณ และมีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอันมาก

ก่อนออกเดินทาง อาจารย์นารีได้แจ้งรายละเอียด และมอบหมายงานให้นักเรียนทำคนละ 2 ชิ้น คือทำรายงานส่งอาจารย์ 1 ชิ้น และออกมาเล่าเรื่องที่ตัวเองประทับใจมากที่สุด 1 อย่างให้เพื่อนๆ ฟัง และได้ย้าให้นักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบ เพราะวิชานี้เป็นวิชาบังคับ ถ้านักเรียนส่งงานไม่ครบ และส่งไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จะมีผลการเรียน “ ร ” นั่นหมายถึงนักเรียนจะไม่จบหลักสูตรด้วย

กลับจากการไปทัศนศึกษา ยุพาริบบกลับมาทำรายงานตามที่อาจารย์สั่ง และนำข้อเรื่องของตัวเองประทับใจสั้นๆ เพื่อเตรียมตัวเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง ส่วนมาลี ใช้เวลา 3 วัน ดูทีวี เล่นเกม อ่านหนังสือการ์ตูน ไม่สนใจงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำ

เมื่อถึงเวลากำหนดส่ง เพื่อนๆ ต่างก็มีงานส่งอาจารย์กันทุกคน ยกเว้นมาลี ไม่มีงานส่ง และเมื่ออาจารย์ให้เล่าเรื่องที่ประทับใจ มาลีไม่ได้เตรียมตัวมาก่อนล่วงหน้า จึงเล่าเรื่องอย่างตะกุกตะกัก อาจารย์นารีจึงบอกให้มาลีหยุด และถามสาเหตุที่ทำให้งานทั้ง 2 อย่างล้มเหลว มาลีบอกอาจารย์ตามความเป็นจริงว่าเป็นเพราะตัวเองขาดความรับผิดชอบ มัวแต่ดูทีวี เล่นเกม และอ่านหนังสือการ์ตูน จึงไม่ได้ทำงานตามที่ครูมอบหมาย พร้อมทั้งกล่าวขอโทษและขอโอกาสส่งงานในวันพรุ่งนี้ อาจารย์นารีบอกว่า “ ครูให้โอกาสเธอไม่ได้หรอก เพราะเราได้ตกลงกันไว้ก่อนล่วงหน้าเรียบร้อยแล้ว งานต้องครบทุกชิ้น และส่งตรงตามเวลาที่กำหนด ถ้าใครไม่ทำตามข้อตกลง ก็จะได้ผลการเรียน “ ร ” ในรายวิชานี้ ”

มาลีรู้สึกเสียใจกับการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบของตนเอง และคิดว่าต่อไปนี้จะปรับปรุงตัวเองใหม่ จะทำงานที่ครูมอบหมายให้ครบทุกชิ้น และส่งตรงตามเวลาที่ครูกำหนดให้ได้

แบบทดสอบการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-1. ถ้านักเรียนทำงานไม่เสร็จตามที่ครูมอบหมาย จะมีผลเสียต่อการเรียนในวิชานั้น
-2. การส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด ถือเป็นภารกิจสำคัญที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
-3. การส่งงานไม่ครบเพียง 1 ชิ้น คงไม่มีผลใดๆต่อการเรียนวิชานั้น
-4. งานที่ครูมอบหมายให้ส่งไม่ใช่เรื่องสำคัญ เพราะผลการเรียนขึ้นอยู่กับการทำข้อสอบได้มากๆ
-5. การส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น ถือเป็นความรับผิดชอบที่นักเรียนต้องกระทำ
-6. การทำงานกลุ่มเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคน ถ้ามีคนหนึ่งคนใดไม่ทำจะมีปัญหาเรื่องผลการเรียนทั้งกลุ่ม
-7. ถ้าส่งงานไม่ทันเวลาที่กำหนดก็ไม่ใช่เป็นไร เนื่องจากขอเลื่อนนัดกับครูได้
-8. ถึงแม้จะได้ผลการเรียน “ ร ” แต่ก็สามารถจบหลักสูตรได้
-9. นักเรียนต้องให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย
-10. การไม่ส่งงานที่ครูมอบหมายให้ทำ บางครั้งอาจสายเกินไป เพราะเราไม่มีโอกาสได้แก้ตัวใหม่

เฉลยแบบทดสอบการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ข้อ1. / ข้อ2. / ข้อ3. X ข้อ4. X ข้อ5. / ข้อ6. / ข้อ7. X ข้อ8. X ข้อ9. / ข้อ10. /

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนองานตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กรณีที่อาจารย์ไม่ให้ออกมาส่งงาน กลุ่มของนักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร
ตอบ.....
.....
.....

2. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการทำงานให้เสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด ทำได้อย่างไรบ้าง
ตอบ 2.1.....
2.2.....
2.3.....

3. กลุ่มนักเรียนคิดว่า การทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนด จะมีผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
ตอบ.....
.....
.....

4. การทำงานเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด มีผลดีต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
ตอบ.....
.....
.....

5. ถ้า มาลี มีโอกาสได้แก้ตัวใหม่ นักเรียนคิดว่าเขาควรทำอย่างไรบ้าง
ตอบ.....
.....
.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด
ครั้งที่ 5

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดนี้
เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง ชาติความเพียรจึงได้ “ ร ”
การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่
ไม่ปฏิบัติให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบ หมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่ กำหนด	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบ ทุกชิ้น															
2	นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรง ตามเวลาที่กำหนด															
3	นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วน ร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับ มอบหมาย															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 6

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ชื่อกิจกรรม ขอให้รอบคอบ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

สาระสำคัญ

การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ต้องมีความตั้งใจ สนใจในสิ่งที่จะทำ รู้จักการสังเกต มีการวางแผนการทำงาน อ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งอย่างละเอียดก่อนลงมือทำ ตรวจสอบงานที่ทำ ชักถามก่อนลงมือปฏิบัติหรือเมื่อมีข้อสงสัย รู้จักระมัดระวังการกระทำของตนเอง ทั้งในเรื่องการทำงาน และการดำเนินชีวิต ซึ่งตรงกันข้ามกับคนที่ขาดความละเอียดรอบคอบ มักจะมีความประมาทเลินเล่อไม่สนใจและไม่ใส่ใจต่อสิ่งที่กระทำ นอกจากงานจะบกพร่องแล้ว จะเกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น อุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด เรียนไม่จบหลักสูตร พ่อแม่เดือดร้อน เป็นต้น ดังนั้น จึงจำเป็นที่นักเรียนต้องมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานเสมอ

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ขั้น คือ

1. การดูตัวแบบจากวีดิทัศน์เรื่อง “ ต้องรอบคอบ ” และชี้แนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)

2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.4)

3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.5)

อุปกรณ์

วีดิทัศน์เรื่อง “ ต้องรอบคอบ ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงวิธีการทำงานของบุคคล

ที่มีความละเอียดรอบคอบกับคนที่ขาดความละเอียดรอบคอบว่าต่างกันอย่างไร

- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มดูตัวแบบจากวีดิทัศน์เรื่อง ต้องรอบคอบ
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - คนที่ทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง
 - การกระทำของกลุ่มธีระ จะส่งผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
 - ถ้าจะให้กลุ่มของธีระปรับปรุงตัวเอง นักเรียนคิดว่าเขาควรทำอย่างไรบ้าง
 - นักเรียนคิดว่าการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบจะส่งผลดีอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และการขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าวิธีการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ต้องทำอย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนคิดว่าการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ สำคัญต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.3 นักเรียนคิดว่าถ้าจะปรับปรุงตนเองเรื่องการทำงานให้มีความละเอียดรอบคอบขึ้น จะทำได้อย่างไรบ้าง
- 3.4 ถ้านักเรียนทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบแล้วจะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง แต่ถ้าขาดความละเอียดรอบคอบ จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง
- 3.5 ให้นักเรียนหาจุดบกพร่องของตนเองเรื่องการทำงานโดยขาดความละเอียดรอบคอบมา 1 อย่าง พร้อมกับหาวิธีปรับปรุงแก้ไขตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ คือ

- 4.1 นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน
- 4.2 นักเรียนอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ละเอียดก่อนลงมือทำ
- 4.3 นักเรียนได้ตรวจทานงานก่อนส่ง
- 4.4 นักเรียนมีการซักถามเมื่อมีข้อสงสัยหรือก่อนลงมือปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล

- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
- 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
- 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

คำบรรยายวิดิทัศน์เรื่อง ต้องรอบคอบ

ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ชั้น ม.2/2 ครูบุญปลูกกำลังสอนเรื่อง แรงกดดัน

ครูบุญปลูก : นักเรียนคะ วันนี้เราจะเรียนเรื่องแรงกดดันอากาศต่อจากคราวที่แล้ว เราได้ทราบแล้วว่า อากาศมีแรงดัน แต่เราจะเชื่อได้หรือไม่นั่นเราต้องพิสูจน์ให้เห็นจริงว่าอากาศมีแรงดัน ขอให้นักเรียนทุกคนตั้งใจฟังครูอธิบาย และตั้งใจดูการสาธิตการทดลองให้ดี เพราะหลังจากทดลองเสร็จแล้วครูจะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาทำการทดลองให้เพื่อนดู นักเรียนทุกคนพร้อมหรือยังคะ

นักเรียน : (ตอบพร้อมกัน) พร้อมแล้วครับ, ค่ะ

ครู : ดีมากค่ะ เรามาดูพร้อมกัน ครูมีอุปกรณ์คือขวดกาแฟปากกว้าง เศษกระดาษแห้งขาง ลูกโป่งและไม้ขีด ครูจะเอาไม้ขีดจุดกระดาษให้ติดไฟแล้วใส่ลงไป ในขวด พอไฟดับ แสดงว่าไม่มีอากาศแล้วเพราะได้รับความร้อน ครูก็จะรีบเอาลูกโป่งปิดบนปากขวดแล้วเอาหนังยางรัดให้แน่น นักเรียนลองทายซิว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับการทดลอง

กฤษฎณะ : ขวดแตกครับ

บุศรา : ลูกโป่งแตกค่ะ

ครู : ทำไม นักเรียนจึงคิดว่าขวดและลูกโป่งจะต้องแตกคะ

นักเรียน : (ตอบพร้อมกัน) เพราะอากาศมีแรงดันครับ, ค่ะ

ครูสาธิตการทดลองเรื่องแรงดันอากาศให้นักเรียนทุกคนตั้งใจดูและคอยสังเกตว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง

ครู : เราจะมาดูพร้อมๆกันนะคะว่าจะเป็นอย่างไรที่นักเรียนคิดและตอบมาหรือไม่ นี่ขวดนะคะ ครูจะจุดไฟที่เศษกระดาษ ไฟลุกแล้วทุกคนดูให้ดีนะคะครูใส่ลงไปในขวด จะเห็นว่ามีความออกมามากมายและร้อนด้วย ขณะนี้อากาศในขวดถูกความร้อนจะลอยตัวมานอก

ขวด ไฟดับแล้วนะคะนักเรียน แต่มีความชื้นขาลอยขึ้นมา ครูเอาลูกโป่งปิดทับทันที เฮ้! ไพรัชเอาหนังยางรัดปากขวดให้ครูด้วยคะ ดีมาก เอาละทุกคนสังเกตดูที่ครูถือในมือนี้

นักเรียน : โอ้โฮ! ลูกโป่งนูนลงไปขวด ขอบจับหน้อยครับ, ค่ะ

ครู : ได้ซิคะใครอยากจับเข้าแถวมาให้รีบร้อย ตอนนี้เชื่อหรือยังคะว่าอากาศมีแรงดัน

- นักเรียน : (ตอบพร้อมกัน) เชื้อแล้วครับ , ค่ะ
- ครู : แล้วใครสรุปให้เพื่อนๆฟัง กานต์ชนก (ยกมือขึ้น)
- กานต์ชนก : อากาศต้องการที่อยู่ให้ไหมคะ แล้วก็มีแรงดันด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อในขวดไม่มีอากาศ อากาศภายนอกก็จะพยายามดันเข้าไปในขวด แต่ติดสิ่งกีดขวางคือลูกโป่ง อากาศภายนอกจึงดันลูกโป่งให้บุ๋มลงไปในช่วงค่ะ
- ครู : ดีมากค่ะ (ทุกคนปรบมือให้) ครูถามต่อไปว่า คนอื่นล่ะคะ ใครจะตอบได้อีก
- ณัฐวดี (ยกมือขึ้น)
- ณัฐวดี : อากาศมีแรงดันครับ ข้างในขวดถูกความร้อนอากาศจึงลอยตัวออกมาภายนอกขวด เมื่อเอาลูกโป่งปิดทับที่ปากขวด อากาศภายนอกจึงดันลูกโป่งให้บุ๋มลงไป
- ครู : ดีมากค่ะ ครูคิดว่าทุกคนคงจะเข้าใจการทดลองนี้ เพราะสามารถสรุปการทดลองได้เอง ขณะที่เพื่อนๆช่วยกันสรุปผลการทดลอง กลุ่มของธีระดูบ้างไม่ดูบ้าง บางคนหยอกเล่นกัน ครูสั่งให้นักเรียนนั่งที่ให้เรียบร้อยแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาทำการทดลองให้เพื่อนดู กานต์ชนกและดาว เป็นตัวแทนของกลุ่มที่ 1 ได้ทำการทดลองจนเป็นผลสำเร็จ
- ครู : เก่งมากค่ะ นักเรียนปรบมือให้กับกลุ่มที่ 1 ด้วยค่ะ ต่อไปลองกลุ่มที่ 2 ชีวะ ธีระ กับพิชิตก็แล้วกันเห็นจดอะไรกันอยู่ สงสัยจะบันทึกผลการทดลองหรือนั่งทำงานอื่น (พิชิตกับธีระตกใจ รีบเดินออกมาหน้าชั้น) เริ่มทำการทดลองที่ครูสั่ง
- พิชิต : เอาขวดมา เวลาเราทดลองเธอเอาหนังยางรัดปากขวดให้เราด้วยนะ
- ธีระ : ได้เลย (พยักหน้ารับ)
- พิชิต : ผมจุดไฟที่เศษกระดาษแล้วใส่ลงในขวด ไฟลุกแล้วครับ เออ ! ธีระเร็วๆ ทำไฉนนะนี่ ไฟลุกแล้ว
- ธีระ : เออ ! ไฟลุกดีแล้วเอาตอนนี้เลย
- พิชิต : ไข่...ไข่....อากาศถูกความร้อนแล้ว เอาลูกโป่งปิดเลยนะ
- ธีระ : เอ้า ! นี่หนังยาง “ ปัง ” เสียงวิ๊ดวิ๊วดังลั่นห้องเพราะโป่งแตกเสียงดัง พิชิต กับ ธีระ ลงไปหมอบอยู่กับพื้น (นักเรียนทุกคนแตกตื่นตกใจ)
- ครู : ทุกคนเงียบและนั่งที่ให้เรียบร้อย พิชิตกับธีระมานี่ซิ อธิบายซิว่าเกิดอะไรขึ้น
- พิชิต : อากาศมีแรงดันครับ ดันลูกโป่งซะแตกไปเลย
- ครู : จริงไหมคะนักเรียน วันวิสาข ว่าไงคะ
- วันวิสาข : ลูกโป่งแตกเพราะถูกไฟลนค่ะอาจารย์

- ครู : ทำไม่รู้ละคะ
- วันวิสาข์ : ก็เขายังไม่ทันเอาหนังสือขงรัดเลยคะ แล้วลูกโป่งเวลาถูกความร้อนมันก็แตก เวลา
อาจารย์ทดลอง และกลุ่มของกานต์ชนกทดลอง ลูกโป่งไม่เห็นแตกเลยคะ
- อริญ : ผมว่าอากาศไม่มีแรงดันขนาดนั้นหรือครับอาจารย์
- ครู : ใช่แล้วนักเรียน ลูกโป่งแตกเพราะคนทดลองไม่ถูกวิธี นักเรียนรู้ไหมคะทำไมเขา
จึงเอาลูกโป่งปิดที่ไฟยังไม่ดับ ซึ่งครูก็ได้เตือนไว้ก่อนแล้ว
- กานต์ชนก : เพราะเขาไม่ดูให้ละเอียดและไม่สนใจขณะที่อาจารย์ทดลองให้ดูคะ
- ครู : (สีหน้าไม่พอใจ) แล้วพูดว่า “เห็นมั๊ยคะว่ามีผลเสียอะไรเกิดขึ้นบ้างจากการไม่ฟัง
ครู และขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ”
- กานต์ชนก : (ยกมือขึ้นตอบ) ทำให้การทดลองไม่ประสบความสำเร็จคะ
- ครู : ใช่คะ นักเรียนทุกคนฟังให้ดีนะคะ การที่เราไม่ให้ความสนใจ ไม่ตั้งใจทำงาน ไม่
รู้จักสังเกต ไม่ฟังการชี้แจงหรือไม่อ่านคำสั่งให้ละเอียดก่อนลงมือทำ ไม่มีการ
ตรวจทานงาน และไม่มีการซักถามก่อนลงมือปฏิบัติ ขาดความระมัดระวัง
และขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน บางครั้งอาจจะทำให้เกิดอันตรายได้
นี่เป็นการทดลองเล็กๆ อุบัติเหตุก็แค่ลูกโป่งแตกเท่านั้น แต่ถ้าไปทำงานที่
ใหญ่โตและสำคัญกว่านี้ อุบัติเหตุหรืออันตรายที่เกิดขึ้นอาจทำให้ถึงพิการหรือ
เสียชีวิตได้ ต่อไปนักเรียนต้องจำและฝึกเป็นนิสัยว่า จะทำอะไรก็แล้วแต่ จะ
ต้องใช้ความระมัดระวัง และมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

แบบทดสอบความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

- 1. วิธีทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ จะต้องตั้งใจ สนใจ และใส่ใจต่อสิ่งที่ทำ
- 2. การซักถามก่อนลงมือปฏิบัติ จะทำให้การทำงานนั้นมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น
- 3. การขี่รถมอเตอร์ไซด์ผาดโผนเป็นเรื่องธรรมชาติสำหรับวัยรุ่น ถึงแม้จะขาดความรอบคอบแต่ก็เป็นสิ่งน่าทำ
- 4. การตรวจทานงานเป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพราะจะได้แก้ไขข้อผิดพลาดก่อนส่งครู
- 5. นักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ละเอียดก่อนลงมือปฏิบัติ
- 6. ถึงแม้ว่าเราไม่ตั้งใจดูการทดลองในขณะที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ แต่เราก็สามารถดูจากเพื่อนได้
- 7. การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ จะทำให้งานนั้นมีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องน้อยลง
- 8. คนที่ทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ มักได้รับการยอมรับและการชื่นชมจากผู้อื่น
- 9. การขาดความละเอียดรอบคอบ เป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- 10. ความละเอียดรอบคอบสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ทุกโอกาส

เฉลยแบบทดสอบความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ข้อ1. / ข้อ2. / ข้อ3. X ข้อ4. / ข้อ5. / ข้อ6. X ข้อ7. / ข้อ8. / ข้อ9. X ข้อ10. /

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. คนที่ทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

- ตอบ 1.1.....
- 1.2.....
- 1.3.....
- 1.4.....

2. การกระทำของกลุ่มอิสระ จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง

- ตอบ.....
-
-
-

3. การตั้งใจ - สนใจทำงาน และทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ จะส่งผลดีอย่างไรบ้าง

- ตอบ.....
-
-
-

4. ถ้าจะให้กลุ่มของอิสระปรับปรุงตัวเอง นักเรียนคิดว่าเขาควรทำอย่างไรบ้าง

- ตอบ.....
-
-
-

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ครั้งที่ 6

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความละเอียดรอบคอบในการทำงานนี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง ต้องรอบคอบ แล้ว

การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจ ทำงาน															
2	นักเรียนอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่ง ละเอียด ก่อนลงมือทำ															
3	นักเรียนได้ตรวจทานงานก่อนส่ง															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 7

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ชื่อกิจกรรม ทำข้อสอบต้องตรวจทาน

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมของการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบได้
2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียจากการทำงานโดยขาดความละเอียดรอบคอบ

สาระสำคัญ

ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ทำได้โดยการฝึกตนเองให้เป็นคน ตั้งใจ สนใจ และใส่ใจต่อสิ่งที่จะทำ มีการอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ละเอียดก่อนลงมือทำ ควรตรวจสอบผลงานทุกครั้งเมื่อทำเสร็จ มีการซักถามเมื่อพบข้อสงสัยหรือก่อนลงมือปฏิบัติ มีความระมัดระวัง รู้จักวางแผนก่อนทำงาน มีตารางการทำงาน ซึ่งตรงกันข้ามกับคนที่ขาดความละเอียดรอบคอบ ทำสิ่งใดมักสะเพร่า เลินเล่อ ผลงานมักบกพร่อง และบางครั้งไม่มีโอกาสให้เราได้แก้ตัวใหม่ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่นักเรียนควรฝึกตนเองให้เป็นคนมีความละเอียดรอบคอบเสมอ

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ขั้น คือ

1. การศึกษาตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากเรื่อง “ ทำข้อสอบต้องตรวจทาน ” และชี้เนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ข้อ 2.1 – 2.3 และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 – 4.4)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 – 3.5)

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง “ ทำข้อสอบต้องตรวจทาน ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงพฤติกรรมของบุคคลที่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากสถานการณ์เรื่อง “ ทำข้อสอบต้องตรวจทาน ”
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงถึงการกระทำที่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
 - การกระทำของปรีชา จะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
 - ถ้าปรีชามีโอกาสได้แก้ตัวใหม่ นักเรียนคิดว่าเขาควรทำอย่างไรบ้าง
 - นักเรียนคิดว่าการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบจะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปราย และเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และผลเสียของการทำงานโดยขาดความละเอียดรอบคอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าความละเอียดรอบคอบ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนคิดว่าถ้าจะปรับปรุงตนเองเรื่องการทำงานให้มีความละเอียดรอบคอบขึ้น จะทำได้อย่างไรบ้าง
- 3.3 ถ้านักเรียนทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบแล้วจะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง แต่ถ้าขาดความละเอียดรอบคอบ จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง
- 3.4 ความละเอียดรอบคอบมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.5 ให้นักเรียนหาจุดบกพร่องของตนเองเรื่องการทำงานโดยขาดความละเอียดรอบคอบ มา 1 อย่าง พร้อมกับหาวิธีปรับปรุงแก้ไขตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ คือ

- 4.1 นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน
- 4.1 นักเรียนอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งละเอียดก่อนลงมือทำ

- 4.3 นักเรียนได้ตรวจทานงานก่อนส่ง
 - 4.4 นักเรียนซักถามเมื่อมีข้อสงสัยหรือก่อนลงมือปฏิบัติ
- ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล
- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 - 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
 - 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

สถานการณ์เรื่อง ทำข้อสอบต้องตรวจทาน

ทุกๆปี โรงเรียนของเราจะส่งนักเรียนเข้าสอบแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับจังหวัด และจะมีนักเรียนของเราสอบได้ปีละหลายคน ซึ่งจะนำความดีใจ ภาคภูมิใจ มาสู่ทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยถ้วนหน้า ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู – อาจารย์ที่สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนตัวนักเรียน ปีนี้ก็เช่นเดียวกับปีก่อนๆ ที่ทุกคนตั้งความหวังไว้ว่านักเรียนคงจะสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้อีกเช่นเคย ครูทุกคนช่วยกันสอนและติวเข้มให้กับนักเรียนอย่างเต็มที่

ในที่สุดวันสอบแข่งขันก็มาถึง ครูของเราได้กำชับทุกคนที่เข้าสอบว่า ต้องอ่านคำสั่งและอ่านข้อสอบให้ละเอียดรอบคอบ อย่ารีบร้อน เมื่อทำข้อสอบเสร็จมีเวลาเหลือให้ตรวจทาน

นักเรียนทุกคนออกจากห้องสอบด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ปรีชา ปราณี และ สายใจ ซึ่งเป็นนักเรียนตัวเก่งที่ทุกคนคาดหวังว่าคงจะสอบได้แน่นอน ต่างพูดกันถึงข้อสอบที่ทำว่า

ปรีชา : ฉันเห็นเธอคิดนานจัง ข้อสอบไม่ยากเลย

ปราณี : ฉันทำเสร็จนานแล้ว มีเวลาเหลือจึงตรวจทานตามที่ครูบอก

สายใจ : ใช่ ฉันก็ตรวจทานเหมือนกัน พบข้อที่ทำผิดด้วยจึงรีบแก้ไข

ปรีชา : ฉันไม่เห็นต้องตรวจทานเลย เพราะรู้อยู่แล้วว่าทำถูกแน่นอน

ปราณี : ข้อสอบมีตั้ง 5 หน้า รีบทำอาจผิดพลาดได้

ปรีชา : อะไรกัน ! ข้อสอบมีแค่ 4 หน้าเท่านั้นเอง

สายใจ : ข้อสอบมี 5 หน้า แน่แน่นอนจ๊ะ ในคำสั่งยังบอกเลยว่าข้อสอบมี 5 หน้า รวมทั้งหมด 50 ข้อ

ปรีชา : ตายจริง ! ถ้าอย่างนั้นฉันสอบไม่ได้แน่เลย เพราะฉันได้ทำแค่ 4 หน้า 40 ข้อ เท่านั้นเอง

ปราณี : เห็นไหม การที่เราทำข้อสอบโดยขาดความละเอียด รอบคอบ ไม่อ่านคำสั่ง ไม่ตรวจทาน จะทำให้เกิดผลเสียได้

ปรีชา : โห.. เสียค่ายัง ไม่น่าเป็นอย่างนี้เลย ฉันอุตส่าห์เตรียมตัวมาตั้งนาน เฮ้อ.. เพราะความสะเพร่า เลินเล่อ ขาดความรอบคอบของฉันแท้ๆเลย

สายใจ : จำไว้เป็นบทเรียนนะ จะได้ไม่เกิดความผิดพลาดขึ้นได้อีก

แบบทดสอบความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-1. เมื่อทำงานเสร็จ นักเรียนควรตรวจทานงานก่อนส่ง
-2. ความละเอียดรอบคอบ เป็นพฤติกรรมที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ไม่สามารถฝึกหรือเปลี่ยนแปลงได้
-3. นักเรียนที่ให้ความสนใจ และตั้งใจทำงาน จึงถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ
-4. ผลจากการทำงานโดยขาดความละเอียดรอบคอบมักจะผิดพลาดหรือบกพร่องเสมอ
-5. นักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ละเอียด ก่อนลงมือทำ
-6. เพื่อป้องกันไม่ให้งานผิดพลาด ควรมีการซักถามก่อนลงมือปฏิบัติ หรือเมื่อพบข้อสงสัย
-7. คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ไม่จำเป็นต้องมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
-8. การกำหนดตารางหรือกำหนดแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า จะทำให้เราไม่หลงลืมและทำให้การทำงานมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น
-9. การขาดความละเอียดรอบคอบในเรื่องการเรียน จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานอย่างอื่น
-10. ถึงแม้ว่าผลงานจะบกพร่องเพราะขาดความละเอียดรอบคอบแต่เรายังมีโอกาสได้แก้ตัวเสมอ

เฉลยแบบทดสอบความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ข้อ1. / ข้อ2. X ข้อ3. / ข้อ4. / ข้อ5. / ข้อ6. / ข้อ7. X ข้อ8. / ข้อ9. X ข้อ10. X

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงออกถึงการกระทำที่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ตอบ 1.1.....

1.2.....

1.3.....

1.4.....

2. ถ้าปรีชามีโอกาสได้แก้ตัวใหม่ เขาควรทำอะไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

.....

3. การกระทำของปรีชา จะส่งผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

4. การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ จะส่งผลดีอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

**แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
ครั้งที่ 7**

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความละเอียดรอบคอบในการทำงานนี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง ทำข้อสอบต้องตรวจทาน แล้ว การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจ ทำงาน															
2	นักเรียนอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ ละเอียดก่อนลงมือทำ															
3	นักเรียนได้ตรวจทานงานก่อนส่ง															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 8

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เรื่องการตรงต่อเวลา

ชื่อกิจกรรม งานต้องตรงเวลา

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้ นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา

สาระสำคัญ

การตรงต่อเวลาเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนควรตระหนัก โดยเฉพาะนักเรียน ต้องมาโรงเรียนให้ทันเวลาตามที่กำหนด เข้าห้องเรียนตรงเวลา ไม่หนีคาบเรียนหรือขาดเรียนบ่อย มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด และต้องเป็นคนรักษาเวลา เพราะถ้าไม่เช่นนั้นจะส่งผลเสียคือ นักเรียนมีเวลาเรียนไม่พอจะทำให้ไม่มีสิทธิ์สอบ ส่วนการใช้ชีวิตประจำวัน ควรฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลา เช่น ไม่ผัดนัดกับผู้อื่น เพราะจะทำให้ผู้อื่นคอยและเสียเวลาไปด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของ แบนดูรา มี 3 ขั้น คือ

1. การศึกษาตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากเรื่อง “ หมดสิทธิ์ ” และชี้แนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.5)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.5)

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง “ หมดสิทธิ์ ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม และสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของพฤติกรรมคนที่ตรงต่อเวลาและคนไม่รักษาเวลา
- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากสถานการณ์เรื่อง “ หมดลสิทธิ์ ”
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงถึงการตรงต่อเวลาของนักเรียน
 - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ที่ครูไม่อนุญาตให้นักเรียนมาสายเกิน 30 นาที เข้าห้องสอบ เพราะเหตุใด
 - การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา จะทำให้เกิดผลเสียอย่างไรบ้าง
 - ผลดีหรือประโยชน์ของการตรงต่อเวลามีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เป็นคนตรงเวลา และผลเสียที่เกิดจากการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าการตรงต่อเวลามีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนคิดว่า การตรงต่อเวลาสามารถทำได้อย่างไรบ้าง
- 3.3 นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนตรงต่อเวลามากน้อยเพียงใด
- 3.4 ถ้านักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลาแล้วจะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง แต่ถ้าเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาจะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง
- 3.2 ให้นักเรียนหาจุดบกพร่องของตนเองเรื่องการไม่ตรงต่อเวลา มา 1 อย่าง พร้อมกับหาวิธีปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการเป็นคนตรงต่อเวลา คือ

- 4.1 นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด
- 4.2 นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา
- 4.3 นักเรียนไม่หนีคาบเรียน
- 4.4 นักเรียนมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด

- 4.5 นักเรียนเป็นคนรักษาเวลา
- ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล
 - 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 - 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
 - 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

เรื่อง “ หมดสิทธิ์ ”

อาจารย์ที่ปรึกษาได้คัดเลือกนักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติเรียบร้อย เข้าสอบแข่งขันชิงทุนการศึกษา ผู้ที่สอบได้จะได้รับทุนปีละ 5,000 บาท ติดต่อกันจนเรียนจบปริญญาตรี อาจารย์ที่ปรึกษา ได้พยายามสอนเสริมเพิ่มเติมให้กับนักเรียนอย่างเต็มที่ หวังจะให้นักเรียนสอบชิงทุนได้อย่างน้อยสัก 1 คน และเด็กชายอำนาจ เป็นนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้ไปสอบแข่งขันครั้งนี้ ครูได้พูดคุยกับอำนาจว่า

ครู : อำนาจ เธอเป็นเด็กเก่ง หัวไว แต่ต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องความละเอียดรอบคอบให้มากกว่านี้นะ

อำนาจ : ครับอาจารย์

ครู : ครูขอเตือนเธออีกเรื่องหนึ่ง ในวันสอบ เธอควรเตรียมตัวให้พร้อม อย่าไปสาย ควรไปก่อนเวลาสักครึ่งชั่วโมงก็จะดี ครูและเพื่อนทุกคนเอาใจช่วยเธอนะ ขออวยพรให้เธอทำสำเร็จ

อำนาจ : ขอบขอบคุณครับ ผมจะทำให้ดีที่สุด

วันนี้เป็นวันสอบแข่งขัน สถานที่สอบไม่ใช่ที่โรงเรียน แต่เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งซึ่งอำนาจไม่รู้จัก อาจารย์ที่ปรึกษาจะพาไป อาจารย์นัดกับอำนาจที่โรงเรียน เวลา 7.30 น.

แม่ : วันนี้ลูกตื่นแต่เช้าเชียว เตรียมตัวพร้อมแล้วใช่ไหมจ๊ะ

อำนาจ : ครับแม่ ผมดีใจมากที่จะได้ไปสอบครับ

แม่ : คุณครูนัดลูกไว้กี่โมงนะ แม่ลืมไป รู้แต่ว่าก่อนแปดโมง

อำนาจ : เจ็ดโมงครึ่งที่โรงเรียน แต่เข้าห้องสอบ เก้าโมงครับ

แม่ : ต้องเผื่อเวลาไว้บ้างนะลูก ถ้าเกิดปัญหาจะได้แก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ ได้ทัน แม่จะไปส่งที่โรงเรียนลูกนะ

อำนาจ : ขอบขอบคุณครับ

แม่ : ตั้งใจทำข้อสอบนะลูก และขอให้ลูกสอบได้จ้ะ

อำนาจ : ผมจะทำให้ดีที่สุด สวัสดีครับแม่

เมื่อถึงเวลาสอบ เด็กนักเรียนทุกคนต่างทำข้อสอบด้วยความตั้งใจ เวลาผ่านไป 30 นาที ก็มีนักเรียนคนหนึ่งวิ่งกระหืดกระหอบเข้ามา

นักเรียน : ขออนุญาตเข้าห้องสอบครับ

ครู : เธอมาช้าเกินเวลาที่กำหนด หมดสิทธิ์สอบแล้ว ครูเสียใจด้วย

เด็กนักเรียนคนนั้นมีสีหน้าสลดลงทันที และหันหลังเดินจากไป อำนางมองตามเด็กคนนั้นด้วยความเห็นใจ พร้อมกับนึกในใจว่า ดีแล้วที่เราตื่นแต่เช้า และเข้าห้องสอบตรงเวลา ถ้าเรามาสาย คงต้องเสียใจเหมือนเด็กคนนั้น เพราะไม่มีโอกาสให้แก่ตัวสำหรับคนไม่ตรงต่อเวลา

แบบทดสอบการตรงต่อเวลา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-1. การมาโรงเรียนสายเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่สามารถทำได้
-2. นักเรียนต้องมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด
-3. นักเรียนต้องไม่หนีคาบเรียน
-4. การผิคนัดเป็นเรื่องปกติธรรมดาของบุคคลทั่วไป
-5. นักเรียนต้องเข้าห้องเรียนตรงเวลา
-6. ถ้ามาสอบช้ากว่าเวลาที่กำหนดเกิน 30 นาที จะไม่มีสิทธิ์เข้าห้องสอบ
-7. การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาจะไม่มีผลกระทบต่อบุคคลอื่น
-8. นักเรียนต้องมาโรงเรียนให้ทันตามเวลาที่กำหนด
-9. คนที่ผิคนัดบ่อยครั้ง จะทำให้ขาดความเชื่อถือจากบุคคลอื่น
-10. การเป็นคนรักษาเวลา เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องยึดถือปฏิบัติ

เฉลยแบบทดสอบการตรงต่อเวลา

ข้อ1. X ข้อ2. / ข้อ3. / ข้อ4. X ข้อ5. / ข้อ6. / ข้อ7. X ข้อ8. / ข้อ9. / ข้อ10. /

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง จึงถือได้ว่าเป็นคนตรงต่อเวลา

ตอบ

1.1.....

1.2.....

1.3.....

1.4.....

1.5.....

2. จากการที่ครูไม่อนุญาตให้นักเรียนที่มาสายเกิน 30 นาที เข้าห้องสอบ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ.....

.....

.....

.....

3. การตรงต่อเวลา จะช่วยให้เกิดผลดีอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

.....

4. ผลเสียของการไม่ตรงต่อเวลามีอะไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการตรงต่อเวลา
ครั้งที่ 8

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการตรงต่อเวลานี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง งานต้องตรงเวลา แล้ว

การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่
ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการตรงต่อเวลา	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด															
2	นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา															
3	นักเรียนไม่หนีคาบเรียน															
4	นักเรียนมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด															
5	นักเรียนเป็นคนรักษาเวลา															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 9

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เรื่องการตรงต่อเวลา

ชื่อกิจกรรม เสียทำเพราะผิคนัด

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา

สาระสำคัญ

การตรงต่อเวลาเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนควรฝึกตนเองให้ติดเป็นนิสัย เริ่มตั้งแต่ตื่นนอน ตอนเช้า มาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด เข้าห้องเรียนตรงเวลา ไม่หนีคาบเรียนหรือขาดเรียนบ่อย หลังเลิกเรียนกลับบ้านตรงเวลา มีเวลาเรียนร้อยละ 80 ครบตามที่กำหนด และรักษาเวลา เมื่อมีการนัดหมายกับบุคคลอื่น ถ้าหากบุคคลใดเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาแล้ว จะทำให้ขาดความเชื่อถือจากบุคคลรอบข้าง เสียผลประโยชน์ของตนเองทั้งเรื่องการเรียน การงาน ฯลฯ จึงจำเป็นที่นักเรียนต้องฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของเบนคูรา มี 3 ขั้น คือ

1. การศึกษาตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากเรื่อง “ ไม่ทันเวลา ” และชี้แนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับกับการรับรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.5)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.6)

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง “ ไม่ทันเวลา ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการตรงต่อเวลา
- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากสถานการณ์เรื่อง “ ไม่ทันเวลา ”
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงถึงการตรงต่อเวลาของนักเรียน
 - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ที่สุธีได้รับผลการเรียน “ มผ ” ในวิชากิจกรรมลูกเสือ เพราะเหตุใด
 - การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา จะทำให้เกิดผลเสียอย่างไรบ้าง
 - การตรงต่อเวลา มีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา และผลเสียที่เกิดจากการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าการตรงต่อเวลามีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนคิดว่า การตรงต่อเวลาสามารถทำได้อย่างไรบ้างทั้งขณะอยู่โรงเรียนและการดำเนินชีวิตทั่วไป
- 3.3 นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนตรงต่อเวลามากน้อยเพียงใด
- 3.4 ถ้านักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลาแล้วจะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง
- 3.5 การกระทำใดบ้างของนักเรียนที่ไม่ตรงต่อเวลา และทำให้เกิดผลเสียอย่างไรบ้าง
- 3.6 วิธีปรับปรุงแก้ไขตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาทำได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการเป็นคนตรงต่อเวลา คือ

- 4.1 นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด
- 4.2 นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา
- 4.3 นักเรียนไม่หนีคาบเรียน
- 4.2 นักเรียนมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด

4.4 นักเรียนเป็นคนที่รักษาเวลา

ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล

- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
- 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
- 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

สถานการณ์เรื่อง ไม่ทันเวลา

สุธีเป็นนักเรียนที่ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ งานหรือการบ้านที่ครูมอบหมายให้ทำก็ส่งบ้างไม่ส่งบ้าง บางครั้งก็ส่งไม่ตรงเวลา บางครั้งก็ส่งงานไม่ครบตามจำนวนที่ครูกำหนด ที่สำคัญคือเขามาโรงเรียนสายเป็นประจำ ถึงแม้ว่าครูจะคอยตักเตือนอยู่เสมอ แต่สุธีก็ยังไม่ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น สักคำหน้า โรงเรียนจะพานักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทุกคน ไปเข้าค่ายลูกเสือที่เขาใหญ่ และเพื่อการเตรียมความพร้อม ครูได้เรียกนักเรียนลูกเสือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด ประชุม โดยชี้แจงกำหนดการเดินทาง และการเตรียมอุปกรณ์ประจำตัวที่จำเป็น รวมทั้งแจกหนังสือเพื่อขออนุญาตผู้ปกครองให้กับนักเรียนทุกคน และได้กำชับเรื่อง การมาขึ้นรถให้ตรงเวลา คือ พบกันที่โรงเรียน เวลา 07.30น. ถ้าใครมาไม่ทันเวลาที่กำหนด ไม่ได้ไปเข้าค่ายลูกเสือ นักเรียนผู้นั้นจะได้รับผลการเรียน “ มผ ” ในวิชากิจกรรมลูกเสือ คือไม่ผ่านกิจกรรมลูกเสือ นักเรียนจะไม่จบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นขอให้นักเรียนทุกคนมาตรงเวลาตามที่ได้นัดหมายด้วย

เมื่อถึงวันกำหนดที่ไปเข้าค่ายลูกเสือ ทุกคนตื่นแต่ใจที่จะได้ไปเข้าค่ายลูกเสือที่เขาใหญ่ และมาตรงเวลาตามที่ได้นัดหมายไว้ ยกเว้นสุธี

แม่ : สุธี ตื่นได้แล้วลูก วันนี้ต้องไปเข้าค่ายลูกเสือ ครูนัดเวลา 07.30 น. มิใช่หรือ

สุธี : ใช่ครับ แต่ตอนนี้ยังเข้านอนอยู่เลย อีกสักครู่ก็ได้

แม่ : ตอนนี้อยู่เวลา 06.30 น. แล้วนะ

สุธี : เหลือเวลาอีกตั้ง 1 ชั่วโมง เดียวก่อนก็ได้

จนกระทั่งเวลาผ่านไปครึ่งชั่วโมง สุธี จึงตื่น รีบลุกอาบน้ำแต่งตัว และเนื่องจากเขาไม่ได้เตรียมจัดเสื้อผ้าและอุปกรณ์ในการไปเข้าค่ายลูกเสือไว้เลย จึงทำให้เสียเวลานานพอสมควร เมื่อสุธีไปถึงโรงเรียน พบว่าไม่มีใครอยู่เลย และทราบจากยามของโรงเรียนบอกว่า รถที่พานักเรียนไปเข้าค่ายลูกเสือนั้น เพิ่งออกไปได้ไม่นาน สุธีจึงกลับบ้านด้วยความเสียใจ เพราะเขารู้ว่า ผลที่เขาได้รับจากการเป็นคนไม่ตรงเวลาคือได้รับผลการเรียน “ มผ ” ในวิชากิจกรรมลูกเสือ เขาได้บอกกับตนเองว่า “ ต่อไปนี้ เราจะปรับปรุงตัวเองใหม่ จะเป็นคนมีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลาให้ได้ ”

แบบทดสอบการตรงต่อเวลา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-1. คนที่ชอบผัดผัก ถือได้ว่าเป็นบุคคลไม่รักษาเวลา ฉะนั้น นักเรียนจึงต้องเป็นคนรักษาเวลา
-2. นักเรียนต้องไม่หนีคาบเรียน
-3. คนที่ขาดเรียนบ่อย มีเวลาเรียนไม่พอ จะไม่มีสิทธิ์สอบ
-4. การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาจะทำให้เสียโอกาสในการได้งานทำ
-5. นักเรียนต้องเข้าห้องเรียนตรงเวลา
-6. การมาโรงเรียนให้ทันตามเวลาที่กำหนด เป็นภารกิจสำคัญที่นักเรียนต้องกระทำ
-7. เมื่อมีการสอบต้องมาให้ทันตามเวลาที่กำหนด เพราะถ้าช้าเกิน 30 นาที จะไม่มีสิทธิ์เข้าห้องสอบ
-8. การผัดนัดบ่อยครั้ง จะไม่มีผลกระทบใดๆต่อบุคคลอื่น
-9. นักเรียนต้องมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด
-10. ถ้าเป็นคนไม่ตรงเวลา จะส่งผลเสียทั้งเรื่องการเรียน การทำงาน และการอยู่ในสังคม

เฉลยแบบทดสอบการตรงต่อเวลา

ข้อ1./ ข้อ2./ ข้อ3./ ข้อ4./ ข้อ5./ ข้อ6./ ข้อ7./ ข้อ8. X ข้อ9./ ข้อ10./

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มของนักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ ที่สุธี ได้รับผลการเรียน “ มผ ” ในวิชากิจกรรมลูกเสือ พร้อมกับให้เหตุผลประกอบ

ตอบ.....
.....
.....
.....

2. กลุ่มของนักเรียนคิดว่าการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา จะส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....
.....

3. การตรงต่อเวลามีความสำคัญอย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....
.....

4. พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงออกได้ว่า นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา

ตอบ
4.1.....
4.2.....
4.3.....
4.4.....
4.5.....

**แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการตรงต่อเวลา
ครั้งที่ 9**

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการตรงต่อเวลานี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง เสียทำเพราะผิคนัด แล้ว
การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการตรงต่อเวลา	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด															
2	นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา															
3	นักเรียนไม่หนีคาบเรียน															
4	นักเรียนมีเวลาเรียนร้อยละ 80 ครบตามที่กำหนด															
5	นักเรียนเป็นคนรักษาต่อเวลา															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 10

หัวข้อ ขอมรับผลการกระทำของตนเองและพยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ชื่อกิจกรรม พัฒนาจากบันทึกกลับ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียจากการไม่ปรับปรุงผลการกระทำของตนเอง

สาระสำคัญ

การขอมรับผลการกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะการกระทำนั้นดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้าเราขอมรับและนำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น บุคคลผู้นั้นจะเป็นคนพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ไม่หยุดอยู่กับที่ โอกาสที่จะทำผิดซ้ำมีน้อยลง และมักจะพบกับความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป นั่นคือมีการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น แก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้บุคคลผู้นั้นประสบความสำเร็จได้

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของเบนดูรา มี 3 ชั้น คือ

1. การศึกษาตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากเรื่อง “ บันทึกของฉัน ” และชี้แนะการกระทำ (ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.3)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.4)

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง “ บันทึกของฉัน ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่ผ่านมา อะไรบ้างเป็นสิ่งดี - ไม่ดีได้แก้ไขสิ่งไม่ดีบ้างหรือไม่ อย่างไร
- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาตัวแบบจากสถานการณ์เรื่อง “ บันทึกรักของฉันทน์ ”
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - สมจิตเขียนหนังสือผัดน้อยลง เพราะเหตุใด
 - การกระทำของสมจิตจะเกิดผลดีกับใคร และอย่างไรบ้าง
 - ถ้าคนเราไม่ยอมรับผลการกระทำของตนและไม่นำมาปรับปรุงแก้ไข จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง
 - การยอมรับผลการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นสิ่งจำเป็นต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนคิดว่า ตนเองมีข้อที่ควรปรับปรุงอะไรบ้าง และมีวิธีการปรับปรุงตนเองอย่างไร
- 3.3 ถ้านักเรียนได้ปรับปรุงสิ่งที่ไม่ดีของตนเองแล้ว จะเกิดผลดีตามมาอย่างไรบ้าง
- 3.4 ถ้านักเรียนไม่ปรับปรุงตนเองแล้ว จะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงให้ดีขึ้น คือ

- 4.1 นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง
- 4.2 นักเรียนปรับปรุงการทำงานดีขึ้น
- 4.3 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล

- 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
- 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
- 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

เรื่อง บันทึกของฉันทัน

วันที่ 25 พฤษภาคม 2546

วันนี้ ฉันตื่นเช้ากว่าปกติ รีบล้างหน้า แปลงฟัน เพราะเป็นวันแข่งกีฬาของโรงเรียน ฉันเป็นกองเชียร์ต้องขึ้นไปนั่งเชียร์บนอัฒจันทร์ แต่เพราะฉันรีบเกินไป จึงตกบรรได ลงมา ขาแพรง

ครูมะลิตรวจบันทึกประจำวันของนักเรียน และนึกในใจว่าใครนะเขียนหนังสือผิดมากจริงๆ เขียน คำว่า แปร่งฟัน ผิดเป็นแปลงฟัน อัฒจันทร์ เป็น อัถจันทร์ บันได เป็น บรรได ขาแพรง เป็น ขาแพรง คำไม่ยากไม่น่าเขียนผิดเลย เมื่อครูมะลิพลิกดูหน้าปก จึงทราบว่าเป็นของเด็กหญิงสมจิต สมจิตเป็นนักเรียนที่เรียนไม่เก่ง แต่สนใจการเรียนดี มีความรับผิดชอบ ซึ่งผิดกับนักเรียนบางคนที่เรียนดีแต่ไม่ค่อยทำงานส่งครู ต้องให้ครูคอยถามย้ำเตือนอยู่เสมอ ครูมะลิจึงได้เรียกเด็กหญิงสมจิตมาพูดคุยและรับสมุดคืนเพื่อนำกลับไปแก้ไขคำที่เขียนผิด

ครู : สมจิต ครูขอชื่นชมหนูที่ขยันทำงานตามที่ครูสั่ง ครูตรวจงานให้เรียบร้อยแล้ว พบว่ามีคำที่หนูเขียนผิดอยู่ด้วย หนูกลับไปแก้คำผิดที่ครูขีดเส้นใต้ไว้ด้วยนะคะ

สมจิต : ขอบคุณค่ะคุณครู

ครู : คำที่เคยเขียนผิด เมื่อแก้ไขแล้วไม่ควรเขียนผิดอีกนะคะ

สมจิต : ค่ะคุณครู

วันต่อมา ครูมะลิสังเกตเห็นว่า การเขียนบันทึกของสมจิตดีขึ้นเรื่อยๆ คำที่เคยเขียนผิดก็เขียนได้ถูกต้อง และมีคำผิมน้อยลง ครูจึงกล่าวชมเชยสมจิตในชั้นเรียนว่า เป็นเด็กที่ขยัน มีความรับผิดชอบ ส่งบันทึกประจำวันไม่เคยขาด เมื่อมีคำที่เขียนผิดก็จะแก้มาส่งทุกครั้ง และไม่เคยเขียนคำผิดซ้ำอีกเลย ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดีมาก คนเราถ้ายอมรับผลงานของตนเองและพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ถือเป็นสิ่งที่ควรกระทำและเป็นสิ่งที่น่ายกย่องชมเชย ขอให้นักเรียนทุกคนเอาเป็นตัวอย่างและปฏิบัติตามด้วย

แบบทดสอบการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

- 1. คนที่มีผลการเรียนคืออยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขตนเอง
- 2. ถ้าเราทำผิดและยอมรับผิดเพื่อปรับปรุงแก้ไข จะทำให้เราไม่ทำผิดซ้ำในเรื่องเดิม
- 3. เมื่อครูให้แก้ไขการบ้านข้อที่ผิด สีดาไปขอลอกของสุณีมาส่งครู
- 4. คนที่อ่านหนังสือไม่คล่อง ไม่จำเป็นต้องฝึกอ่านบ่อยๆ เพราะเรียนไม่เก่งอยู่แล้วจึงไม่มีประโยชน์
- 5. นักเรียนต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง
- 6. นักเรียนปรับปรุงการทำงานเมื่อพบข้อบกพร่อง
- 7. ยาใจมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จึงไม่จำเป็นต้องปรับปรุงตนเอง
- 8. การรับฟังคำติ – ชม ของผู้อื่น แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ
- 9. นักเรียนต้องแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง
- 10. การนำประสบการณ์ที่ผิดพลาดของตนเองและผู้อื่นมาเป็นบทเรียน จะทำให้บุคคลนั้นพัฒนาตนเองดีขึ้น

เฉลยแบบทดสอบการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ข้อ 1. X ข้อ 2. / ข้อ 3. X ข้อ 4. X ข้อ 5. / ข้อ 6. / ข้อ 7. X ข้อ 8. / ข้อ 9. / ข้อ 10. /

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สมจิตเขียนหนังสือผัดน้อยลงเพราะเหตุใด

ตอบ

1.1.....

1.2.....

1.3.....

2. การกระทำของสมจิตจะเกิดผลดีกับใครและอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

3. ถ้าคนเราไม่ยอมรับผลการกระทำของตนและไม่ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น จะส่งผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

4. ถ้านักเรียนยอมรับผลการกระทำของตนและนำมาปรับปรุงแก้ไข จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
ครั้งที่ 10

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นนี้

เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง พัฒนาจากบันทึกที่แล้ว

การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ไม่ปฏิบัติให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการยอมรับผลการ กระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ ผิดด้วยตนเอง															
2	นักเรียนปรับปรุงการทำงานดีขึ้น															
3	นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 11

หัวข้อ ขอมรับผลการกระทำของตนและพยายามปรับปรุงให้ดีขึ้น

ชื่อกิจกรรม ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียของการไม่ปรับปรุงผลการกระทำของตนเอง

สาระสำคัญ

การขอมรับผลการกระทำของตนเองและนำมาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขให้ดีขึ้น ถือเป็นเรื่องสำคัญเพราะจะทำให้เราได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง และพัฒนาส่วนที่คืออยู่แล้วให้ดียิ่งๆขึ้น มีการปรับปรุงการทำงานเมื่อพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น แก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง ในทางกลับกันถ้าเราไม่ขอมปรับปรุงแก้ไขตนเองจะทำให้บุคคลนั้นหยุดอยู่กับที่ ทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก ขาดการพัฒนา จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนควรปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดียิ่งขึ้น

เทคนิคที่ใช้

ใช้วิธีการเรียนรู้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากทฤษฎีปัญญาสังคมของแบนดูรา มี 3 ขั้น คือ

1. การดูตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์จากบทบาทสมมติเรื่อง “ ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย ” และชี้แนะการกระทำ (ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อ 1.4 - 1.5)
2. อภิปรายการกระทำของตัวแบบและการนำไปปฏิบัติ (ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ข้อ 2.1 - 2.3 และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ข้อ 4.1 - 4.3)
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับว่าทำถูกหรือผิดที่ใด แก้ไขอย่างไร (ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ข้อ 3.1 - 3.5)

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง “ ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย ”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับ

ปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น

- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มดูตัวแบบจากการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนสมาชิก ที่มีการเตรียมความพร้อมมาก่อนล่วงหน้าแล้วจากเรื่อง “ ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย ”
- 1.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการกระทำของตัวแบบในประเด็นสำคัญคือ
 - สมศักดิ์ไม่สามารถส่งงานได้เพราะเหตุใด
 - ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์จะมีวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง
 - ถ้าสมศักดิ์รู้ข้อบกพร่องของตนเองแต่ไม่ปรับปรุงแก้ไข จะส่งผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
 - การยอมรับผลการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียน ร่วมกันอภิปราย และเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่า การยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น มีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไรบ้าง
- 3.2 นักเรียนเคยปรับปรุงตนเองในเรื่องอะไรบ้าง และมีวิธีการปรับปรุงตนเองอย่างไร
- 3.3 ถ้านักเรียนได้ปรับปรุงสิ่งที่ไม่ดีของตนเองแล้ว จะเกิดผลดีตามมาอย่างไรบ้าง
- 3.4 ถ้านักเรียนไม่ปรับปรุงตนเองแล้ว จะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
- 3.1 ให้นักเรียนบอกสิ่งที่ตนเองอยากปรับปรุงให้ดีขึ้นมาคนละ 1 อย่าง และปรับปรุงด้วยวิธีการอย่างไร

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงให้ดีขึ้น คือ

- 4.1 นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง
- 4.2 นักเรียนปรับปรุงการทำงานดีขึ้น

- 4.3 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง
- ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามประเมินผล
 - 5.1 นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 - 5.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทุกวัน
 - 5.3 แจกผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

เรื่อง ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย

สมศักดิ์เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีผลการเรียนอ่อน ในเวลาเรียนขณะที่ครูอธิบาย สมศักดิ์ มักจะนั่งเหม่อลอย มองออกไปนอกห้องเรียนโดยไม่ฟังครูสอน บางครั้งก็หยิบหนังสือการ์ตูนมานั่งอ่านหรือไม่ก็ชวนเพื่อนข้างๆคุย เมื่อครูสั่งให้ทำงาน สมศักดิ์ก็จะเอางานของวิชาอื่นขึ้นมาทำหรือไม่ก็เอาเศษกระดาษมาวาดรูปเล่น จนกระทั่ง ชัชชาญ ซึ่งเป็นหัวหน้าห้องต้องเตือนว่าครูให้ส่งงานในชั่วโมง สมศักดิ์ จึงจะทำโดยให้ชัชชาญช่วยอธิบายงานที่ครูสั่งให้ทำ สมศักดิ์ทำอย่างนี้ทุกครั้ง จนชัชชาญรู้สึกรำคาญ แต่ก็ยอมอธิบายเพราะสงสารเพื่อนที่เรียนอ่อนอยู่แล้ว

วันหนึ่งชัชชาญได้ไปปรึกษาครูบุญศรี เกี่ยวกับเรื่องของสมศักดิ์ ที่ไม่ตั้งใจฟังเมื่อครูอธิบายและสั่งงาน แต่จะให้ชัชชาญอธิบายให้ทุกครั้ง ครูบุญศรีแนะนำให้ชัชชาญร่วมมือกับเพื่อนๆในห้อง ไม่ยอมบอกสมศักดิ์ ว่าครูให้ทำงานอะไรและทำอย่างไร เพื่อให้สมศักดิ์ได้รับบทเรียนและปรับปรุงตนเอง ดังนั้นเมื่อครูบุญศรีเข้าสอนและได้อธิบายวิธีการทำสิ่งสลับหลายพร้อมกับแสดงวิธีทำให้ดู แล้วบอกให้นักเรียนลงมือทำ โดยครูแจกอุปกรณ์ให้ และให้นำมาส่งท้ายชั่วโมงเพราะจะเป็นการเก็บคะแนนภาคปฏิบัติ หลังจากที่ครูบุญศรีสั่งงานแล้ว นักเรียนทุกคนก็ตั้งใจทำ ยกเว้นสมศักดิ์คนเดียวที่กำลังเพลินกับการอ่านหนังสือการ์ตูน

เมื่อหมดเวลาครูบุญศรีบอกให้นักเรียนทุกคนนำงานมาส่ง ปรากฏว่าไม่มีผลงานของสมศักดิ์ เมื่อครูบุญศรีซักถาม สมศักดิ์บอกว่ายังไม่เสร็จและได้ต่อรองของส่งงานครูที่หลังทั้งๆที่ยังไม่ได้ทำเลย ครูบุญศรี ไม่พอใจที่สมศักดิ์ไม่ส่งงานตามกำหนด แต่ก็ให้โอกาสโดยเลื่อนเวลาให้สมศักดิ์เอางานมาส่งอย่างช้าหลังเลิกเรียน ไม่อย่างนั้นจะไม่มีคะแนนให้ หลังจากที่ครูบุญศรีออกจากห้องเรียนไปแล้ว สมศักดิ์จึงไปหาชัชชาญว่าครูให้ทำอะไรและทำอย่างไร ชัชชาญจึงบอกให้สมศักดิ์ไปถามเพื่อนคนอื่นๆบ้าง เมื่อสมศักดิ์ไปถามเพื่อนๆต่างก็เงียบบางคนก็เดินหนีไปโดยไม่ตอบ ไม่มีใครบอกเลยว่าครูให้ทำอะไรและทำอย่างไร

หลังเลิกเรียนทุกคนต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้าน คงเหลือแต่สมศักดิ์เท่านั้นที่นั่งครุ่นคิดอยู่คนเดียว ในที่สุด สมศักดิ์ก็ไปสารภาพกับครูบุญศรีว่าเขาไม่ได้ฟังเมื่อตอนที่ครูอธิบายและสั่งงานไปถามเพื่อนๆก็ไม่มีการบอก ครูบุญศรีจึงชี้ให้เห็นผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบายและต้องถูกตัดคะแนนภาคปฏิบัติในครั้งนี้ ตั้งแต่เหตุการณ์ครั้งนั้นเป็นต้นมา สมศักดิ์ก็ตั้งใจฟังครูอธิบายเป็นอย่างดีและทำงานส่งทันเวลาที่ครูกำหนดทุกครั้งจนได้รับคำชมจากครู

ให้นักเรียนแสดงบทบาทเป็นสมศักดิ์ ชัยชาญ ครูบุญศรี และคนอื่นๆ

บทบาทของสมศักดิ์

ผมชื่อสมศักดิ์ กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผมเป็นคนเรียนไม่เก่งเวลาครูสอนผมมักจะนั่งเหม่อลอยมองออกไปนอกห้อง บางครั้งผมก็จะหยิบหนังสือการ์ตูนขึ้นมาอ่าน หรือไม่ก็ชวนเพื่อนข้างๆคุย ผมส่งงานครูช้าเป็นประจำเพราะผมไม่ได้ฟังขณะที่ครูอธิบายหรือสั่งงาน แต่ผมมักจะถามชัยชาญซึ่งเป็นหัวหน้าห้องและนั่งอยู่ติดกับผม สำหรับวันนี้ก็เหมือนกับทุกครั้งเมื่อครูเร่งให้ส่งงาน ผมตอบว่าจะยังไม่เสร็จและขอส่งหลังเพื่อน ความจริงแล้วผมไม่ได้ทำอะไรเลยผมถามชัยชาญเขาก็ไม่ยอมบอกผม เพื่อนคนอื่นๆก็ไม่มีใครบอกเหมือนกัน ผมไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร ในที่สุดหลังเลิกเรียนผมก็ไปสารภาพกับครูว่าผมไม่ได้ฟังช่วงที่ครูอธิบายและสั่งงาน ครูจึงตัดคะแนนภาคปฏิบัติและให้ผมแก้ตัวใหม่ในครั้งต่อไป ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาผมตั้งใจเรียนและพยายามปรับปรุงตน ทำให้ผมมีงานส่งครูทุกครั้งที่คุณครูสั่งงาน

บทบาทชัยชาญ

ผมชื่อชัยชาญ เป็นหัวหน้าห้อง ม.2/1 ผมเป็นเพื่อนกับสมศักดิ์เรานั่งเรียนติดกัน ผมรู้สึกเบื่อและรำคาญที่สมศักดิ์ไม่ตั้งใจเรียน เขามักจะถามและให้ผมช่วยอธิบายทุกครั้งในเวลาที่เขาไม่รู้เรื่องที่ครูสอน วันนี้ผมทนไม่ไหวผมจึงไปปรึกษาครูบุญศรี และเมื่อครูเข้าสอนครูได้อธิบายการทำกล่องสลัปลาและสั่งให้ทำงาน ผมตั้งใจทำและแล้วเสร็จในท้ายชั่วโมง สมศักดิ์ไม่ได้ทำเขาถามผมและเพื่อนๆแต่ไม่มีใครบอก พวกเราทุกคนทำตามที่คุณครูบอกไว้

บทบาทของเพื่อนๆ 2-3 คน

พวกผมคือเพื่อนร่วมห้องของสมศักดิ์และชัยชาญ เมื่อครูบุญศรีอธิบายและสั่งให้ผมทำงาน พวกผมจะตั้งใจฟังและตั้งใจทำงานที่ครูสั่งจนเสร็จตามเวลาที่กำหนด เมื่อสมศักดิ์มาถามพวกผมว่าครูให้ทำอะไรและทำอย่างไร พวกผมไม่ยอมบอกตามที่คุณครูบุญศรีแนะนำไว้ เพื่อให้สมศักดิ์ได้รับบทเรียนจะได้ปรับปรุงตนเองในครั้งต่อไป

บทบาทครูบุญศรี

ฉันชื่อบุญศรี เป็นครูของสมศักดิ์และชัยชาญ เมื่อตอนเช้าชัยชาญมาปรึกษาฉันเกี่ยวกับเรื่องของสมศักดิ์ ฉันแนะนำให้ชัยชาญและเพื่อนๆในห้องไม่ให้ความช่วยเหลือสมศักดิ์ เพื่อให้เขาได้รับบทเรียนจะได้มีการปรับปรุงตนเอง เมื่อฉันเข้าสอนฉันได้อธิบายการทำกล่องสลัปลา

และสั่งให้นักเรียนทุกคนทำพร้อมกับให้ส่งงานในท้ายชั่วโมง นักเรียนทุกคนนำงานมาส่งยกเว้น สมศักดิ์ ฉันจึงบอกให้เขามาส่งหลังเลิกเรียน เมื่อถึงเวลาเขามาสารภาพว่าเขาไม่ได้ทำและไม่มีงานส่ง ฉันได้ชี้แจงให้สมศักดิ์เห็นผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน แต่ก็ให้เขาแก้ตัวใหม่ในการสอบครั้งต่อไป ต่อมาฉันสังเกตเห็นสมศักดิ์ตั้งใจฟังขณะที่ฉันสอนและสามารถทำงานส่งตามที่ฉันกำหนดไว้ได้ ฉันจึงกล่าวชมเชยสมศักดิ์

แบบทดสอบการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง และกาเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

- 1. คนที่เขียนหนังสือผิดบ่อยๆ ถ้าได้แก้คำผิดด้วยตัวเองทุกครั้ง จะทำให้เขียนคำผิมน้อยลงกว่าเดิม
-2. การปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำของตน ควรกระทำเฉพาะคนที่เรียนหนังสือไม่เก่งเท่านั้น
-3. การรับฟังคำติ – ชม จากผู้อื่น จะช่วยให้บุคคลนั้นได้พัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น
-4. การยอมรับผลการกระทำของตน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จะทำให้เราไม่ทำผิดซ้ำในเรื่องเดิม
-5. คนที่อ่านหนังสือคล่องแล้ว ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพิ่มเติมอีก
-6. นักเรียนไม่ควรนำข้อผิดพลาดของผู้อื่นมาเป็นบทเรียนให้กับตนเอง
-7. นักเรียนต้องปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น
-8. คำมีผลการเรียนคืออยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองอีก
-9. นักเรียนควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง
- 10. นักเรียนต้องแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง

เฉลยแบบทดสอบการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ข้อ1. / ข้อ2. X ข้อ3. / ข้อ4. / ข้อ5. X ข้อ6. X ข้อ7. / ข้อ8. X ข้อ9. / ข้อ10. /

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่ม
ตามหัว
ข้อต่อไปนี้

1. สมศักดิ์ไม่สามารถส่งงานได้เพราะเหตุใด

ตอบ.....
.....
.....
.....

2. ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์จะมีวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง

ตอบ
2.1.....
2.2.....
2.3.....

3. ถ้าสมศักดิ์รู้ข้อบกพร่องของตนเองแต่ไม่ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น จะส่งผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....
.....

4. การยอมรับผลการกระทำของตนและนำมาปรับปรุงแก้ไข จะทำให้เกิดผลดีอย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....
.....

**แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
ครั้งที่ 11**

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นนี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเรื่อง “ปรับตัวใหม่ ยังไม่สาย “ แล้ว

การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการยอมรับผลการกระทำ ของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง															
2	นักเรียนปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น															
3	นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 12

หัวข้อ ปัจฉินิเทศ

ชื่อกิจกรรม สหายต้องจากลา

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกได้แสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
พัฒนา ความรับผิดชอบด้านการเรียน

2. เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกรับประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

สาระสำคัญ

กิจกรรมทุกอย่างที่ดำเนินการมานั้น จะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ก็ต่อ
เมื่อนักเรียนนำสิ่งที่ได้รับ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองมากที่สุด ทั้งการพัฒนา
ป้องกัน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดียิ่งๆขึ้นไป

อุปกรณ์

แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1.1 กล่าวต้อนรับนักเรียน
- 1.2 แจกจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ
- 1.3 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำ
ประโยชน์จากการได้ เข้าร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- 1.4 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายประเด็นสำคัญคือ
 - นักเรียนได้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรม
 - นักเรียนจะนำสิ่งที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างไรบ้าง
 - หลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนแล้ว
ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นในเรื่องใดบ้าง
 - สิ่งนี้นักเรียนคิดว่ายังปรับปรุงพัฒนาตนเองไม่ได้เกี่ยวกับความรับผิดชอบ
ด้านการเรียนมีอะไรบ้าง และปรับปรุงไม่ได้เพราะสาเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 เมื่อแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้ว ให้สรุปประเด็นสำคัญลงในใบงาน
- 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานกลุ่ม
- 2.3 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการนำประโยชน์ที่ได้รับไปปรับและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต

- 3.1 นักเรียนคิดว่าได้รับประโยชน์อะไรบ้างหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนแล้ว
- 3.2 หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมครบตามตารางที่กำหนดแล้วนักเรียนได้ปรับปรุงตนเองในเรื่องใดบ้าง
- 3.3 หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วมีสิ่งใดบ้างที่สำคัญและนักเรียนต้องนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ขั้นที่ 4 ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ

- 4.1 นักเรียนตั้งใจและเอาใจใส่การเรียนดีขึ้น
- 4.2 นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด
- 4.3 นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานมากขึ้น
- 4.4 นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลามากขึ้น
- 4.5 นักเรียนยอมรับผลการกระทำและปรับปรุงตนเองดีขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ติดตามประเมินผล

- 5.1 ผู้วิจัยกล่าวขอบใจนักเรียนทุกคนและกล่าวปิดการร่วมกิจกรรม
- 5.2 ให้นักเรียนทำแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว
- 5.3 ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน และให้คะแนน หลังจากนั้นแจ้งผลคะแนนพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ

ใบงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มของนักเรียนได้อะไรบ้างหลังจากการเข้าร่วมพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

ตอบ

- 1.1.....
- 1.2.....
- 1.3.....
- 1.4.....
- 1.5.....

2. นักเรียนจะนำสิ่งที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

ตอบ.....
.....
.....

3. หลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนแล้ว ทำให้นักเรียนดีขึ้นในเรื่องใดบ้าง

ตอบ.....
.....
.....

4. สิ่งที่นักเรียนคิดว่ายังปรับปรุงพัฒนาตนเองไม่ได้เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนมีอะไรบ้าง และปรับปรุงไม่ได้เพราะสาเหตุใด

ตอบ.....
.....
.....

**แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน
ครั้งที่ 12**

คำชี้แจง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนนี้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนครบตามตารางที่กำหนดแล้ว

การให้คะแนน นักเรียนคนที่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดให้กาเครื่องหมาย / ส่วนนักเรียนคนที่ไม่ปฏิบัติตามให้กาเครื่องหมาย X

ข้อ ที่	พฤติกรรมการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน	นักเรียนคนที่														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	นักเรียนตั้งใจและเอาใจใส่การเรียนดีขึ้น															
2	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด															
3	นักเรียนทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบมากขึ้น															
4	นักเรียนตรงต่อเวลามากขึ้น															
5	นักเรียนยอมรับผลการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขตนเองดีขึ้น															
	รวมคะแนน															

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

เรื่องการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ระดับประมาณค่าของความคิดเห็นมีดังนี้

5 = มากที่สุด

4 = มาก

3 = ปานกลาง

2 = น้อย

1 = น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม					
2	ความน่าสนใจของกิจกรรม					
3	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
4	สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม					
5	การจัดสถานที่-เวลา มีความเหมาะสม					
6	บรรยากาศของการปฏิบัติกิจกรรม					
7	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
8	หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วนักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้น					
9	กิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
10	นักเรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ลงชื่อนักเรียน

ภาคผนวก ก

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวใช้ในกลุ่มควบคุม

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 1

หัวข้อ ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม รวมดวงใจ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมและสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน

2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบวัตถุประสงค์ กฎระเบียบทั่วไป บทบาทและหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม

สาระสำคัญ

ถ้าทุกคนมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่ม งานทุกอย่างย่อมสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปหัวใจ
2. ตารางการเข้าร่วมกิจกรรม

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับสมาชิกทุกคน
- 1.2 ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง
- 1.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษรูปหัวใจที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยแจกให้คนละ 1 ส่วน จากนั้นให้สมาชิกหาชิ้นส่วนที่เป็นชิ้นเดียวกัน ซึ่งมีรอยตัดเข้าด้วยกันได้

2.2 เมื่อพบคู่แล้วให้ถามชื่อ นามสกุล วิชาที่ชอบเรียน ฯลฯ ถามคำถามให้ได้มากที่สุดภายในเวลา 2 นาที

2.3 เมื่อหมดเวลาให้ทุกคนนั่งติดกับคู่ของตัวเอง เป็นรูปวงกลมเหมือนเดิม แล้วผลัดกันแนะนำคู่ของตนให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

2.4 ช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมปฐมนิเทศ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยกล่าวสรุปจากการดำเนินกิจกรรม และชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ทุกคนทราบ ว่ากิจกรรมนี้ต้องการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความคุ้นเคยกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
- 3.2 ผู้วิจัยแจกตารางการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป และชี้แจงให้สมาชิกทราบถึง วัตถุประสงค์ กฎระเบียบทั่วไป และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกตลอดจนข้อตกลงต่างๆ
- 3.3 เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามและนัดหมายการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 2

หัวข้อ ภาระกิจความรับผิดชอบด้านการเรียน

ชื่อกิจกรรม ความรับผิดชอบ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกความหมายและความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้
2. นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนได้

สาระสำคัญ

ภารกิจความรับผิดชอบด้านการเรียนที่สำคัญคือ การตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน มีการเตรียมบทเรียนมาก่อนล่วงหน้า ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน เป็นคนตรงต่อเวลา ยอมรับผลการกระทำและพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น การปฏิบัติภารกิจดังกล่าวนี้จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จด้านการเรียนได้

อุปกรณ์

เอกสารเรื่องความรับผิดชอบ

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียนก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานกิจกรรม
4. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหน้าที่ที่นักเรียนต้องทำขณะอยู่ที่บ้านว่าใครทำอะไรบ้าง ถ้าไม่ทำผลจะเป็นอย่างไร และขณะอยู่โรงเรียนถ้านักเรียนไม่เรียนหนังสือผลจะเป็นอย่างไร
5. บรรยายเรื่องความรับผิดชอบให้นักเรียนฟัง
6. ชักถาม อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกันถึงสิ่งที่ได้จากกิจกรรมนี้ตามวัตถุประสงค์คือ

- ความรับผิดชอบหมายถึงอะไร
- พฤติกรรมใดบ้างที่นักเรียนนำมาแล้วถือเป็นความรับผิดชอบ
- คนที่มีความรับผิดชอบจะส่งผลคืออย่างไรบ้าง

- สิ่งที่นักเรียนต้องปรับปรุงในเรื่องความรับผิดชอบ มีอะไรบ้าง
 - ผลเสียที่เกิดจากการขาดความรับผิดชอบ
7. สรุป ขอให้นักเรียนนำประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้ไปปรับใช้ในชีวิตจริง
 8. ประเมินผล โดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 3

หัวข้อ ความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่

ชื่อกิจกรรม นี่คือนักเรียนตัวอย่าง

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตั้งใจ เอาใจใส่ด้านการเรียนได้

สาระสำคัญ

การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่นั้น นักเรียนต้องนำอุปกรณ์การเรียนมาให้ครบ ไม่คุย ไม่หยอกหรือเล่น ไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่าน และไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอน จึงจะถือว่าปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนได้อย่างสมบูรณ์และประสบความสำเร็จด้านการเรียนได้

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง นักเรียนตัวอย่าง

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม
4. สนทนาถึงคุณลักษณะของเพื่อนในห้องที่มีความรับผิดชอบ มีลักษณะอย่างไรบ้าง
5. ผู้วิจัยบรรยายเรื่องคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน
6. อธิบาย ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ตามหัวข้อต่อไปนี้
 - จากเรื่องนักเรียนตัวอย่าง เพราะเหตุใดถ้าจริงจึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักเรียนตัวอย่างของโรงเรียน
 - เคล็ดลับที่ทำให้ถ้าจริงเรียนได้ผลดีมีอะไรบ้าง
 - ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้มีอะไรบ้าง
7. สรุป ขอให้นักเรียนนำกิจกรรมนี้ไปปรับใช้ในชีวิตจริง
8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ posttest จากแบบสอบถามชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 4

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด

ชื่อกิจกรรม จากรายงานเป็นบทเรียน

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ และส่งตรงตามเวลาที่กำหนดได้
2. เพื่อให้ นักเรียนบอกผลเสียจากการส่งงานไม่ครบตามจำนวนและส่งไม่ทันเวลาที่กำหนดได้

สาระสำคัญ

งานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ไม่ว่าจะเป็งานกลุ่มหรืองานรายบุคคล นักเรียนต้องถือเป็นการกิจสำคัญ ที่ต้องทำให้เสร็จครบทุกชิ้นงาน ส่งให้ตรงตามเวลาที่กำหนด และให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมต่องานที่ได้รับมอบหมาย เพราะไม่เช่นนั้นจะทำให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่มเดือดร้อน มีปัญหาเรื่องผลการเรียนตามมา จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่นักเรียนต้องรับผิดชอบ

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง บทเรียนราคาแพง

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม
4. สนทนากับนักเรียน ถึงการบ้าน ,รายงานวิชาต่างๆ หรืองานที่ได้รับมอบหมายมี ปัญหา อุปสรรค หรือไม่อย่างไร
5. บรรยายเรื่องบทเรียนราคาแพงให้นักเรียนฟัง
6. อธิบาย ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในหัวข้อ
 - กลุ่มของสุมลไม่สามารถส่งงานตามเวลาที่กำหนดได้ เพราะเหตุใด และจะมีผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
 - การทำงานเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด จะส่งผลคืออย่างไรบ้าง
 - ข้อคิดที่ได้เพื่อนำไปปรับใช้กับตนเอง

7. สรุป ถึงวิธีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด และ ประโยชน์ต่างๆที่ได้จากเรื่องนี้ เพื่อนำมาปรับใช้ในการเรียนของนักเรียนต่อไป
8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 5

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลากำหนด

ชื่อกิจกรรม ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกวิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกผลเสียที่เกิดจากการส่งงานไม่ครบและไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด

สาระสำคัญ

การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ ส่งตรงตามเวลาที่กำหนด และให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ถือเป็นเรื่องสำคัญที่นักเรียนต้องรับผิดชอบ เพราะถ้าเราปล่อยปละละเลย ไม่ใส่ใจไม่สนใจงานที่ได้รับมอบหมาย บางครั้งโอกาสไม่มีให้เราได้แก้ตัวใหม่ จะทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียน เรียนไม่จบ และมีผลกระทบต่อสิ่งอื่นตามมา เช่น ขาดความไว้วางใจจากบุคคลรอบข้าง ดังนั้น จึงจำเป็นที่นักเรียนทุกคนต้องตระหนักและเห็นความสำคัญ คือต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนดให้ได้

อุปกรณ์

สถานการณ์ ขาดความเพียรจึงได้ “ ร ”

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม
4. สนทนากับนักเรียนถึงผลการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีปัญหา อุปสรรคอย่างไรบ้าง
5. บรรยายสถานการณ์เรื่อง ขาดความเพียรจึงได้ ร ให้นักเรียนฟัง
6. ซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในหัวข้อ
 - กรณีที่ครูไม่ให้ออกมาสัมภาษณ์ส่งรายงาน
 - ผลเสียจากการทำงานไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลาที่กำหนด

- การนำประโยชน์ที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาตนเองอย่างไรบ้าง
7. สรุปเพิ่มเติมถึงความสำคัญและผลเสียจากการส่งงานไม่ครบและส่งไม่ทันเวลาที่กำหนด
 8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
 9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 6

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ชื่อกิจกรรม ขอให้รอบคอบ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

สาระสำคัญ

การทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ต้องมีความตั้งใจ สนใจในสิ่งที่จะทำ รู้จักการสังเกต มีการวางแผนการทำงาน อ่านคำสั่งหรือคำสั่งอย่างละเอียดก่อนลงมือทำ ซักถามก่อนลงมือปฏิบัติหรือเมื่อมีข้อสงสัย รู้จักระมัดระวังการกระทำของตนทั้งในเรื่องการทำงานและการดำเนินชีวิต ซึ่งตรงกันข้ามกับคนที่ขาดความละเอียดรอบคอบ มักจะมีความประมาทเลินเล่อ ไม่สนใจและไม่ใส่ใจต่อสิ่งที่กระทำ นอกจากงานจะบกพร่องแล้ว จะเกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น อุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด เรียนไม่จบหลักสูตร พ่อแม่เดือดร้อน เป็นต้น ดังนั้น จึงจำเป็นที่นักเรียนต้องมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานเสมอ

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง ต้องรอบคอบ

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำงาน
4. สนทนาซักถามถึงลักษณะการทำงานที่ละเอียดรอบคอบว่าทำอย่างไรบ้าง
5. ครูบรรยายเรื่อง “ ต้องรอบคอบ ” ให้นักเรียนฟัง
6. อธิบาย ซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในหัวข้อ
 - ผลเสียที่เกิดจากการกระทำของกลุ่มอิสระ
 - วิธีการแก้ไขคนที่ทำงาน โดยขาดการไตร่ตรอง หรือขาดความรอบคอบ
 - ผลดีจากการรู้จักวางแผนการทำงาน และทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ
7. สรุปเพิ่มเติมถึงผลดีที่เกิดจากการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ที่มีการวางแผนเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด แต่ถ้าขาดความรอบคอบจะเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง และการนำประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้ไปปรับใช้กับตนเอง

8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 7

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เกี่ยวกับความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ชื่อกิจกรรม ทำข้อสอบต้องตรวจทาน

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกพฤติกรรมของการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบได้
2. เพื่อให้ นักเรียนทราบผลเสียจากการทำงาน โดยขาดความละเอียดรอบคอบ

สาระสำคัญ

ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ทำได้โดยการฝึกตนเองให้เป็นคน ตั้งใจ สนใจ และใส่ใจต่อสิ่งที่จะทำ มีการอ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งให้ละเอียด ตรวจสอบผลงานทุกครั้งเมื่อทำเสร็จ มีการซักถามเมื่อพบข้อสงสัยหรือก่อนลงมือปฏิบัติ มีความระมัดระวัง รู้จักวางแผนก่อนทำงาน มีตารางการทำงาน ซึ่งตรงกันข้ามกับคนที่ขาดความละเอียดรอบคอบ จะไม่ตั้งใจทำงาน ทำสิ่งใดมักสะเพร่า เดินเล่อ ขาดการวางแผน และไม่มีการตรวจทาน ผลงานมักบกพร่อง และบางครั้งไม่มีโอกาสให้เราได้แก้ตัวใหม่ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่นักเรียนควรฝึกตนเองให้เป็นคนมีความละเอียดรอบคอบเสมอ

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง ทำข้อสอบต้องตรวจทาน

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียนทุกคน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการร่วมกิจกรรม
4. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงวิธีการทำงาน การทำข้อสอบของนักเรียนที่ผ่านๆมาว่า ได้ตรวจสอบข้อผิดพลาดบ้างหรือไม่ อย่างไร
5. บรรยายเรื่อง ทำข้อสอบต้องตรวจทาน ให้นักเรียนฟัง
6. ผู้วิจัยอธิบาย ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนในหัวข้อ
 - วิธีการทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ เช่น มีการตรวจทานทุกครั้ง
 - ผลเสียที่เกิดจากการทำงาน โดยขาดความรอบคอบ
 - การนำประโยชน์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

7. สรุปเพิ่มเติม ถึงความสำคัญและผลเสียที่เกิดจากการทำงาน โดยขาดความรอบคอบ
8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 8

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เรื่องการตรงต่อเวลา

ชื่อกิจกรรม หมดสิทธิ์

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้ นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา

สาระสำคัญ

การตรงต่อเวลา เป็นเรื่องสำคัญที่นักเรียนต้องตระหนัก นั่นคือ ต้องมาโรงเรียนให้ทันตามเวลาที่กำหนด เข้าห้องเรียนตรงเวลา ไม่หนีคาบเรียนหรือขาดเรียนบ่อย มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด และต้องเป็นคนรักษาเวลา เพราะถ้าไม่เช่นนั้นจะส่งผลเสียคือ ถ้านักเรียนมีเวลาเรียนไม่พอ จะไม่มีสิทธิ์สอบ ส่วนการใช้ชีวิตประจำวันควรฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลา เช่น ไม่ผัดผ่อน เพราะจะทำให้ผู้อื่นคอยและเสียเวลาไปด้วย ดังนั้นจึงควรฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง หมดสิทธิ์

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม
4. สนทนาและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “จำเป็นหรือไม่ที่เราต้องเป็นคนตรงต่อเวลา”
5. ผู้วิจัยบรรยายเรื่อง “ หมดสิทธิ์ ” ให้นักเรียนฟัง
6. อธิบาย ซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในหัวข้อ
 - เห็นด้วยหรือไม่ที่ครูไม่อนุญาตให้นักเรียนที่มาสายเข้าห้องสอบ พร้อมกับบอกเหตุผล
 - การเป็นคนตรงต่อเวลาให้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

- ผลเสียที่เกิดจากการเป็นคนไม่ตรงเวลา มีอะไรบ้าง
- 7. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงความสำคัญและประโยชน์ของการตรงต่อเวลา และผลเสียที่เกิดจากการไม่ตรงเวลา พร้อมกับเสนอแนะแนวทางการนำกลับไปประยุกต์ใช้กับตนเอง
- 8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
- 9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 9

หัวข้อ ความรับผิดชอบด้านการเรียน เรื่องการตรงต่อเวลา

ชื่อกิจกรรม เสียทำเพราะผิคนัด

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบผลเสียของการเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา

สาระสำคัญ

การตรงต่อเวลา เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนควรฝึกตนเองให้เป็นนิสัย เริ่มตั้งแต่ตื่นนอน ตอนเช้า มาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด เข้าห้องเรียนตรงเวลา ไม่หนีคาบเรียนหรือขาดเรียน บ่อย หลังเลิกเรียนก็กลับบ้านให้ตรงเวลา มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ตามที่กำหนด นอกจากนี้ ก็ควรตรงเวลาเมื่อมีการนัดหมาย เพราะถ้าหากบุคคลใดเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาแล้วจะเกิดผลเสีย กับบุคคลนั้น เช่น ขาดความเชื่อถือจากบุคคลรอบข้าง เสียผลประโยชน์ของตนเองทั้งเรื่องการ เรียน การงาน เป็นต้น จึงจำเป็นที่นักเรียนต้องฝึกตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง ไม่ทันเวลา

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม
4. สนทนาและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง ความสำคัญของการตรงต่อเวลา
5. ผู้วิจัยบรรยายเรื่อง ไม่ทันเวลา ให้นักเรียนฟัง
6. อธิบาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนในหัวข้อ
 - เห็นด้วยหรือไม่ ที่สุธี ได้ผลการเรียน “ ม ผ ลูกเสือ ”
 - ผลเสียที่เกิดจากการเป็นคนไม่ตรงเวลา
 - การนำประโยชน์ไปประยุกต์ใช้กับตนเอง

7. สรุปเพิ่มเติมถึงความสำคัญและผลเสียที่เกิดจากเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา
8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 10

หัวข้อ ขอมรับผลการกระทำของตนและพยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ชื่อกิจกรรม พัฒนาจากบันทึกกลับ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกวิธีการปรับปรุงแก้ไขการทำงานของตนเองได้
2. เพื่อให้ นักเรียนทราบผลเสียจากการไม่ปรับปรุงผลการกระทำของตน

สาระสำคัญ

การยอมรับผลการกระทำของตน ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะดีหรือไม่ก็ตามถ้าเรายอมรับและนำมาพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น จะทำให้บุคคลนั้นพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ไม่หยุดอยู่กับที่ โอกาสที่จะทำผิดซ้ำมีน้อยลง และมักจะประสบความสำเร็จ นั่นคือนักเรียนต้องปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น แก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง สิ่งเหล่านี้จะทำให้ นักเรียนพบกับความสำเร็จได้

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง บันทึกของฉัน

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
4. สนทนาและให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการกระทำที่ผ่านมาของตนเองที่ผิดพลาด มีอะไรบ้าง และได้แก้ไขอย่างไร
5. ผู้วิจัยบรรยายเรื่อง บันทึกของฉัน ให้นักเรียนฟัง
6. อธิบาย ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนในหัวข้อ
 - สมจิตเขียนหนังสือดีขึ้นเรื่อยๆเพราะเหตุใด
 - ผลเสียที่เกิดจากการไม่ยอมรับผลการกระทำ และไม่ปรับปรุงแก้ไขตนเอง
 - การนำประโยชน์จากเรื่องนี้ไปใช้กับตนเอง
7. สรุปเพิ่มเติมถึงประโยชน์จากการปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำของตนและผลเสียที่เกิดจาก การไม่ปรับปรุงแก้ไขตนเอง

8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 11

หัวข้อ ขอมรับผลการกระทำของตนเองและพยายามปรับปรุงให้ดีขึ้น

ชื่อกิจกรรม ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนทราบผลเสียของการไม่ปรับปรุงผลงานของตนเอง

สาระสำคัญ

การยอมรับผลการกระทำของตนเอง และนำมาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขให้ดีขึ้น ถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะทำให้เราได้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง และพัฒนาส่วนที่ติดอยู่แล้วให้ดียิ่งๆขึ้น นั่นคือมีการปรับปรุงการทำงานเมื่อพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด แก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง ในทางกลับกันถ้าเราไม่ยอมรับปรับปรุงแก้ไขตนเอง จะทำให้บุคคลนั้นหยุดอยู่กับที่ โอกาสทำผิดซ้ำอีกมีมาก และมักจะไม่ประสบความสำเร็จ จึงเป็นสำคัญที่นักเรียนต้องปรับปรุงพัฒนาแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น

อุปกรณ์

สถานการณ์เรื่อง ปรับตัวใหม่ยังไม่สาย

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (เหมือนกลุ่มทดลอง)
3. บอกวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม
4. สนทนากับนักเรียนถึงผลการกระทำของตัวเองในอดีตว่า มีสิ่งใดบ้างที่เราทำไปแล้วยังไม่พอใจ และคิดว่าเราน่าจะทำได้ดีกว่านี้
5. บรรยายสถานการณ์เรื่อง ปรับตัวใหม่ยังไม่สายให้นักเรียนฟัง
6. อธิบาย ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในหัวข้อต่อไปนี้
 - จำเป็นหรือไม่ที่สมศักดิ์ต้องปรับปรุงตัวเอง เพราะอะไร
 - ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์จะแก้ปัญหที่เกิดขึ้นอย่างไร
 - ถ้ารู้ข้อบกพร่องของตนเองและไม่ปรับปรุงแก้ไข จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง
 - การยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น จะส่งผลดีอย่างไรบ้าง

7. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงความสำคัญของการปรับปรุงผลงานของตนเอง และข้อเสียของการไม่ปรับปรุงผลงานของตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับนำไปเป็นแนวทางประยุกต์ใช้ต่อไป
8. ประเมินผลโดยให้นักเรียนทำ Posttest จากแบบทดสอบชุดเดิม
9. ผู้วิจัยทำบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 12

หัวข้อ ปัจฉิมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม สหายต้องจากลา

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกได้แสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นต่อการร่วมกิจกรรมพัฒนา
ความรับผิดชอบด้านการเรียน

2. เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกรับประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

อุปกรณ์

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

การดำเนินกิจกรรม

1. กล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน
2. แจกจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ
3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม
4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงวิธีปฏิบัติตน ความสำคัญ ความจำเป็น และประโยชน์ของ
ความรับผิดชอบด้านการเรียนที่นักเรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางปรับปรุง
พัฒนา เปลี่ยนแปลง แก้ไข และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง
5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว
6. ผู้วิจัยขอใจนักเรียนทุกคนและกล่าวปิดการเข้าร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก ง

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนนี้ เป็นแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงถึงความรับผิดชอบด้านการเรียน ประกอบด้วยลักษณะพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่

1. การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่ มี 5 พฤติกรรม ดังนี้
 - 1.1 นักเรียนนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ
 - 1.2 นักเรียนไม่คุยกันขณะที่ครูสอน
 - 1.3 นักเรียนไม่หยอกหรือเล่นกันขณะที่ครูสอน
 - 1.4 นักเรียนไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน
 - 1.5 นักเรียนไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน
2. การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด มี 3 พฤติกรรม ดังนี้
 - 2.1 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น
 - 2.2 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด
 - 2.3 นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย
3. ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มี 3 พฤติกรรม ดังนี้
 - 3.1 นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน
 - 3.2 นักเรียนได้อ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งก่อนลงมือทำ
 - 3.3 นักเรียนได้ตรวจทานงานก่อนส่งครู
4. การตรงต่อเวลา มี 5 พฤติกรรม ดังนี้
 - 4.1 นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด
 - 4.2 นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา
 - 4.3 นักเรียนไม่หนีคาบเรียน
 - 4.4 นักเรียนมีเวลาเรียนครบ ร้อยละ 80 ตามที่กำหนด
 - 4.5 นักเรียนเป็นคนรักษาเวลา

5. การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น มี 3 พฤติกรรม ดังนี้
 - 5.1 นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง
 - 5.2 นักเรียนปรับปรุงการทำงานดีขึ้น
 - 5.3 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง

การประเมินพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนที่ปฏิบัติตามพฤติกรรมที่กำหนด ให้กาเครื่องหมาย / หมายถึงได้ 1 คะแนน
 ส่วนนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามพฤติกรรมที่กำหนด ให้กาเครื่องหมาย X หมายถึงได้ 0 คะแนน
 นักเรียนคนที่ ชื่อ - นามสกุล.....

พฤติกรรม	การปฏิบัติ
1. การปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่	
1.1 นักเรียนนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ	
1.2 นักเรียนไม่คุยกันขณะที่ครูสอน	
1.3 นักเรียนไม่หยอกหรือเล่นกันขณะที่ครูสอน	
1.4 นักเรียนไม่นำหนังสืออื่นขึ้นมาอ่านขณะที่ครูสอน	
1.5 นักเรียนไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูสอน	
2. การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด	
2.1 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านครบทุกชิ้น	
2.2 นักเรียนส่งงานหรือการบ้านตรงตามเวลาที่กำหนด	
2.3 นักเรียนให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มตามที่ ได้รับมอบหมาย	
3. ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	
3.1 นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจทำงาน	
3.2 นักเรียนได้อ่านคำชี้แจงหรือคำสั่งก่อนลงมือทำ	
3.3 นักเรียนได้ตรวจทานงานก่อนส่งครู	
4. การตรงต่อเวลา	
4.1 นักเรียนมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด	
4.2 นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา	
4.3 นักเรียนไม่หนีคาบเรียน	
4.4 นักเรียนมีเวลาเรียนครบ ร้อยละ 80 ตามที่กำหนด	
4.5 นักเรียนเป็นคนรักษาเวลา	
5. การยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	

พฤติกรรม	การปฏิบัติ
5.1 นักเรียนแก้ไขการบ้านหรืองานที่ผิดด้วยตนเอง	
5.2 นักเรียนปรับปรุงการทำงานดีขึ้น	
5.3 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง	
รวมคะแนน	

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว

เรื่องการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วให้นักเรียนตอบแบบสำรวจความคิดเห็นทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ระดับประมาณค่าของความคิดเห็นมีดังนี้

5 = มากที่สุด

4 = มาก

3 = ปานกลาง

2 = น้อย

1 = น้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของความรับผิดชอบด้านการเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม					
2	ความน่าสนใจของกิจกรรม					
3	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
4	สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม					
5	การจัดสถานที่ - เวลา มีความเหมาะสม					
6	บรรยากาศของการปฏิบัติกิจกรรม					
7	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
8	หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วนักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนเพิ่มขึ้น					
9	กิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
10	นักเรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ลงชื่อนักเรียน

ภาคผนวก ฉ

แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

แบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบทดสอบแต่ละข้อ แล้วพิจารณาเลือกคำตอบโดยกาเครื่องหมาย X (กากบาท) ลงในช่อง ก ข หรือ ค เพียงหนึ่งตัวเลือกลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ขอให้นักเรียนตอบด้วยความตั้งใจและกรุณาตอบทุกข้อ

1. ข้อใดแสดงออกถึงความรับผิดชอบด้านการเรียนมากที่สุด
 - ก. ลอกการบ้านเพื่อนในบางวิชาเพื่อส่งครู
 - ข. ไม่ได้ทำการบ้านเนื่องจากครูให้งานมากเกินไป
 - ค. อ่านบทเรียนมาก่อนล่วงหน้าเสมอ
2. ข้อใดเป็นประโยชน์ของความรับผิดชอบด้านการเรียนมากที่สุด
 - ก. พ่อแม่ภูมิใจ
 - ข. ทำให้มีเพื่อนมาก
 - ค. ทำให้ประสบความสำเร็จ
3. ข้อใดเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการตั้งใจเรียน
 - ก. มาลิไม่คุยขณะที่ครูสอนและเมื่อมีข้อสงสัยจะรีบถามครูทันที
 - ข. ทวิง่วงนอนจึงหยอกเพื่อนให้หายง่วงจะได้ไม่หลับ
 - ค. มานะไม่ยอมเรียนแต่บอกครูว่าปวดท้องขอไปนอนพักที่เรือนพยาบาล
4. บุคคลใดมีความรับผิดชอบด้านการเรียนมากที่สุด
 - ก. สุนีไม่ได้ทำการบ้านส่งครูเพราะไม่เข้าใจ
 - ข. มะลิกำลังลอกการบ้านเพื่อนเพื่อเตรียมส่ง
 - ค. มานะทำงานและส่งครบทุกชิ้น
5. การปฏิบัติตนข้อใดที่แสดงว่าเป็นคนมีความรับผิดชอบ
 - ก. ชาตีสัมผัสชุดการบ้าน จึงไม่กล้าเข้าห้องเรียน
 - ข. สุนทรทำการบ้านตามที่ครูสั่ง
 - ค. มะลิไม่ได้นำหนังสือมา จึงขอยืมเพื่อนห้องอื่นมาเรียนก่อน

6. กำธรเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งเพราะเขาตั้งใจเรียน ขยันทำการบ้านและอ่านหนังสือทุกวัน สักดีก็อยากเรียนเก่งแบบ กำธร เขาจะต้องทำอย่างไร
 - ก. ทบทวนบทเรียนที่ยากอย่างสม่ำเสมอ
 - ข. อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนทุกวัน
 - ค. เมื่อมีเวลาว่างเข้าห้องสมุดอ่านหนังสือพิมพ์
7. ทุกคนต้องเขียนรายงานการไปศึกษานอกสถานที่เพื่อส่งครูในวันจันทร์ แต่วันอาทิตย์ ปรีชาต้องไปต่างจังหวัด ถ้านักเรียนเป็นปรีชาจะทำอย่างไร
 - ก. ขอส่งรายงานภายหลัง
 - ข. ยืมสมุดของเพื่อนมาลอก
 - ค. ทำรายงานให้เสร็จก่อนแล้วค่อยไป
8. ครูสั่งให้ส่งการบ้านทุกเช้าก่อนเข้าแถว แต่นักเรียนยังไม่เสร็จจะทำอย่างไร
 - ก. รีบมาโรงเรียนแต่เช้าเพื่อขอลอกการบ้านเพื่อนให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด
 - ข. ขอเลื่อนเวลาส่งการบ้านเป็นช่วงพักกลางวัน
 - ค. ไม่มาโรงเรียนและส่งการบ้านวันหลัง
9. วิชามีการบ้านหลายวิชา แต่เขาอยากดูทีวีเพราะมีรายการที่น่าสนใจ ถ้านักเรียนเป็นวิชาควรทำอย่างไร
 - ก. ทำการบ้านให้แล้วเสร็จก่อนจึงดูทีวี
 - ข. เก็บการบ้านไว้ทำตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน
 - ค. ทำการบ้านช่วงพักโฆษณา
10. ถ้าใจส่งงานไม่ครบตามที่ครูสั่ง นักเรียนในฐานะเพื่อน จะตักเตือนอย่างไร
 - ก. ถ้าไม่ทำงานส่งอาจทำข้อสอบไม่ได้
 - ข. ถ้าไม่ทำงานส่งอาจทำให้มีผลการเรียน “ ร ” ในวิชานั้น
 - ค. ถ้าส่งงานไม่ครบอาจไม่มีสิทธิ์สอบในวิชานั้น
11. นิดมีรายงานที่จะต้องทำส่งหลายวิชา จึงกลัวว่าจะทำส่งไม่ทันตามเวลาที่ครูกำหนด นักเรียนจะแนะนำนิดว่าควรทำอย่างไร
 - ก. ให้บอกเหตุผลกับครูว่ามีรายงานหลายวิชา ขอส่งช้ากว่ากำหนด
 - ข. ให้วางแผนการทำรายงานและทำตารางกำหนดการส่งงาน
 - ค. ช่วยนิดทำรายงานเพื่อส่งได้ทันตามเวลาที่ครูกำหนด

12. ขวัญได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่มทำรายงาน เขาแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มทำ และนัดเวลาส่งงาน แต่ชายไม่ได้ทำงานตามที่กลุ่มมอบหมาย นักเรียนคิดว่ากรกระทำ ของชาย จะส่งผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
- ชายถูกเพื่อนทั้งกลุ่มตำหนิ
 - นักเรียนทั้งกลุ่มจะถูกครูตำหนิ
 - นักเรียนทั้งกลุ่มอาจมีปัญหาเรื่องผลการเรียน
13. ดำริบทำงานส่งครู งานจึงมีข้อบกพร่อง ดำริควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
- เมื่อดำทำงานเสร็จควรมีการตรวจทานก่อนส่งครู
 - ดำไม่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขใดๆเพราะว่างานเสร็จแล้ว
 - ดำควรทำงานให้ช้าลงแต่ไม่จำเป็นต้องตรวจทาน
14. นารีกำลังเรียนวิชาเลือกตัดเย็บเสื้อผ้า ครูสั่งให้ตัดกระโปรง ถ้านารีขาดความระมัดระวัง จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง
- นารีจะตัดกระโปรงไม่เสร็จ
 - นารีจะตัดกระโปรงผิดพลาดและเกิดความเสียหายได้
 - ไม่มีผลเสียใดๆเกิดขึ้น
15. เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
- รีบทำงานให้เสร็จเร็วๆ โดยไม่จำเป็นต้องตรวจทาน
 - ตั้งใจทำงานและทำด้วยความรอบคอบ
 - ถามเพื่อนก่อนลงมือทำงาน เพื่องานจะได้ไม่ผิดพลาด
16. บัวหิบบิดในครีวมาปอกผลไม้และกำลังจะนำมิดไปเก็บในขณะที่คุณแม่ชวนไปนั่งรถเล่น บัวควรทำอย่างไรกับมิดเล่มนั้น
- บัวควรรนำมิดไปเก็บที่เดิมก่อน
 - บัวควรวางมิดไว้ก่อน กลับมาจึงค่อยเก็บเข้าที่เดิม
 - บัวควรฝากพี่ให้นำมิดไปเก็บไว้ที่เดิม
17. เพื่อนชวนนักเรียนไปจีรณมอเตอร์ไซค์ผาดโผน แต่นักเรียนไม่ยอมไป เพราะกลัวจะเกิดอันตราย นักเรียนจะบอกกับเพื่อนว่าอย่างไร
- ไปด้วยกันเพราะเกรงใจเพื่อน
 - บอกกับเพื่อนว่าไม่ว่าง ต้องรีบทำรายงานส่งครู
 - บอกเหตุผลกับเพื่อนว่าอาจมีอันตรายเกิดขึ้นได้ จึงไม่ควรไป

18. ขณะทำข้อสอบมานิจอ่านคำสั่งไม่รอบคอบ จะทำให้เกิดผลเสียตามมาอย่างไรบ้าง
- ก. มานิจต้องทำข้อสอบใหม่
 - ข. มานิจอาจทำข้อสอบไม่ครบ
 - ค. มานิจเสียผลประโยชน์ของตนเองและอาจไม่มีโอกาสได้แก้ตัวใหม่
19. ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ได้ดีที่สุด
- ก. สิดาต้องตื่นตั้งแต่ตี 5 เพื่อช่วยแม่ทำงานจึงไปโรงเรียนสาย
 - ข. มานะชกมวยเพื่อหาเงินเรียนหนังสือ จึงต้องลาโรงเรียนบ่อยๆ
 - ค. สุนีต้องตื่นตั้งแต่เช้า เพื่อรีบทำงานบ้านให้เสร็จและมาทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด
20. ถ้านักเรียนต้องไปสอบแข่งขันในวันพรุ่งนี้ นักเรียนจะเตรียมตัวอย่างไร
- ก. ควรไปถึงก่อนเวลาสอบอย่างน้อย 30 นาที
 - ข. ไปให้ตรงเวลาตามตารางกำหนดสอบ
 - ค. ไปช้ากว่ากำหนดได้แต่ไม่เกิน 15 นาที
21. นักเรียนคิดว่าใครเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการตรงต่อเวลา
- ก. มานะเป็นคนเรียนเก่ง แต่ชอบเข้าห้องเรียนช้า
 - ข. ปรีดาเรียนหนังสือปานกลาง แต่เข้าห้องเรียนทันเวลาเสมอ
 - ค. ประทีปเรียนอ่อนและมีเพื่อนฝูงมากบางครั้ง จึงชวนกันไม่เข้าเรียนในบางวิชาที่ไม่ชอบเรียน
22. นิดเป็นคนผิวดำกับตาเสมอ ถ้านักเรียนเป็นดาจะแก้ปัญหาได้อย่างไร
- ก. บอกให้นิดทราบว่าผิวดำไม่ดี
 - ข. ผิวดำกับนิดบ้างเพื่อให้นิดรู้ตัว
 - ค. เลิกเป็นเพื่อนกับนิด
23. สมชายไม่เข้าเรียนในรายวิชาที่ไม่ชอบ นักเรียนเป็นเพื่อนสมชาย จะช่วยเขาได้อย่างไรบ้าง
- ก. ช่วยทำการบ้านให้สมชาย
 - ข. คอยเตือนสมชายเรื่องขาดเรียนบ่อยๆ เพราะถ้าเวลาเรียนไม่พอ จะไม่มีสิทธิ์สอบ
 - ค. เอาการบ้านของตนเองให้สมชายลอก

24. คณิศสมัครเข้าทำงานที่โรงงานแห่งหนึ่ง ซึ่งมีคู่แข่งหลายคน ในวันสอบสัมภาษณ์ คณิศมาถึงสถานที่สอบช้ากว่ากำหนด 5 นาที นักเรียนคิดว่าผลการสอบสัมภาษณ์จะเป็นอย่างไร
- ค. คณิศได้ทำงานแน่นอน
 - ข. คณิศคงจะไม่ได้ทำงาน
 - ค. คณิศน่าจะไม่ได้ทำงาน
25. เมื่อครูส่งแบบฝึกหัดคืน ปรากฏว่าโดมทำแบบฝึกหัดผิด 4 ข้อ ถ้านักเรียนเป็นโดม จะทำอย่างไร
- ก. ยังไม่แก้แบบฝึกหัดที่ผิด รอให้ครูสั่งเสียก่อนแล้วจึงค่อยแก้
 - ข. แก้แบบฝึกหัดที่ผิดด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอครูสั่ง เพราะจะได้เข้าใจดีขึ้น
 - ค. แก้แบบฝึกหัดที่ผิดโดยขอลอกจากเพื่อน
26. สมนึกรู้ว่าผลการเรียนของตนไม่ดีแต่ยังไม่สนใจเรียน ครูจึงเรียกไปตักเตือน ถ้านักเรียนเป็นสมนึกจะทำอย่างไร
- ก. เริ่มดูหนังสือและสนใจเรียนให้มากขึ้น
 - ข. ดูหนังสือตอนใกล้ๆสอบ
 - ค. ไม่ต้องดูหนังสือเพราะเรียนไม่เก่งอยู่แล้ว
27. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเนื่องในวันพ่อแห่งชาติเพื่อส่งเข้าประกวด สตีดาเขียนได้ดีแต่มีคำที่เขียนผิดหลายคำ ครูให้นำกลับมาแก้ไขคำที่เขียนผิด ถ้านักเรียนเป็นสตีดาจะทำอย่างไร
- ก. เลิกส่งเรียงความเข้าประกวดเพราะไม่อยากแก้คำผิด
 - ข. ตรวจสอบคำตอบที่เขียนผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง
 - ค. ให้เพื่อนช่วยแก้คำที่เขียนผิดให้
28. นักเรียนทำแก้วแตกแต่ไม่มีใครเห็น ถ้าแม่ถาม นักเรียนจะตอบว่าอย่างไร
- ก. บอกแม่ว่าน้องเป็นคนทำแตก
 - ข. บอกแม่ว่าตนเองเป็นคนทำแตก
 - ค. บอกแม่ว่าไม่ทราบว่ามีใครเป็นคนทำแตก

29. คำ ขาวและเขียวมาโรงเรียนสาย ทั้ง 3 คนกลัวครูทำโทษจึงแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆกัน ถ้าเป็นนักเรียน คิดว่าจะเลือกแนวทางแก้ปัญหาของใคร
- ก. คำเดินไปบอกครูเวรว่ามาสายและให้สัญญากับครูว่าต่อไปจะไม่มาสายอีก
 - ข. ขาวไม่กล้าเข้าโรงเรียน จึงตัดสินใจกลับบ้าน
 - ค. เขียวรอให้ครูเวรกลับไปก่อนแล้วจึงค่อยแอบเข้าโรงเรียน
30. นิดรู้ตัวว่าตนเองทำงานที่ได้รับมอบหมายบกพร่องอยู่เสมอ ถ้าเขาไม่ปรับปรุงตัวเอง นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง
- ก. นิดมีโอกาสที่จะทำผิดซ้ำได้อีก
 - ข. ไม่มีผลใดๆเกิดขึ้นกับนิด
 - ค. เพื่อนไม่อยากเข้าร่วมทำงานกับนิดด้วย

เฉลยแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ข้อ	ก	ข	ค
1	2	1	3	16	3	1	2
2	2	1	3	17	1	2	3
3	3	2	1	18	1	2	3
4	1	2	3	19	2	1	3
5	1	3	2	20	3	2	1
6	2	3	1	21	2	3	1
7	1	2	3	22	3	2	1
8	3	2	1	23	1	3	2
9	3	1	2	24	1	3	2
10	2	3	1	25	1	3	2
11	2	3	1	26	3	2	1
12	1	2	3	27	1	3	2
13	3	1	2	28	1	3	2
14	2	3	1	29	3	1	2
15	1	3	2	30	3	1	2

โครงสร้างแบบทดสอบความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อที่	พฤติกรรม	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนด้วยความตั้งใจเอาใจใส่	6	1 – 6
2	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามจำนวนและเวลาที่กำหนด	6	7 – 12
3	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	6	13 – 18
4	การตรงต่อเวลา	6	19 – 24
5	ยอมรับผลงานที่กระทำลงไปและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	6	25 – 30

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณาจารย์
224

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางปราณี เดชบุญ
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม 2503
สถานที่เกิด	อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. (การแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พ.ศ. 2526
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7